

Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Arbejdsmændenes Fagblad

Udgiver: RETTELSER/Dansk Arbejdsmands Forbund

Udgivelsesår: 1902-1903

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

[Besøg os på Arbejdermuseet](#)

[Søg i vores biblioteks- og arkivsamling](#)

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for

Dansk Arbejdsmandsforbund

Udgivet af Dansk Arbejdsmandsforbund. Redigeret af M. C. Lyngsle.

Nr. 7.

Kontor: Gothersgade 42¹

Juli 1902.

Telefon-Nr.: 2140.

11. Aarg.

Kongressen, set fra Balkonen.

Torsdag den 19. f. M. var 123 Delegerede og 16 Hovedbestyrelsesmedlemmer samlet til vor 4de Kongres i København. Der var endvidere fremmødte d'Hr. *Olav Strøm* og *Janne Jönsson* som Repræsentanter for vore norske og svenske Fagfæller.

Kongressen holdtes denne Gang i „Folkets Hus“ paa Jagtvejen, hvis store Sal var dekoreret med 22 røde Arbejdsmændsfaner og Bannere, alle tilhørende de københavnske Arbejdsmænd.

Særlig Opmærksomhed fangede Jubileumsbanneret: 1872—1902.

Paa det ene Felt af dette Banner saa man en Arbejdsmand fra for 30 Aar siden, krumrygget, forkuet og haabløs. Paa det andet Felt en Arbejdsmand fra Nutiden, der hæver Hovedet, kender sin egen Styrke og dristigt ser Verden i Øjnene. Disse to Billeder er selve en Menneskealders Kulturhistorie. Den fjerde Stands sejrende Kamp for økonomisk og aandelig Frigørelse.

Thi den, der i den sidste halve Snes Aar opmærksom er fulgt med og har deltaget i vore afholdte Kongresser vil Gang paa Gang kunde konstatere en større og større Modenhed, større Fremsyn og mere Smidighed.

Ved tidligere Kongresser sporedes hos adskillige Delegerede en Del Mistænksomhed, snart i den ene, snart i den anden Retning.

Alle slige Følelser var denne Gang ikke tilstede, og Grundene er ikke vanskelige at opdage.

For det første arbejder „Dansk Arbejdsmands Forbund“ nu saa støt og sikkert, som aldrig nogensinde før. Ikke en eneste Mand havde denne Gang noget at indvende mod Virksomheden.

For det andet mødte de Delegerede denne Gang med endnu bedre Forstaaelse af vort hele Organisationsarbejde end før, og det maa indrømmes, at var disse Mænd i det hele og store tilfreds med Hovedledelsens Arbejde, saa har vi ligesaa god Grund til at være tilfreds med de 123 Delegerede.

Vi har derfor Lov til at vente os alt muligt godt i Fremtiden.

Hvad der kendetegnede denne Kongres var: *Enighed om Maal og Midler*. En ubrødelig og trofast Enighed i alle vigtige Spørgsmaal.

Der er sagt om os Arbejdsmænd, at vi ikke kan se stort paa Forholdene og at vort Samarbejde vilde opløse sig i indre Stridigheder.

Vi peger paa denne Kongres, hvor afgørende vigtige Spørgsmaal var under Debat, og spørger saa, om Danmarks Arbejdsmænd ikke her saa stort paa Forholdene.

I intet Spørgsmaal var smaalige eller egoistiske Hensyn afgørende, vort store Forbunds Fremtid og Vel laa alle paa Sinde og var det ene bevægende for alle.

Vi peger ogsaa med Stolthed paa den Kendsgærning, at samtlige vore Tillidsmænd genvalgtes uden Opposition.

Under rungende Hurraraab genvalgtes de med vor gamle prøvede Formand, Folketingsmand *Lyngsle*, i Spidsen og ingen tvivler om, at dette Valg er et tro Udtryk for de 23000 danske Arbejdsmænds Vilje.

De to Repræsentanter for Norges og Sverrigs Arbejdsmænd udtalte da ogsaa deres Beundring for de danske Fagfæller og deres Organisation. Og de to Mænds Ord vil finde Genlyd over hele Verden; thi i intet andet Land staar Arbejdsmændene blot tilnærmelsesvis saa fortræffeligt organiserede som i Danmark.

Alle Parter kan da være tilfreds med Kongressens Resultat. Den har skrevet Love og planlagt Arbejdet for de to kommende Aar. Den har konstateret, at Danmarks Arbejdsmænd staar højt i Kultur og Intelligens. Vore Fagfæller har i Tusindtal forstaaet Tidens største Spørgsmaal og ved deres Repræsentanter givet hinanden broderligt Haandslag paa, at staa Skulder ved Skulder i gode og onde Dage.

Vi kan kun ønske, at dette maa skabe forøget Begejstring hos alle Fagfæller, at det maa bidrage til at værne Lyset og Lykken i de mange tusinde Arbejdsmandshjem.

Hurra for vor Enhed og Styrke!

Vor 4. Kongres og dens Vedtagelser.

Nogle Minutter over den fastsatte Tid aabnedes Kongressen i den store Sal i Arbejdernes Forsamlingsbygning paa Jagtvejen 49 i København.

Formanden bød Velkommen og mindede om det forestaaende Arbejdes store Betydning for Danmarks Arbejdsmænd.

Han bad derefter Kongressen konstituere sig.

Der nedsattes først et 7 Mands Udvalg til at prøve Mandaterne, derefter vedtog Kongressen sin Forretningsorden.

Til Funktionærer valgtes: Som Dirigenter *J. N. Abrahamsen*, *Horsens*, og *Sofus Mortensen*, *København*.

Som Sekretærer *H. C. Buchhardt*, *Horsens*, *Hans Christensen*, *Svendborg*, *Emil Jørgensen* og *A. H. Kalhauge*, *København*.

De to fremmede Repræsentanter, Hr. Kommunalbestyrelsesmedl. *Olav Strøm* fra Kristiania, der var mødt for „Norsk Arbejdsmandsforbund“, og Hr. *Janne Jönsson* fra Helsingborg, der mødte for vort svenske Broderforbund, fik derefter Ordet for at bringe deres respektive Organisationers Hilsen og Ønske om Held med Arbejdet paa Kongressen.

Olav Strøm takkede specielt for den Støtte, vort Forbund havde ydet Nordmændene under deres Kamp paa Røros Kobberværk.

De fremmedes varme Udtalelser hilstes af Kongressen med stærkt Bifald. Mandatsudvalgets Ordfører, Hr. *Johs. Nielsen*, *København*, meddelte derefter, at Udvalget indstillede samtlige Delegeredes Mandater til Godkendelse. Indstillingen vedtoges.

Kongressen talte derefter ialt 143 Deltagere.

Man gik derefter over til *Beretningen om Forbundets Virksomhed* siden sidste Kongres. Den fremlagdes af *M. C. Lyngsle* i et Foredrag paa 1½ Time.

Beretningen var bygget over den paa Kongressen fremlagde trykte Statistik over de foregaaende Forandringer i Arbejdsmændenes Erhvervsforhold siden sidste Kongres.

Kongressen tilkendegav sin Tilfredshed med Beretningen ved et kraftigt Bifald, da Formanden sluttede.

Kongressen talkede Sekretæren, Hr. *Johs. Nielsen*, og Formanden for det Arbejde, de havde nedlagt i den fremlagde Statistik.

Efter at flere Talere havde haft Ordet for nogle Forespørgsler og Bemærkninger, godkendes Forbundets Virksomhed enstemmigt.

Det vedtoges derefter, at det stenografiske Referat af Formandens Beretning skulde trykkes og omsendes til samtlige Delegerede samt til Afdelingerne; alle vore Medlemmerne vil saaledes i deres Afdeling blive gjort bekendt med den.

Til Kongressen indløb Lykønskningstelegrammer fra *N. P. Mendrup*, *Randers*, og *P. Boesen*, *København*. Det vedtoges, telegrafisk at takke for Telegrammerne.

Kongressen gik derefter over til at behandle Punkt 4. *Vor Stilling til „De samvirkende Fagforbund“*.

I Debatten herom deltog en Mængde Talere, saaledes at hele Dagen optoges.

Ved Afstemningen, der skete ved Navneopraab, vedtoges med 111 St. mod 11 følgende Beslutning:

„Kongressen beslutter, at „Dansk Arbejdsmands Forbund“ udtræder af „De samvirkende Fagforbund i Danmark“, medmindre der i dettes Love indflettes Bestemmelser om,

1. At et Forbunds Medlemmer ikke kan dekretes ud i Strid paa Trods af dets Hovedbestyrelses Forestillinger om det for Organisationens skadelige deri.

2. At en eventuel Forandring af De samvirkende Fagforbunds Loves § 3, ikke sættes i Kraft uden med et Aars Varsel.

3. At der gives os Medbestemelsesret paa De samvirkende Fagforbunds Generalforsamlinger og Repræsentantskab om Fagforbundenes Anliggender, i samme Forhold, som der er paalagt os Ydepligt, nemlig i Forhold til vort reelle Medlemsantal.

Kongressen bemyndiger Hovedbestyrelsen til at forhandle med De samvirkende Fagforbund om de ved vore Kravs Opfyldelse nødvendiggjorte Ændringer af De samvirkende Fagforbunds Love.“

Forbundets Regnskaber for Aarene 1900 og 1901 forelagdes af Hovedkasserer *Chr. Jensen*, de udviste en Indtægt af 512,439 Kr. 96 Ø. og en Udgift af 384,899 Kr. 85 Ø. Regnskaberne balancerede med 518,522 Kr. 34 Ø.

Hovedkassereren gjorde derefter nogle Bemærkninger til en sammen med Regnskaberne udarbejdet Statistik over Forbundets Medlemsantal, saavel for helt som halvtbetalende, samt over de arbejdsløse; han mente iøvrigt, at Talene talte klart og tydeligt for sig selv og ikke behøvede nogen Motivering.

Ordstyreren bragte Hovedkasserer *C. Jensen* og Bogholder *Johs. Sørensen* Kongressens Tak for deres Arbejde paa Forbundets Kassererkontor.

Under Regnskabernes Behandling op-

lystes det, at Forbundet havde lidt et Tab ved den tidligere københavnske Forretningsfører, *Rosenvinge-Sørensen*, der havde modtaget nogle Pengebreve.

Efter nogen Diskussion, dels om Rejseudgifterne og dels om Regnskabernes Affattelse og endelig om den *Rosenvinge-Sørensen*ske Sag, godkendes Regnskaberne enstemmigt.

Endvidere vedtoges følgende Resolutioner eller Beslutninger:

„For Eftertiden forelægges Kongressen et samlet Regnskab over Indtægt og Udgift i Tiden fra den foregaaende Kongres.“

Som Svar paa den hellige *Morten Henriksens* famøse Skrivelser i „Kristelig Dagblad“ og de andre arbejderfjendtlige Blade, vedtoges dernæst enstemmigt følgende Resolution:

„Idet Kongressen godkender det af Hovedkasserer *C. Jensen* forelagte Regnskab, udtaler den en bestemt Protest mod de fuldstændige falske Beretninger, som *Morten Henriksen* og en Del danske Blade har bragt fra Dansk Arbejdsmands Forbunds forrige Kongres.“

„Kongressen anerkender fuldt ud de økonomiske Dispositioner, Hovedbestyrelsen har truffen og tilsiger den sin ubetingede Støtte.“

Med alle Stemmer mod 1 vedtoges endvidere følgende Udtalelse:

„Idet Kongressen giver sin Tilslutning til Hovedbestyrelsens Handlemaade, udtaler den sin særlige Tak til Forbundets Formand *M. C. Lyngsle* for hans energiske og utrættelige Virksomhed i Forbundets Tjeneste.“

Sluttelig paalagdes det Hovedbestyrelsen at inddrive Tilgodehavendet hos *Rosenvinge-Sørensen*, og hvis det ikke betaltes, da at rejse Sag imod ham.

Næste Sag paa Dagsordenen var „*Forskellige Forslag*“.

Fra Bøgager Afdeling forelaa Forslag om, at Konflikten paa Bøgager Teglværk burde udvides til almindelig Blokade af Teglværkets Produkter.

Forslaget henvistes til Hovedbestyrelsens Overvejelse og Afgørelse.

Fra Aalborg A. var der Forslag om, at Kongressen henstillede til Afdelingerne, at de i Byer, hvor der var flere end en Afdeling sluttede sig sammen under Et.

Efter en kort Diskussion vedtoges følgende Resolution:

„Kongressen udtaler, at den Bevægelse i Retning af Udskillelser i flere Foreninger, som der fra forskellig Side arbejdes paa, bør standses, idet det er ganske klart, at en Udstykning i saa smaa Grupper, at der ikke er Raad til at bekoste en formaalstjenlig Administration, kun

virker svækkende og hæmmende paa Arbejdet for de lokale Arbejdsmænds Interesser.*

Af Hensyn til de lokale Kongresser for Jylland og Fyn og for Sjælland og Øerne behandledes derefter Forslagene vedrørende Lovens § 7, hvorefter der indkaldtes til de separate Kongresser.

Efter en lang Diskussion vedtoges det, at Forretningsskaberne skal være i Besiddelse af en Rejsebog, der paategnes af Afdelingsformændene i de Byer de besøge.

Kokes- og Saltværksarbejderne i København fik eftergivet en Gældspost til Forbundet og Kuskene, København, der i Forsommeren 1901 strejkede uden Forbundets Sanktion, fik, under Hensyn til de da foreliggende særlige Forhold, den af deres egen Kasse udbetalte Strejkeunderstøttelse, likvideret med deres fremtidige Kontingentindbetalinger til Forbundskassen.

Angående Understøttelseskasser for Arbejdsløse, hvorom der forelaa forskellige Forslag, førtes en længere Debat, hvori fremhævedes, at alle burde være klar over, at kunde vi finde nogen Form for Løsningen af Spørgsmaalet, burde vi gøre det. Arbejdsløsheden var jo en Mare, der ikke mindst hærgede Arbejdsmændenes Hjem. Der pegedes paa, at Spørgsmalets Løsning afhang væsentlig af, om Arbejdsmændene selv kunde bære de med Løsningen forbundne Udgifter. For at faa klaret, hvad det vilde koste at etablere en obligatorisk Arbejdsløshedsunderstøttelse, havde Hovedbestyrelsen alt for længere Tid siden nedsat et Udvalg, der særlig havde lagt sig efter at fremskaffe det for Beregningen af Udgifterne nødvendige statistiske Materiale. At gaa til Oprettelsen af Arbejdsløsheds-kassen uden dette Materiale var jo umuligt.

Ordføreren for det af Hovedbestyrelsen nedsatte Udvalg, Forretningsskaber Hans Jensen, oplyste, at den Besvarelse af de udsendte Skemaer, som Udvalget havde faaet ind, var saa daarlig, at der ikke derpaa kunde bygges nogen Beregning. Der maatte skrives til fremskaffelse af bedre og paalideligere Oplysninger, og Afdelingerne burde have Pligt til at fremsende saadanne.

Efter en længere Diskussion, hvori mange Talere deltog og hvori alle var enige om, at der burde indsamles det nødvendige Materiale, foreslog Lyngsø at nedsætte en Kommission paa 11 Medlemmer, 7 Mand valgt af de Delegerede og 4 Mand valgt af Hovedbestyrelsen.

Dette vedtoges.

Til Medlemmer af Kommissionen valgte Kongressen straks følgende Delegerede: A. C. Jensen, Jac. Larsen, P. Poulsen, alle af København, P. Nielsen, Næstved, Chr. Andersen, Glostrup, I. P. Steffensen, Odense F., og A. Mikkelsen, Aarhus.

Kommissionen, der sammenkaldes af Hovedbestyrelsen, skal fremskaffe og bearbejde det nødvendige Materiale, og paalægges det Afdelingerne at besvare de af Kommissionen til dem rettede Forespørgsler.

Angående Lovene vedtoges følgende Forandringer:

I § 2 udvides Opgaven med Hensyn til statistiske Oplysninger til at omfatte: Arbejdsløn, Arbejdstid og Arbejdsløshed.

I § 3 om Kontingentfrihed for gamle Medlemmer skete den Forandring, at Kontingentfriheden nu skal være betinget af 5 Aars Anciennitet i Forbundet, i Stedet for før 3 Aar. Til Genæld nedsættes Aldersgrænsen fra 60 til 55 Aar og Adgangen til Kontin-

gentfrihed gøres i det hele betinget af, at vedkommendes Arbejdsløn er forringet paa Grund af Alder eller Svagelighed.

Med Hensyn til Medlemmer der rejser til en anden By, skete den Forandring, at de nu, hvis de ikke strax overflytter deres Bog, ifalder 13 Ugers Restance, saavel hvad Kontingent som Strejkebidrag angaar.

Vedrørende Repræsentationsretten til Kongressen vedtoges det, at der her regnes med det Gennemsnits-Medlemsantal som der betales af det sidste Aar for Kongressen.

Om Forbundets Revisorer indflettet det i Lovene, at disse har Ret til at møde paa Kongressen selv om de ikke ere Delegerede.

Om Hovedbestyrelsens Bevillingsmyndighed fastsloges det, at den kun har Ret til at raade over et Beløb af 5000 Kr.

Om Forbundsregnskaberne vedtoges det, at de fremtidig skal udvise den kontante Kassebeholdning, Reservefondens Størrelse, Bankbeholdning, samt de i Aktier, Bilag eller Værdipapirer anbragte Summer.

Om Strejkeunderstøttelse vedtoges det at indføre en ny Skala, 1 Kr. højere pr. Uge for 1/2 betalende, naar de har været Medlem i 3 Aar. For 1/2 betalende sættes Understøttelsen til Halvdelen af de Heltbetalendes jvf. deres Indbetaling.

Om Medlemmer, der uden Afdelingsbestyrelsens Samtykke gaar paa Arbejds-kontrakt, vedtoges det, at de stilles lige i Vilkaar med Skruebrækkere.

Om Afdelingerne Forhold ved eventuel Udmeldelse af Forbundet, vedtoges det, at deres Udmeldelse skal ske med 1 Aars Varsel, jvf. at vi i de samvrk. Fagf. hæfter for dem i et Aar.

Endvidere vedtoges det, at en Afdelingsudmeldelse skal være vedtaget paa vedkommende Afdelings Generalforsamling med 2/3 af Afdelings Medlemmers Stemmer.

Det vedtoges, at der i Fagbladet, paa den Plads der spares ved at Afdelingsfortegnelsen kun kommer i 1 Gang i Kvartalet, skal optages social-økonomisk Literatur.

Det indførtes i Lovene, at Afdelingerne ere pligtige at udfylde de Spørg-Skemaer, som fra Hovedkassereren udsendes paa Hovedbestyrelsens Vegne.

De gamle Loves Bestemmelse om, at vore Afdelinger skulle have deres Lønkrav sanktionerede i de lokale „Samvirkende Fagforeninger“, blev strøget.

Sluttelig vedtoges en Lovbestemmelse vedrørende „Passive Afdelinger“. Den tager Sigte paa, at det mange Steder paa Landet, hvor det kun ved længere Tids Agitation og ihærdigt Arbejde kan lykkes at gøre en nydannet Afdeling stærk nok til at stille Lønkrav, heller ikke afkræves disse den fulde Ydepligt. Derved vindes, at de Medlemmer, der strax træde til, ikke gøres trætte men kan holde ud til Afdelingen er stærk nok til at paatage sig de med de fulde Rettigheder forbundne Ydelser.

Den ny § lyder saaledes:

„Hovedbestyrelsen er bemyndiget til, hvor Forholdene maatte tale derfor, og hvor det ønskes af de paagældende, at tillade saadanne rene Landarbejderforeninger, der er under Dannelse, indenfor et begrænset Tidrum, at slutte sig til „Dansk Arbejdsmands Forbund“, som passive Afdelinger.

Saadanne Afdelinger betaler et Administrationsbidrag af 5 Øre maanedlig pr. Medlem. De erholder Fagbladet gratis og har Krav paa passende Hjælp til Agitation, men der kan ikke gives dem Sanktion til at fremsætte Krav for deres Arbejdsgivere, og de har intet Krav paa Understøttelse fra „Dansk Arbejdsmands Forbund“.

For saadanne Afdelingers Optagelse som aktive Medlemmer gælder samme Regler som for ny tiltrædende Foreninger“.

Vi anbefale særlig Agitationsudvalgene at have deres Opmærksomhed henvendt paa disse ny Bestemmelser.

Kongressen gik derefter over til at vælge Forbundets Tillidsmænd. Lønspørgsmaalet for disse afgjordes saaledes, at den københavnske Forretningsskaber Løn og Godtgørelse for Repræsentationsudgifter sættes op til 2400 Kr. aarlig, og at Hovedkassereren fik bevillet 300 Kroner aarligt i Fejltællingspenge.

Alle andre Lønninger fastsloges iøvrigt til det samme som tidligere.

Til Forbundets Formand genvalgte med Akklamation og under Bifald Folketingsmand M. C. Lyngsø.

Til Hovedkasserer genvalgte C. Jensen, ligeledes med Akklamation og under Bifald.

Fra de separate Kongresser forelaa nu Meddelelse om, at Lokalforbundet for Sjælland og Øerne havde genvalgt J. Larsen, Næstved til Forretningsskaber og H. Stryhn, Nakskov, P. Christiansen, Helsingør, N. Nielsen, Køge og J. Mortensen, Faxe, til Hovedbestyrelsesmedlemmer, C. Andersen, Glostrup, blev Suppleant. Til Revisor genvalgte Fr. Hansen, Knudstrup. P. Nielsen, Næstved, blev Revisorsuppleant.

Lokalforbundet for Jylland genvalgte H. M. Hansen til Forretningsskaber, til Hovedbestyrelsesmedlemmer genvalgte J. N. Abrahamsen, Horsens, J. P. Gram, Ribe og R. H. Hansen, Odense og valgtes H. Nielsen, Aalborg. Til Suppleant valgtes A. Mikkelsen, Aarhus. Til Revisor genvalgte C. Petersen, Horsens. Til Suppleant valgtes Mikkelsen, Aarhus.

Det vedtoges derefter at afholde næste Kongres i København.

Paa Forslag af Chr. Hansen, Herfølge, vedtoges det at lade Protokollen trykke og at udsende den til Afdelingerne og til de Delegerede.

Formanden takkede sluttelig for Valget og den ham paany viste Tillid, og pegede paa, at Arbejdsmændenes Styrke var deres Ehed.

Talen modtoges med stærkt Bifald og Hurraraab for Dansk Arbejdsmands Forbund.

Olav Strøm fra Norge og Janne Jønsson fra Sverrig takkede derefter for Samværet, hvorefter Ordstyreren hævdede Kongressen med et Leve for Forbundet, hvorefter der udbragtes et med stærke Hurra besvaret Leve for Kongressens Funktionærer.

Til Lager- & Pakhusarbejderne.

I København er ikke saa faa Pakhusarbejdere, der staar udenfor deres Organisation, de mener, at det er ikke nødvendigt at være organiseret, naar de blot arbejder under ret gode Arbejdsvilkaar.

Disse Mennesker er meget kortsynede. De hører ikke, de ser ikke, har i det Hele taget slet ikke Forstaaelse af, hvad der foregaar omkring dem, thi de vilde ellers vide, at det var deres Pligt mod dem selv og deres Kammerater, at være Medlem af deres Fagforening, thi denne er det og intet andet, der har høinet Arbejdslønnen.

Jeg skal søge at fremdrage adskillige Eksempler herpaa ved at fremhæve forskellige Brancher, som hører ind under Pakhusarbejderne. Til Eksempel Smørarbejderne. Før de blev organiserede havde de en meget ringe Løn og længere Arbejdstid end nu, ligeledes Kaffebrønderiarbejderne, ogsaa deres Løn var meget ringere; der kan tillige nævnes de større Manufakturfirmaer, som af samme Grund nu betaler adskillige Tusinder af Kroner mere om Aaret i Arbejdsløn og mange andre kan nævnes. Da Furagearbejderne i Fjor søgte en Forhandling med deres Arbejdsgivere, nægtede de

at forhandle, og en af Arbejdsgiverne udtalte, at det var deres Agt at reducere Lønnen, for jo større Løn Arbejderne faar, desto mere drikker de. Men paa Grund af Arbejdernes gode Sammenhold opnaaede Arbejdsgiverne ikke at praktisere den Tankegang, idet de maatte tilstede Arbejderne en Lønforhøjelse.

Hvorledes det kan gaa Arbejderne hos brutale Arbejdsgivere ses hos *Urtekværmer Frits Lebahn*, der fuldstændig optræder som Zar overfor sine Folk, tillader de sig at have nogen anden Mening end hans, da svinger han Knuten, Sultepisken, over deres Hoveder, og de, der har prøvet Smerten af den, de ved, at den kan svie saa godt som nogen Knut. Havde hans Folk i Tide indmeldt sig i deres Fagforening, saa havde Frits Lebahn ikke faret frem mod dem, som han har gjort. At Fagforeningen er nødvendig for Arbejderen, dette er ubestrideligt, derfor bør og skal denne opretholdes, og dette kan kun ske ved, at Medlemmerne punktlig betaler deres Kontingent til Foreningen, det maa derfor betragtes som en Skam at staa til Restance. Navnene paa saadanne Medlemmer, der ikke opfylder deres Pligt, vil blive bekendtgjort i næste Nr. af Fagbladet.

B. Andreassen.

Slaa Kreds om Sagen!

Iblandt de mange Udtalelser, der faldt paa Kongressen under Behandlingen af Svendborg Margarinefabriks Virksomhed, var der en, der lød omtrent saaledes: Ja vel, der er ikke tjent Penge paa dette vort Foretagende. Da vi for 2 Aar siden lagde Budgettet, regnede vi med en Omsætning af 100,000 Pd. om Maanedes.

Denne Omsætning burde og kunde let have været naaet; thi dertil behøvedes kun, at hvert af Forbundets Medlemmer købte bare 1 Pd. Margarine om Ugen. Havde denne Beregning holdt Stik, havde vi i Dag staaet med et Overskud af 50,000 Kr.

Denne Udtalelse var slaaende; thi er det virkelig saadan, ja, saa fortjener vi Skam, om vi nu meldte Pas, og lod Kapitalisterne have slaaet os af Marken paa dette vigtige Omraade. Klassefæller, er I „trætte Mænd“? I, som selv saa tidt har været med til at kæmpe og sejre over Arbejdsgiverne og den organiserede Kapital!

I Arbejdsmænd, som har været med til politisk at fejte Reaktionen til Side og sætte Frisindet paa dens Plads, kan I nu ikke mere?

Skal vi overgive os og lade andre have Fortjenesten af den Margarine, vi spiser?

Nej vi skal ikke! Vi skal derimod slaa Kreds om Sagen, ligesom vi hidtil har gjort det om enhver anden Organisationssag.

Kammerater, gør vi det, er ogsaa denne Sag sikker paa at blive ført igennem til Sejr, og vi vil sejre, netop fordi vi saa let kan det, bare vi er enige derom!

J. N.

Vil I kontrollere Eders Ølkusk.

Ølftapningsarbejdernes Afdeling har en Klub af Ølkuske; oprindeligt stod Ølhandlernes Kuske i denne, altsaa i vor Afdeling, men saa skete der det, at *Mineralvandsarbejderne* blev slettet af Arbejdsmændenes Forbund paa Grund af Gæld og der fremstod saa nogle vise Mineralvandskuske, der mente, at de passende kunde lave dem en Forening udenfor Arbejdsmændenes Organisation.

Det er nu lykkedes denne Forening

at pille nogle Medlemmer fra Ølkuske Klubben i vor Afdeling.

Foreningen optræder altsaa nu helt og holdent som en *Splittelses-Forening*. At den har noget Held med sig skyldes, at dens Kontingent kun er 50 Øre om Maanedes.

Nu kunde vore Kammerater, Arbejdsmændene, der paa Byggepladser og andre Steder køber Øl, yde os Støtte ved at forlange at se Ølkusken Medlemsbog, og hvis de ikke har den, da minde dem om, at de maa se at faa den i Orden hos os, inden de næste Gang kommer med Øl.

Giv os denne Hjælp!

J. H. Hoppe.

Formand for Ølftapningsarbejdernes Afdeling.

Søjbedens Protokol.

Fredensborg Afdeling meddeler, at Carl Henriksen, Vexøbo, og Søren Christensen, Fredensborg, igen er optagne i Afdelingen, idet de har ordnet deres Forhold.

Uarde. Nedennævnte Mænd er slettet af Fagforeningen, grundet paa Restance, Laurits Hansen, Storegade, Peter Petersen, kaldet „Børkjær“, Nørregade, Hans Peter C. Hansen, Nørre Mark, og Peter Beck, Smedegade.

Vi har endnu nogle Medlemmer, der staar med lang Restance; vi haaber, de snart retter denne, da de ellers vil blive præsenteret for Bladets Læsere.

Støberi-Maskin- og Skibsværftsarbejdernes Fællesforbund præsenterer her nogle Sjældenheder, som vedblivende arbejder i Branchen, men har ladet sig slette og ikke er til at bevæge til at indmelde sig igen.

Nicolai Svendsen, født 6. August 1860 i Sverrig, arbejder hos Ludvigsen og Hermansen. Han har modtaget af Forbundet i Understøttelse 84 Kr. 50 Øre.

Peter Jensen, f. d. 29. April 1864 i Lebjerg, arbejder hos Bruun i Heimdalsgade, modtaget i Understøttelse 7 Kr. 33 Øre.

Ludvig Mønniche, f. 7. Januar 1834 i Nykøbing, arbejder paa Skibsbyggeriet paa Refshaleøen (var kontingentfri, men passede ikke sin Bog).

P. Rasmussen, f. 21. Oktober 1844 i Hvalso, arbejder hos Burmeister & Wain paa Christianshavn.

Axel M. Petersen, f. 17. Maj 1883 i Sundbyøster, arbejder paa Sengenfabriken, Østerbrogade 124 o. G., samt Peter A. Nissen, f. 21. Oktober 1869 paa Læsø, arbejder hos Elektricitets-selskabet „Union“.

Desuden ere Hans Hansen, f. 22. Novbr. 1872 og I. P. M. Keller, f. 21. April 1874 i Flensborg, gaaet paa Kontrakt uden Bestyrelsens Samtykke, og er derfor slettet af vore Bøger. De bør gøres opmærksomme paa, at baade Kontingent og eventuelle Strejkebidrag paaløber, til de indmelder sig paany.

P. Johansen, Frmd.

Kolding. Nedenstaaende tillader vi os at præsenterer „Hædersmændene“ ved Kolding Havn: Mads Madsen, Anders Madsen, Søren Sandholdt, Chr. Saatterup, Anders Sørensen, Hans P. Petersen, Peter Rasmussen fhv. Ølkusk fra Brygger Juul, Augustinus, forhenværende Gaardejer, Johan Lauritsen, fhv. Gasardejer, Jens Spidsbjerg, Skræder Lage Jensen, Hans Peter Madsen, kaldet Flojte-Peter, Missionsmand fra Bække Chr. Christensen, han var ogsaa Brækker i 99, Kreaturtrækker Peter Petersen ogsaa kaldet Peter Løgnhals, Chr. Christensen, kaldet Christen Smed, Jens Christensen, gaar under Navnet Ildtændermanden, Faleret Købmand fra Heils, Søren Bodholdt, meget fordrucken, samt en stor, skulende, doven Fyr ved Navn Frederik Joh. Bang.

Vognmand Thorsen agerer Hædersmandshverver, og Gæstgiver Frandsen Hververmedhjælper.

Det forenede Dampskibsselskabs Formand, Jes Bruhn, meldte sig ud af Foreningen, da Konflikten udbrød, han er nu ogsaa meget ivrig for at skaffe hæderlige Folk i Skidtet, som Hædersmænd ved Kolding Havn.

Hele Flokken er dog ikke farlig, falder en af dem omkuld skal han have Hjælp for at faa sig rejst igen, og ikke alene Kolding Handelsstand,

men ogsaa selve Direktør Brandt er nok klare over, at den her nævnte Flok ikke er meget værd som Hjælper.

Silkeborg meddeler, at Niels Thilegaard er slettet, grundet paa Restance, han har samtidig forladt Byen, og der menes, han har taget Vejen ad Aarhus til.

Helsingør M. Ludvig Nielsen, Skibsbggeriet, Lars Christensen, do., Chr. Andersen, Pladsen, Lars Olsen, do., P. Larsen, do., Peter Jensen do. og Peter Nielsen, Vægter, er alle slettede for Restance. Bestyrelsen.

Orlogsværftets Afdeling har grundet paa Restance slettet nedenstaaende: Chr. Sørensen, Torvgade 23 St., O. P. Larsen, Tordenskjoldsgade 34, E. Larsen, Geislersgade 3 St., P. Jensen, Adelgade 109, og Chr. Thorup, Dronningensgade 16 E. Sidstnævnte har tidligere været Sandgraver, men Kammeraterne ved dette Arbejde nægtede at arbejde sammen med ham, da han altid optraadte ukollegial.

Alle Steder fra.

Kun 1 af de 11 var tapper. Fra Odense meddeles, at ved den af „de samvirk. Fagfb.“ etablerede Havnearbejdsstrejke, gik det, ved „Det forenede“ Havnearbejde saaledes til, at af de 11 faste Folk svigtede de 7 straks og meldte sig ud af Fagforeningen. Da Strejken var hævet, svigtede 3 Mand til for at komme i Arbejde igen. Kun 1 Mand, siger og skriver én, holdt ud. Han var en af „Det forenede“ ældste Arbejdere, idet han har arbejdet for Selskabet i 24 Aar. Hans Navn er: Klaus Klausen, Seden Naa, de 10 kommer vel nok paa andre Tanker, naar de faar sundet sig lidt oven paa Forskrækkelsen. I al Fald kan de næppe helt have glemt, at Havnearbejdernes Organisation i Odense har hævet deres Løn fra 2 Kr. 50 Øre til 3 Kr. 50 Øre. pr. Dag og yderlig skaffet dem en Overarbejdsbetaling af 60 Øre i Timen.

Taksigelse. Undertegnede Medlem Nr. 1454 af Støberi-, Maskin- og Skibsværftsarbejdernes Forbund takker herved alle Klubberne af ovennævnte Forbund for den mig ydede Hjælp, 75 Kr. 20 Øre, som er bleven mig overrakt af Klub 21, og endnu en Gang Tak til alle, som støttede mig under min Sygdom.

1/5 02.
Med Taknemlighed
P. Petersen,
Vognmagergade 11, 2. o. G.

Faneafsløring i Fredensborg. Arbejdsmændene i Fredensborg afslørede Grundlovsdagen en smuk, rød Fane. Det nye Samlingsmærke bar som Motto: „Gør din Pligt og kræve din Ret“.

Toldbodarbejder P. Andersen talte for Fanen, og mindede de Tilstedeværende om den store Betydning, som den røde Fane havde haft i Arbejdernes Frigørelses Kamp og om at under denne Fane skulde de sejre, naar de som tro Forbundsæller aldrig tabte Arbejdernes Maal af Syne.

Fanen vakte berettiget Opsigt, da den senere bares med i Processionen i Arbejderpartiets Grundlovsdag.

Blokader.

Helsingør. Murmester Grabowsky.
Aarhus M. Murmester N. Nielsen er i Henhold til Overenskomsten mellem os og Mesterforeningen, blokeret for al Arbejdskraft, begrundet paa, at han er ekskluderet af Murmesterforeningen.

Ørting. Herregaarden Aakær med tiliggende Gaarde, tilhørende Godsejer Neergaard, er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft, grundet paa, at Gods-

ejereren har nægtet sine Husmænd et mindre Løntillæg.

Cinng. Frisenborg Skove er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft, grundet paa, at den stenrige Greve Frijs ikke vil forhandle med Fagforeningen om en lille Lønforhøjelse.

Korsør Margarinefabrik er fremdeles blokeret for Arbejdskraft, da den endnu ikke er enig med vort Forbund. Fabriken drives udelukkende ved Strejkebrydere.

Halborg Gødningsskompagni's Pakhuse er blokeret for al Tilgang af Arbejdskraft, grundet paa en mod Arbejderne foretaget Lønreduktion. Der forhandles for Øjeblikket.

Bogværk Teglværk er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft, grundet paa, at vort Afdeling dér ikke vilde arbejde sammen med en Mand, som med Ejeren Billigelse arbejdede paa at sprænge Foreningen. Værket søger at komme gennem Vanskeligheden ved Hjælp af Skruetrækkere, af hvilke der er sendt en Del fra „Kristelig dansk Fællesforbund“.

Garvermester A. O. Hansen, Aleksandervej 13, København E. er i Henhold til Overenskomsten mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Lohgarverforbundet i Danmark blokeret for Tilgang af saavel Arbejdsmænd som Svende.

I vort Forbunds Hovedledelse.

Forretningsudvalgsrådet

d. 10. Juni 1902.

Dagsordenen:

1. Ordrede Sager.
2. Løbende Lensager.
3. Sanktionsbegøring.
4. Opsagte Overenskomster.
5. Forskellige Sager.
6. Understøttelsessager.
7. Agitationen.
8. Ind- og Udmeldelser.
9. Regnskabssager.

ad 1. **Svendborg** meddelte, at de ved Forhandling med Gasværksledelsen havde faaet Lønnen hævet med 15 Øre for Pladsarbejdere, samt at det samtidig var lykkedes dem at faa Arbejdernes Ulykkesforsikring hævet med 15 Øre om Dagen. Toges til Efterretning.

Glostrup havde faaet Timelønnen for alle Murarbejdsmænd ved Taastrup hævet til 34 Øre. Hos en enkelt Mester havde der været en Strejke paa 2 Dage, for han gav sig. Toges til Efterretning.

ad 2. **Randers** anmodede om Hjælp, for at faa ordnet Lønforholdene paa Bjellerup Teglværk. Sagen overgaves H. M. Hansen.

Aarhus F. meddelte, at de tog deres Lønkrav tilbage, foreløbig til efter Kongressen. Toges til Efterretning.

Jord- og Betonarbejderne. Der forelaa Meddelelse fra De samvirkende Fagforbund om, at dettes Forretningsudvalg havde henstillet til Brolæggerne, at opsigte deres Overenskomst, for at Arbejdsmændenes Lønning fra Overenskomstens Udløb, kunde overgaa til Entreprenørerne.

Formanden havde derefter tilskrevet De samvirkende Fagforbund om, at vi maatte have bestemt Besked, hvis Brolæggerne vægrer sig ved at opsigte. Det vedtoges at give Forretningssøgeren Bemyndigelse i Sagen.

Timning. Efter over et Aars Strejke, forelaa der nu Tilbud fra Skovridderen om at forhøje Akkordpriserne noget, samt om, at der fremtidig betales 2 Øre mere i Timen. Det vedtoges, at anbefale Afdelingerne at modtage Tilbudet.

ad 3. **Tamdrup** anmodede om Sanktion til at fremsætte Krav om, at faa Lønnen hævet fra 125 Øre om Dagen, til 150 Øre. Det vedtoges, at udsætte Sagen til efter Kongressen.

Sukkerhusarbejderne (Kbhvn.) anmodede om Sanktion til, paa Lyngby Sukkerhus, at forlange Lønnen hævet fra 300 Øre, til 325 Øre om Dagen. Sagen omfatter 50 Mand. Da Fabriken efter Forlydende til April 1903 overtages af De danske Sukkerfabriker, vedtoges det ikke at give Sanktion for efter Overtagelsen.

ad 4. **Frederikssund.** Købmand H. Lange havde opsagt Overenskomsten med Afdelingen. Han krævede ikke direkte Lønreduktion, men vilde have Lov til at tage i Arbejde, hvem han vilde og betale dem, hvad han fandt for godt. Sagen overgaves J. Larsen.

Horsens H. meddelte, at Arbejdsgiverne havde opsagt Overenskomsten ved Havnen. Toges til Efterretning.

ad 5. **Randers** meddelte, at Arbejderne paa Margarinefabriken var gaaet paa Kontrakt uden Afdelingens Tilladelse. Sagen overgaves H. M. Hansen.

Dansk Fredsforening anmodede Forbundet om, at indmelde sig i denne, Det vedtoges at svare, at Forbundet ikke ønskede at indmelde sig som saadan.

Et Telegram fra Forbundet til H. Christensen, Svendborg, var aabnet af Redaktør H. P. Hansen samme Sted, og denne havde strax telefoneret Telegrammets Indhold videre. Uden at kende Forholdet, hvorunder Hansen havde aabnet Telegrammet, var der rettet Forespørgsel til H. Christensen om det skete, denne fremsendte nu Brev, hvori han nævnte at være uden Skyld og forlangte enhver Bebrejdelse taget tilbage. Det vedtoges at gøre dette imod, at H. Christensen over for H. P. Hansen skarpt paatalte det skete Brud paa Telegramhemmeligheden der var advist.

Helsingør M. forlangte Sanktion til at blokere to Murmestre, der ikke overholdt Priskuranten. Sanktion gaves.

ad 6. **Sierslev** anmodede om 4 Ugers Understøttelse til et Medlem der var afskediget fra Sierslevgaard, fordi han havde paatalt Kammeraternes Sag. Det vedtoges, at efterkomme Anmodningen.

Orlogsværftets Afdeling anmodede om at faa udbetalt Understøttelse til 2 Bestyrelsesmedlemmer, der var afskediget fra Værftet, fordi de havde agiteret for Afdelingen. Det vedtoges at udbetale Understøttelse foreløbig.

Ronne havde paa Anmodning faaet udbetalt Understøttelse til et Medlem, der havde nægtet at udføre det Arbejde Stenhuggerne havde nedlagt. Udbetalingen godkendtes.

Hjørring meddelte, at de havde stoppet Udbetalingerne til Arbejderne fra Lundegaard Teglværk. Toges til Efterretning.

Støberi-, Maskin- & Skibsværftsarbejdernes Afdeling anmodede om 4 Dages Understøttelse til et Medlem, der var afskediget fra Smith & Myginds Fabrik, fordi han havde udført af Afdelingen givet Paalæg. Det vedtoges, at udbetale Understøttelse.

Birkerød. Paa Anmodning vedtoges det at refundere Afdelingens Formand 16 Kr., han havde haft i Udgift ved to Retssager, han paa Afdelingens Vegne havde paadraget sig imod en Maskinpasser Jacobsen.

Renovationsarbejdernes Afdeling anmodede om Understøttelse til 2 Mand, der havde krævet Afdelingens Priskurant respekteret. Det vedtoges at yde 3 Ugers Understøttelse.

Lager- og Pakhusarbejdernes Afdeling anmodede om Understøttelse til 4 Mand, der var afskediget fra Urtekræmmer Fritz Leban, Holbergsgade 19, fordi de havde nægtet at underskrive Enkeltmandskontrakt, som Afdelingen ikke havde godkendt. Det vedtoges, at udbetale Understøttelse.

ad 7. **Ebeltoft** anmodede om en Taler til at holde et Møde. Sagen udsattes.

1ste Agitationskreds havde fremsendt Regnskab og Beretning, begge Dele godkendtes.

2den Agitationskreds anmodede om Tilskud til Agitation. Det vedtoges at udsætte Sagen.

Tagpap-, Asfalt og Isoleringsarbejderne i København anmodede om, at der maatte blive foretaget nogen Agitation iblandt Fagets Udøvere i Provinserne. Sagen overgaves Hovedkontoret.

ad 8. **Storehedinge** meddelte, at de havde opløst Afdelingen. Toges til Efterretning.

Norre-Sundby meddelte, at de udmeldte sig af De samvirkende Fagforbund. Det vedtoges nærmere at undersøge Sagen.

Vemmelev meddelte, at den var opløst. Toges til Efterretning.

Odense Sukkerhusarbejderne anmodede om Optagelse som Afdeling i Forbundet. Fra Arbejdsmændenes Fællesorganisation forelaa Indstilling om ikke at optage dem. Det vedtoges ikke at optage Sukkerhusarbejderne.

Sandløssernes Afdeling (Kbhvn.) havde paa et tidligere Tidspunkt til Hovedkassereren indberettet flere Medlemmer end der var i Afdelingerne. De havde nu faaet deres Bøger revideret og den lokale Forretningssfører indstillede, at de eftergaves den Gæld de havde paadraget sig ved det for meget Indberettede. Dette vedtoges.

Hovedkassereren forelagde Regnskabet for Januar Kvartal. Regnskabet henvises til Hovedbestyrelsen. Mødet hævet.

Johannes Nielsen.

Kongres-Fotografierne

ere nu færdige og viser sig at være yderst vellykkede. Enhver af de Delegerede staar tydelig og klart, og Billedet er i sin Helhed et fortrinligt Mindeblad om Kongresdagene.

Det koster 1 Kr. 50 Øre i udskaaen Kartonramme med Guldtryk, og Bestillinger modtages af Hovedkontoret.

Arbejds- mænd

gitør for Salget af Eders egen Fabriks Produkt.

Afdelinger eller andre, som ønske Oplysninger angaaende Svendborg Margarinefabrik, for at faa oprettet Agitationsudvalg eller for at hente Raad angaaende Agitationen, bedes henvende sig til Hovedbestyrelsesmedlem **Ejner Sørensen**, Falkonerallé 100 4, København F.

H. P. Green,
Stempel-fabrik,
Linnésgade 27, København K.,
anbefaler
Forenings Stempler & Clichéer.

Foreningsfaner, Banner og Emblemer billigst fra Danmarks største Faneforretning.

Carl Monrad,
Falkonerallé 98. Telefon 27192.

Forenings-annoncer.

Jylland og Frn.

Grenaa.

Medlemsmøde afholdes den første Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, og tredje Søndag Efterm. Kl. 5. Kontingent betales og nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

NB. Generalforsamling den tredje Søndag i hvert Kvartals første Maaned Kl. 4. Bestyrelsen.

Gylling.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde 2den Søndag i hver Maaned, Kl. 6 Aften, hos Formand J. P. Thygesen, Gylling. Alle Medlemmer bedes møde.

Bestyrelsen.

Odense A.

Kuskenes Klub afholder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, i Forsamlingsbygningen, Kongensgade.

Bestyrelsen.

Hadsund og Omegn.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde første Søndag og anden Tirsdag hver Maaned hos Kassereren, Chr. Hjort, Hadsund.

Bestyrelsen.

Holstebro.

Arbejdsmændenes Fagforening for Holstebro og Omegn afholder Medlemsmøde den anden Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, i Fællesorganisations Lokale hos C. Petersen, Vesterport, hvor Restancer betales og ny Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Kolding.

Arbejdsmændenes Fagforening i Kolding afholder Generalforsamling den første Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, paa Fremad.

Bestyrelsen.

Kolding.

Til de organiserede Arbejdsmænd. Meld jer ind i Begravelseskassen! 50 Øre i Indskud, 10 Øre til hvert Dødsfald. 200 Kr. i Begravelseshjælp, naar Medlemsantallet svaret dertil.

Indmeldelser modtages, og øvrige Oplysninger gives af Tilidsmanden, Henrik V. Klausen, bag aen.

Bestyrelsen.

Odder og Omegn.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den anden Søndag i hver Maaned, Kl. 4 Efterm., paa Aftoldsholet, hvor Kontingent betales og ny Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Rudkøbing og Omegn.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde anden Lørdag i hver Maaned Kl. 7 1/2 Eftm. paa Aftoldshjemmet.

Bestyrelsen.

Seest.

Arbejdsmændenes Fagforening for Seest og Omegn afholder Generalforsamling den 4de Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, hos Th. Hansen, Seest.

Bestyrelsen.

Stenstrup.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned hos Husmand Mads Nielsen, Stenstrup.

Bestyrelsen.

Udbyneder-Kastbjerg.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Generalforsamling den tredje Søndag i hver Maaned, Efterm. Kl. 2, hos Hans Hansen, Gl. Havndal.

Bestyrelsen.

Vejle M.

Murerarbejdsmændenes Fagforening i Vejle holder Medlemsmøde 3die Fredag i hver Maaned Kl. 7 1/2 i Forsamlingsbygningen. Medlemmerne bedes møde talrigt.

Bestyrelsen.

Viborg.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 2den og den sidste Lørdag i hver Maaned i Arbejderpartiets Lokaler, hvor Kontingent betales og nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Ørting-Falling.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 3die Søndag i hver Maaned, Efttermiddag Kl. 5 hos Jakob Laursen, Ørting. Alle Medlemmer bedes møde.

Bestyrelsen.

København.

Fabrikarbejdernes Forbund.
Kontor: St. Hansgade 12, St., København N
Telefon Nr. 8037.

'Dansk Arbejdsmands-Forbund'

Hovedkontor: Gothersgade 42, 1. Sal. København K. Telefon 2140. Formand M. C. Lyngsie, Privattelefon 6304. Hovedkasserer C. Jensen.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser.

København og Omegn:

Bagerkuskens Fagforening. Form. O. Sørensen, Nørrebrogade 100^a N. Kass. J. Nielsen, Mysundegade 5^a V.

Belysningsarbejd. Forbund. Form. C. Pfeiffer, Baggensgade 3, N. Telf. 6537. Kass. N. C. Nielsen, Broderskabsvej 8, St. F.

Brandfolkens Organisation, Frederiksberg. Form. C. Hansen, Adilsvej 16^a, F. Kass. N. P. Jørgensen, Broderskabsvej 11, St. F.

Bryggeriarbejdernes Afdeling. Form. L. Nielsen, Tuborg Arb. Boliger, Hellerup. Kass. Ludvig Nielsen, Viborggade 26^a Ø.

Branderiarbejdernes do. Formd. J. Jacobsen, Rigensgade 25, K. Kass. Chr. Jensen, Istedgade 66, St. V.

Cokes- og Saltværksarb. do. Formd. H. P. Larsen, Viborggade 24^a Ø. Kass. A. Andersen, Minoragade 22^a S.

Fabrikarbejdernes do. Formd. Sophus Mortensen, Set. Hansgade 12, St. N. Telf. 8037. Kass. L. P. Jakobsen, Estlandsg. 18^a V.

Garveri-, Had- og Skindarbejdernes Forbund. Formd. Johannes Nielsen, Ahornsgade 17^a N. — Kass. L. Christensen, Henrik Ibsens Vej 22^a V.

Jord- og Betonarbejdernes Afdeling. Formd. H. P. Larsen, Tødesgade 1 St., Telf. 8496. N. Kass. P. Christensen, Livjægerallé 16, St. Ø.

Jærnbanearbejdernes Fælles-Afdeling. Formd. A. Andersen, Niels Ebbesensvej 15^a V. Kass. A. Jørgensen, Brohusgade 29^a N.

Kastrup, Amager, Formd. J. P. C. Jørgensen, Kastrup, 31, Kastrup, Amager. Kass. J. Hansen, Sønderbygade, Kastrup, Amager.

Kuskens Fællesforbund. Form. P. Mikkelsen, Gothersgade 151, K. K. Telf. Nr. 5640. Kass. A. H. Kalhauge, Holsteinsgade 4, Ø.

Københ. Banegaardens priv. Arbejdernes Afdeling. Formd. Oluf Petersen, Eriksgade 9^a V. Kass. Jens Hansen, Knudsgade 34^a V.

Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening. Formd. Peter Andreasen, St. Hansg. 4, St. N. Telf. 5473. Kass. N. V. Hansen, Ryesgade 41^a Ø.

Marmor- og Granitlilernes Fagforening. Formd. H. Hansen, Ryesgade 73 A, Ø. Kass. L. G. Scherup, Kierkegade 12^a K.

Mælkearbejdernes Afdeling. Formd. Ole Christensen, Rofsvej 30^a, F. Kass. L. C. Jørgensen, Byggeløst, „Venners Hjem“, Tre Kroners Vej 53, Valby.

Oliemøllernes Afdeling. Formd. P. Poulsen, Hallandsg. 11^a S. Kass. P. Poulsen, Hallandsgade 11^a S.

Orlogsværftsarbejdernes Afd. Formd. F. R. Hansen, Gasværksvej 12D^a, B. Kass. H. Rasmussen, Holmbladsgade 41^a S.

Petroleumsarbejdernes Afdeling. Formd. A. Christensen, Kingosgade 6^a, V. Kass. Fr. Hansen, Frankrigsgade 18^a S.

Renovationsarbejdernes Afdeling. Formd. Chr. Jensen, Tingvej 12^a S. Kass. Jens Peter Nielsen, Englandsvej 14^a S.

Sandgravernes Afd. Formd. L. Larsen, Dannebrogsg. 49^a V. Kass. P. Hansen, Viborggade 73^a Ø.

Sandlossernes Afd. Formd. M. Nielsen, Li. Colbjørnsensgade 10, St. B. Kass. J. P. Johnsen, Dybensgade 22^a K.

Støberi-, Maskin- og Skibsværftsarbejdernes Afdeling. Formd. P. Johansen, Lille Kongensgade 16^a, K. Telefon 5170. Kasserer C. Madsen, Overgade o. V. 56^a, C.

Sukkerarbejdernes Fagforening. Formd. C. Pedersen, Istedgade 5^a, B. Kass. N. Jensen, Fredericigade 61 St. K.

Jylland og Fyen:

Afdeling.	Formand.	Bopæl.
Aalborg A. F.	Hans Kilde	Kayrødsg. 38 ^a , Tlf. 549.
Aalborg F. A.	M. Jensen	Reberbanen 12
Aalborg H. F.	C. Christensen	Lykkegade 1
Aalborg P. C.	M. Larsen	Nyhavnsgade 26,
Aarhus A. F.	R. P. Jacobsen	Skovvejen 2 D
Aarhus F. A.	L. S. Sørensen	Samsøgade 32 ^a
Aarhus M. F.	M. Poulsen	Montanevej 31 ^a
Aarhus K.	Anders Mikkelsen	Nørrebrogade 11
Assens, Fyen	J. Petersen	Ramsherrød 70
Assens, Jyll.	N. P. Frederiksen	Dania pr. Mariager
Beder-Malling	Ole P. Jensen	Storenord
Brabrand	Jørgen Rasmussen	Brabrand
Bøgager	N. M. Nielsen	Hover pr. Vejle
Dietnisse	P. Holm	Kattered pr. Faaborg
Ebeltoft	A. Nielsen Krog	Ebeltoft
Ensløv	Jens Sørensen	Kerial, Grenaa
Esbjerg	Chr. Nielsen	Borgergade 30
Faaborg	N. C. Rasmussen	Kalkovej 80 B
Fredericia A.	Ole Olsen	Vesterbro 7
Fredericia F.	H. Jensen	Danmarksstræde 17
Grenaa	M. Meldgaard	Østergade
Gylding	J. P. Thygesen	Gylding pr. Horsens
Hadsten	Jens P. Nielsen	Hadsten St.
Hadsund	Jens Nielsen	Skolegade.
Hasle	H. Bøgholm	Hasle pr. Aarhus
Herning	K. A. Nielsen	Villagade
Hjørring	Jul. Jensen	Basingade
Holstebro	C. N. Madum	Vestergade
Horsens A. F.	C. Buchardt	Spedalsø 26.
Horsens H.	J. C. Carlsen	Emil Bojesensgade 80
Kerteminde	R. Iversen	Solbakken
Kolding	Mads Petersen	Søgade 223
Kolindstrand	J. Sørensen	Ginnerup pr. Grenaa
Middelfart	H. C. Jensen	Vestergade 103
Nyborg	H. Nielsen	Vester Boulevard 12.
Nykøbing, Jyl.	J. C. Petersen	Nykøbing Jyll.
Nørre Sundby H	P. Christensen	Grønnegade 18
Odder	C. Christoffersen	Skolegade

Afdeling.	Formand.	Bopæl.
Odense A.	M. Nielsen	Gormsgade 8
Odense B.	J. C. Petersen	Havnegade 1
Odense F.	J. P. Steffensen	Heden 206
Odense H.	A. Hansen	Ridehusgade 63
Odense M.	N. Laursen	Heden 194.
Odense St.	M. Rasmussen	Allégade 25
Ormslev	Søren Nielsen	Ormslev pr. Hasselager
Raarup	Martinus Jørgensen	Klejs pr. Gramrode
Randers	A. E. Petersen	Vestergade 56
Ribe	J. P. Gram	Ribe
Rudkøbing	M. Larsen	Øster Møllemark
Seest	J. Sørensen	Seest, Kolding
Silkeborg	Niels Nielsen	Silkeborg Mark
Skaade	Chr. Hansen	Holme pr. Viby, Jyll.
Stenstrup	H. P. Nielsen	Steenstrup St.
Skanderborg	Jens Akselsen	Skanderborg
Skive	J. Dalum	Østergade
Skovarbejderne	Rasm. Kristensen	Tyrsted pr. Horsens
Sparkær	Anders Sørensen	Sparkær
Stilling	A. Andersen	Stilling
Stouby	N. P. Hansen	Stouby pr. Braaskov
Svendborg	H. Christensen	Begtrupvej
Tamdrup	Niels M. Mikkelsen	Lund St.
Tilst	E. Lajer	Sabro pr. Mundelstrup
Tinning	Morten Nielsen	Tinning Skov, Hinnerup
Trustrup	C. Møller	Trustrup
Udbynedet	M. Danielsen	Kastbjerg pr. Havndal.
Varde	J. P. Bornhøft	Gasværksvej
Vejle	H. J. Kjør	Vejle
Vejle A.	J. Bertelsen	Bertridderbakken 13
Vejle C.	J. A. Dahl	Staldgaardsgade 27
Vejle M.	Thomas Verner	Ribevej 18
Viborg	N. Mortensen	L. Mikkelsgade 25
Ørting	Fr. Christensen	Ørting pr. Horsens

Afdeling.	Formand.	Bopæl.
Korsør	A. Jensen	Krusesvej 37
Køge	N. Nielsen	Nørregade
Maribo	N. Jacobsen	Ny Østergade
Merens	Julius Sophus	Merens pr. Præstø
Møen	Niels Jensen	Lindemark, Stege
Mørdrup	Jens Sørensen	Klostermosegaard pr. Helsingør
Nakskov	H. Stryhn	Affholdshotel, Vejlegår
Niverød	J. P. Nielsen, Mutab.	Niverød pr. Nivaa
Nykøbing F.	C. Jacobsen	Bentzonsgade 13
Næstved	P. Nielsen	Grønnegade 40
Ringsted	Christian Jensen	Rønnevej
Roskilde	Niels Olsen	Olsgade 19
Rønnébæk	Peter Rasmussen	Rønnébæk pr. Næstved
Rønne	Vibrandt Larsen	Kapelstræde 25
Samsø Ørby	N. S. Tønnesen	Ørby pr. Koldby
Samsø Onsby	Jens S. Sørensen	pr. Koldby
Sandby	Chr. Johansen	Harpelundepr. Nakskov
Sierslev	H. L. Hansen	Sierslev pr. Storehd.
Slagelse A.	C. M. Jørgensen	Stenstuegade 16
Slagelse F.	H. Madsen	Løvgade 56
Sorø	Fr. Christoffersen	Saxovej 148
Svebølle	N. Grausen	Svebølle St.
Søarbejderne,	I. B. Svendsen	Kastrup, Amager
Terslev	Gustav Fleischer	Tjæreby pr. Haslev
Vordingborg	J. P. Rasmussen	Nyraad Mark
Værløse	Herman Petersen	Lille Værløse
		pr. Lyngby

Sjælland og Øerne:

Afdeling.	Formand.	Bopæl.
Allinge	Emil Nielsen	Sandvig
Bandholm	Lars N. Petersen	Bandholm
Birkedal	Karl Petersen	Kejserd pr. Birkerød
Bloustrød	H. C. Larsen	pr. Lillerød
Dalby	A. Andersen	Rode pr. Haslev
Fredensborg	Jens Petersen	Fredensborg
Frederikssund	L. Christensen	Havnegade
Frederiksværk	L. P. Larsen	Frederiksværk
Faxe	J. P. Rasmussen	Faxe Mark
Gadevang	Jul. Andersen	Gadevang pr. Hillerød
Gl. Køge	J. P. Rasmussen	Rebslagergade 10
Gedser	J. A. Petersen	Gedser St.
Glostrup	Chr. Andersen	Glostrup
Grænge	Fr. Ludvig Petersen	Grænge
Haslev	Ole Nielsen	Ulriksgade, Haslev
Hedehusene	Peter Andresen	Hedehusene St.
Helsingør A. F.	R. Rasmussen	Jonasminde, Esromsvej
N. F.	A. Olsen	Lille Lundegade 3 ^a .
M. F.	Jørgen Jensen	Gl. Banegaardsvej
Hellebæk	L. P. Jørgensen	Hellebæk
Holbæk	Chr. Petersen	Smedelundsgade 40
Hillerød	R. Ødegaard	Fugle
Hørfølge	A. B. Sejfert	Parcelmosen
Jydstrup	Chr. Hansen	Hastrup pr. Køge
Kallundborg	O. A. Larsen	Svalmstrupperingstet
Karise	N. Jensen	Pavestrædes Forl.
Knabstrup	Hans Rasmussen	Storelinde pr. Karise
	Hans Jensen	Hannerup, pr. Regstrup

Hovedbestyrelsesmedlemmer

København og Omegn:
Forretningsfører H. Jensen, Kontor Gothersgade 42^a, K., Telefon 2140. (Bopæl: Hjort Lorentzensgade 7^a). — Ejnar Sørensen, Falkonerallé 100^a, F. — A. Nielsen, Rørholmegade 22, Kld. K., H. P. Larsen, Tødesgade 1, St. N., Telefon 8496. — P. Mikkelsen, Gothersgade 151, Kld., Privatbopæl Nitivvej 1^a, F., Telefon 5640. — Hovedkasserer for København L. P. Olsen, Hovedkontoret.
Man bedes erindre, at Postdistriktets Bogstav altid skal vedføjes paa Breve.

Jylland og Fyen:
Forretningsfører H. M. Hansen, Kontor Englandsgade 9, Esbjerg. — Viceforretningsfører J. N. Abrahamson, Allégade Horsens. — J. P. Gram, Ribe. — R. H. Hansen, Engeltøftsgade 3^a, Odense. — H. Nielsen, St. Mortensgade 4, Aalborg.

Sjælland og Øerne:
Forretningsfører Jens Larsen, Kontor Skovvej 78, Næstved. Telefon 209. — Viceforretningsfører Jens Mortensen, Faxe. — H. Stryhn, Affholdshotellet, Vejlegade, Nakskov. — N. Nielsen, Nørregade, Køge. — P. Christensen, Gartnergade 3^a, Helsingør.

Forretningsfører for Kvindeligt Arbejderforbund: Fru Olivia Nielsen, Rømersgade 22^a, København K., Telefon 5123.
Forretningsfører for det svenske Grofaretare Forbund: Janne Jønsen, Villatomtsvægen 6, Møllevægen, Helsingborg Sverig.
Formand for Norsk Arbejdsmands-Forbund: Olaf Strøm, Trondhjemsvej 7, Kristiania.

Kontoret er åbent hver Søndag fra Kl. 12—2. Tirsdag og Lørdag fra Kl. 7—10 Aften.
Kassereren træffes Tirsdag og Lørdag Aften fra Kl. 8—10. Bestyrelsen holder Møde den 1ste og 3die Torsdag i hver Maaned.
Bestyrelsen.

Brønderiarbejdernes Afdeling.
Kassereren træffes den 1. og 3. Lørdag i hver Maaned.
Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Lørdag i hver Maaned.
Bestyrelsen.

Bryggeriarbejdernes Afdeling.
Bestyrelsesmøde afholdes den 1ste Onsdag i hver Maaned Kl. 8 Aften i Cafén Nygaardsvæj 15, Stuen, hvor tillige Indmeldelse og Kontingent modtages.
Bestyrelsen.

Kastrup. Arbejdsmandenes Forbund for Kastrup og Omegn.
Kontor: Kastrupgade 31, 2. Sal. Bestyrelsesmøde afholdes den anden Lørdag i hver Maaned. Formanden træffes i Regien hver Dag fra 9—11 Formd. og 6—7 Eftmd.
Kassereren træffes hver Søndag fra 9—11 Formd.
Bestyrelsen.

Jord- og Betonarbejdernes Afdeling. Bestyrelsesmøde afholdes hver Torsdag Aften Kl. 8¹/₂ paa Kontoret, Tødesgade 1. Telefon 8496.
Kassereren træffes hver Søndag i Sommerhalvaaret fra 8—10 Formiddag og 6—9 Aften, i Vinterhalvaaret, fra 9—11 Formiddag og 5—8 Aften. Lørdag fra 5—9. Deene Bestemmelse, som er vedtaget paa Generalforsamlingen den 27/12 1900, træder i Kraft den 1ste Februar 1901. Medlemmerne anmodes lævrigt om at afhente de nye Love paa Kontoret.
Bestyrelsen.

Støberi-, Maskin- og Skibsværftsarbejdernes Fællesforbund afholder Bestyrelsesmøde den 1ste Torsdag og 3die Onsdag i hver Maaned paa Kontoret: Lille Kongensgade 18, 2. Sal (Telefon 5170).

Kassereren modtager Kontingent og indmeldelser hver Søndags Formiddag fra Kl. 8—11. Mandag, Tirsdag og Onsdag Eftermiddag fra Kl. 5—8¹/₂, Fredag og Lørdag fra 5—10 Aften paa Kontoret, Lille Kongensgade 18^a, Opgang gennem Porten venstre i Gaarden.

Formanden træffes som Regel hver Søndag fra Kl. 8—10 Form. og 5—7¹/₂ Eft. term. Søn- og Helligdage fra 8—10 Form.

Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at paa Generalforsamlingen, som afholdtes den 20. Februar, blev det vedtaget at understøtte de arbejdsløse Medlemmer. Til Udredelse af disse Udgifter paalignes Medlemmerne 1 Kr., som indbetales med 25 Øre pr. Uge fra den 22. Februar at regne. Nye Indmeldelser og Kontingent modtages paa Kontoret, St. Hansgade 4, hver Søndag fra 9—11 Form. Onsdag og Fredag fra 6—9 og Lørdag fra 6—10 Aften.
Bestyrelsen.

Tagpap-, Asfalt- og Isoleringsarbejdernes Afdeling afholder Bestyrelsesmøde den anden Onsdag i hver Maaned i Elisabeths Minde, Gl. Kongevej Nr. 144. Formandens Adr. L. Larsen, Frihedsvæj Nr. 2, I. F. Kasserer C. Willumsen, Sundevadsgade 8, I. V.

Teglværksarbejdernes Afdeling. Medlemmerne gøres opmærksom paa, at fra den 13. April er Formanden flyttet til Tre Kronersvej 56, Stuen, Valby, med Kontor samme Sted. Formanden og Kassereren træffes som Regel paa Kontoret hver Lørdag Aften fra Kl. 7—10 og Søndag Form. fra Kl. 9—11.

Bestyrelsesmøde afholdes den sidste Fredag i hver Maaned paa Kontoret.
N. Hansen, f. T. Formand.

Trælagerarbejdernes Afdeling afholder Bestyrelsesmøde den 2den Tirsdag i hver Maaned i Kommunekælderen, Gothersgade 155. Kontingent modtages hver Tirsdag Aften fra Kl. 8—9 i Kommunekælderen og hver Lørdag Aften fra 7—9 hos Kassereren A. Svendsen, Vævergade 6^a N. Formandens Adresse er: A. Sørensen, Sindshvillevej 24^a.

Sjælland og Øerne.

Bloustrød. Arbejdsmandenes Forbund for Bloustrød og Omegn afholder Medlemsmøde den 2den Søndag i hver Maaned Kl. 3, i Bloustrød Kro Nye Indmeldelser modtages
Bestyrelsen.

Frederikssund. Arbejdsmandenes Forbund afholder Medlemsmøde den anden Lørdag i hver Maaned Kl. 8 paa Gæstgivergaardene „Dannebrog“.
Bestyrelsen.

Frederiksværk. Arbejdsmandenes Forbunds Lokale er i Foringsbygningen, hvor Indbetaling af Kontingent finder Sted hver Lørdag Aften fra 6¹/₂—8. Husk at lade Bøgerne ordne saavel under Arbejdsløshed som ved Indbetaling af Kontingent.
Bestyrelsen.

Frederiksværk.
Al Restance til Arbejdsmandenes Forbund maa være indbetalt senest Lørdag Aften d. 4. August d. A.
Bestyrelsen.

Køge. Arbejdsmandenes Fagforening for Køge og Omegn afholder Bestyrelsesmøde den anden Onsdag og Medlemsmøde den fjerde Onsdag i hver Maaned, Aften Kl. 7 præcis, i „Norske Love“. Samme Sted modtager Kassereren Kontingent den 2den og 4de Fredag i hver Maaned.
Bestyrelsen.

Helsingør. Arbejdsmandenes Fagforening. De Medlemmer, som staar til Restance, anmodes om at indbetale samme inden 1. Juli.
Bestyrelsen.

Hørfølge. Arbejdsmandenes Fagforening i Hørfølge afholder Bestyrelsesmøde og Medlemsmøde den sidste Søndag i hver Maaned paa sædvanlig Sted.
Bestyrelsen.

Holbæk. Arbejdsmandenes Forbund for Holbæk og Omegn afholder Medlemsmøde den sidste Fredag i hver Maaned, Kl. 7¹/₂ i Folkets Hus.
Bestyrelsen.

Roskilde. Arbejdsmandenes Forbund for Roskilde og Omegn afholder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned Kl. 8¹/₂ i Fjordvilla.
Kassereren er tilstede i Fjordvilla hver Lørdag fra Kl. 7 til 8¹/₂ Aften og modtager Kontingent og Indmeldelser.
D. Olsen, Formand.

Nykøbing paa Falster. Arbejdsmandenes Fagforening afholder Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned Aften Kl. 7¹/₂ i Forsamlingsbygningen.
Bestyrelsen.

Sors. Arbejdsmandenes Fagforening for Sors og Omegn afholder Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned Kl. 9 Eftermd., i Gæstgiver V. Hansens Lokale, hvor Kontingent kan betales og nye Medlemmer optages.
Bestyrelsen.

Taastrup og Omegn. Arbejdsmandenes Fagforening afholder Møde den sidste Lørdag i hver Maaned Kl. 7 i Nykro. Formanden og Kassereren er til Stede ved Møderne.
Bestyrelsen.

Taastrup og Omegn. Arbejdsmandenes Fagforening anmoder de Medlemmer, der staar til Restance med Kontingentet, om at betale saarest muligt, da deres Navne ellers vil blive bekendtgjorte i Fagbladets næste Nummer.
Bestyrelsen.

Terslev og Omegn. Arbejdsmandenes Fagforening afholder Medlemsmøde 1ste Lørdag i hver Maaned i Terslev Kro.
Bestyrelsen.

Vemmeløv. Arbejdsmandenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den første Søndag i hver Maaned Kl. 6 Aften. Kl. 7 samme Aften afholdes Medlemsmøde sædvanligt Sted.
Bestyrelsen.

Sat hos Leisner & Co.;
Broløggerstræde 11, København K.
Trykt hos N. Cohop.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for

Dansk Arbejdsmandsforbund

Udgivet af Dansk Arbejdsmandsforbund. Redigeret af M. C. Lyngsø.

Nr. 8.

Kontor: Gothersgade 42¹

August 1902.

Telefon-Nr.: 2140.

11. Aarg.

Vor Kongres som Dommer.

Løgnene skudt forbi.

Vort Forbunds Kongres er de danske Arbejdsmænds vigtigste Fællesbegivenhed. Den er Institutionens lovgivende og øverste dømmende Myndighed. Den omfattende og betydningsfulde Virksomhed at lede og i det væsentlige bekoste Kampen med vore Arbejdsherere om Arbejdsmændenes Ret i Erhvervsforholdet, er det Kongressens Ret og Pligt at holde Dom over, at kritisere, ændre eller fastslaa fortsat.

Denne Gang havde Kongressen lidt over 2 Aars Virksomhed at bedømme, og der var givet de Delegerede et godt Materiale til Basis for deres Bedømmelse.

Ikke Ord men Tal og uimodsigelige Kendsgerninger havde Kongressen at gaa ud fra. Saa meget desto solidere og betydningsfulde er Kongressens Dom, da den enstemmig godkendte vort Forbunds Virksomhed.

Det nytter intet, der udrettes intet; Ord, der før saa ofte lød i danske Arbejdsmænds Mund, de hørtes ikke paa vor sidste Kongres.

Ikke et Ord, ikke en Røst lød der mod Hovedledelsens Afgørelse af det Tusind Sager, der i de to Aar har fundet Afgørelse ved den.

Vore Forbundsregnskaber, der forud Kvartal for Kvartal i revideret Stand er tilstillede Afdelingerne, og saaledes forud var nøje gennemset, stod ogsaa deres Prøve. Var der end Meningsforskel om den eller den Post, saa var intet dog anderledes, end at Debatten kunde fjerne den og Stemplet „Godkendt“ blev paatrykt den.

Dette er saa meget desto glædeligere, som de Helliges Dagblad og efter dette næsten alle Landets Provinds-Højreblade og en Del Moderationsblade, havde haft travlt med at fortælle om for kostbar Administration, og om, at Lederne „flottede“ sig uberegtiget, de fik det Svar, de fortjente.

Kongressen, der ikke alene havde Myndighed til at dømme i det Stykke, men ogsaa Adgang til at se Tingene efter i deres Enkeltheder, den vedtog enstemmig en Protest mod de nævnte Blades løgnagtige og Lommeprorator-mæssige Historier.

At de rare Blade havde brugt deres Papir og deres Sværte og gjort Vold paa deres Anstændighedsfølelse, fik de intet for.

Deres Hensigt var at sætte Splid og Mistillid i vore Rækker, i Stedet

høstede de et enstemmig Tillidsvotum til vort Forbunds ledende Mænd.

De vilde gerne styrte vort Forbunds Formand, ham, der efter sin mangeaarige og energiske Kamp for Arbejdsmændenes Interesser maa bære Hadet fra Bourgeoisiet og deres Blade for de Summer, vort Forbunds Virksomhed har kostet det i højere Løn til Arbejdsmændene, ham, der ved sit Arbejdes Værd, har vundet sig en Plads i den danske Rigsdag, ham fik de ikke væltet; thi Kongressen genvalgte ham med alle Stemmer mod 1 og denne ene var endda en Misforstaaelse.

De mange „fine“ Redaktører, der til daglig gnubber sig op ad det, der er fint og som hører til Rangklasserne, disse Mænd, der til daglig generer sig for at se til en hæderlig Arbejdsmand, de har i deres Blade, til ingen Nytte, gjort sig til Vaabenfæller med en sølle hellig forhenværende Skræder, der selv ikke er mere ærlig, end at han har beholdt til egen Fordel de Penge, han i sin Tid som Bud har indkasseret for „Sydsjællands Social-Demokrat“.

Naa, naar Morten Henriksens Selskab passer dem, saa gid de maa slide ham med Helsen! Ordsproget siger jo, at man skal kende Folk paa deres Venner.

Blokader.

Helsingør. Murmester Grabowsky. Grundet paa Brud paa Priskuranten.

Aarhus M. Murmester N. Nielsen er i Henhold til Overenskomsten mellem os og Mesterforeningen, blokeret for al Arbejdskraft, begrundet paa, at han er ekskluderet af Murmesterforeningen.

Grtng. Herregaarden Aakær med tiliggende Gaarde, tilhørende Godsejer Neergaard, er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft, grundet paa, at Godsejeren har nægtet sine Husmænd et mindre Løntillæg.

Korsør Margarinefabrik er fremdeles blokeret for Arbejdskraft, da den endnu ikke er enig med vort Forbund. Fabriken drives udelukkende ved Strejkebrydere. Hvad enhver, der spiser den Margarine, bør erindre.

Nalborg Godningskompagni's Pakhuse er blokeret for al Tilgang af Arbejdskraft, grundet paa en mod Arbejderne foretagen Lønreduktion.

Bogværk Tealværk er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft, grundet paa, at vor Afdeling der ikke vilde arbejde sammen med en Mand, som med Ejers Billigelse arbejdede paa at sprænge Foreningen. Værket søger at komme gennem Vanskeligheden ved Hjælp af Skruetrækkere, af hvilke der er sendt en Del fra „Kristelig dansk Fællesforbund“.

Garvermester H. O. Hansen, Aleksandravej 13, København E. er i Henhold

til Overenskomsten mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Lohgarverforbundet i Danmark blokeret for Tilgang af saavel Arbejdsmænd som Svende.

Fadsten. Murmester Hansen er blokeret paa Grund af, at han nægter at betale efter samme Overenskomst, som gælder for de øvrige Murmestre paa Egnen.

Eger- og Pakhusarb. Afd. Urtekræmmer Fritz Lebahn, Holbergsgade 19, har af sine Arbejdere forlangt Underskrift paa en Kontrakt af nedenstaaende Ordlyd:

„Undertegnede forpligtiger os til saa længe vi ere i Hr. Fritz Lebahns Tjeneste, til ikke at være Medlem af nogen Fagforening, og have i den Anledning udmeldt os af samme. Vi forpligtiger os ligeledes til at afholde os fra al Fagforeningspropaganda, enten ved Overtalelse, Trussel eller at tvinge andre ind i Fagforeningen. Skulde vi overtræde denne i Dag indgaaede Overenskomst, er Hr. Frits Lebahn berettiget til, enten straks eller til den 1ste i paafølgende Maaned, uden Opsigelse at afskedige den, som maatte overtræde denne Overenskomst, at anvende al hans tilgodehavende Løn.

Vi forpligtiger os naarsomhelst at meddele Hr. Fritz Lebahn, naar noget Fagforeningsmedlem opholder sig her i Ejendommen.

Herved forpligtiger Undertegnede sig til ikke at nyde nogen som helst Spiritus i min Forretning, hvis jeg, Hr. Fritz Lebahn kan overbevise nogen af mine Folk om det modsatte, har jeg Ret til straks uden Opsigelse og uden at betale den tilgodehavende Løn, at afskedige dem.

For at møde senere i Forretningen, end den fastsatte Tid, erlægges en Bøde af 5 Øre for de første 5 Minutter, 10 Øre for næste 5 Minutter og yderligere 5 Øre for hver 5 Minutter“.

Da Arbejderne selvfølgelig ikke ville underskrive denne sindssyge Kontrakt, blev de afskediget, hvorfor Fritz Lebahns Forretning, Holbergsgade 19, København K., er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft.

Gud ved iøvrigt, hvad det er for en Idiot, der har forsøgt at lære Hr. Lebahn at skrive dansk Stil!

Siden sidst.

Cinng. Sejr for Skovarbejderne. Den 1. Maj 1901 stansede vor Afdeling i Tinning med behørig Sanktion Arbejdet i Lehnsgreve Friis Skove ved Hinnerup. Deres Timeløn var 18 Øre, men de forlangte 20 Øre samt nogle Forbedringer paa Akkordpriserne.

Strejken omfattede ca. 60 Mand. Grevens Parole var den sædvanlige: „Jeg forhandler hverken med Fagforeningen eller med mine Arbejdere“, og dette Standpunkt stod han stejlt paa, indtil han endelig i forrige Maaned lod sin Skovridder meddele Fagforeningen, at nu for Fremtiden vilde Timelønnen være at sætte til 20 Øre, og Akkordpriserne vilde blive tilsvarende forhøjet.

Afdelingen slog selvfølgelig straks til, og Strejken i Grev Friis Skove er saaledes hævet.

Vi bringer vore Fagfæller i Tinning Afdeling Tak for deres udmærkede Sammenhold i den lange Kamp, og en speciel Tak bringer vi vor Afdelingsformand, M. Nielsen, for hans udmærkede Ledelse af Organisationen og for den Orden, der altid har været i hans Sager.

Helsingør M. Samtidig med, at den i Blokadelisten omtalte Murmester, Grabowsky, forsøgte at foretage den Lønreduktion, hvorfor han er blokeret, forsøgte hans Kollega, Murmester Hansen, ogsaa at foretage Lønreduktion. Efter en Strejke paa to Timer var Hansen imidlertid kommen paa bedre Tanker, og han lovede saa med Haand og Mund fremtidig at rette sig efter Overenskomsten.

Svendborg. Ved Forhandlinger med Gasværksledelsen er det lykkedes vor derværende Afdeling at faa Lønnen for Pladsarbejderne paa Gasværket hævet med 15 Øre om Dagen. Samtidig er det lykkedes at faa Ulykkesforsikringen hævet ogsaa med 15 Øre om Dagen.

Helsingør H. Gasværksarbejderne har ved Forhandling faaet Daglønnen for Fyrbødere i Retorhuset hævet fra 365 Øre til 400 à 420 Øre. Pladsarbejderne har faaet Daglønnen hævet fra 300 à 310 Øre til 325 à 350 Øre. Samtidig har alle Arbejderne faaet Løfte om, at de fremtidig skal faa Coksene, de bruger i deres Hjem, 35 Øre billigere pr. Td. end andre. Gratiale og Fridage er ikke forandret.

Fadsten har efter en ganske kort Strejke faaet Timelønnen for Murarbejdsmændene hævet fra 25 Øre til 27 Øre straks og til 28 Øre fra 1. Aug. d. A.

En Murmester Hansen har dog ikke underskrevet Overenskomsten, hvorfor Arbejdet er stanset hos ham, og hans Byggepladser blokerede.

Horsens H. To Entreprenører C. P. Hansen og Niels Petersen, der af Horsens Byraad var overdraget et større Stykke Arbejde med at planere et Areal, der skal bruges til Renovationsplads, mente at kunde slippe for at betale efter Byens Priskurant, 34 Øre i Timen, fordi Grunden, hvor der skulde arbejdes, laa uden for Horsens By, og uden videre satte de Timelønnen ned til 30 Øre.

Afdelingens Formand søgte forgæves at tale Entreprenørerne til Fornuft, men de var ganske uimodtagelig herfor, og Arbejderne, 37 i Tal, standsede saa Arbejdet paa Pladsen den 26. Juli.

Ved Forhandlinger, som derefter førtes mellem Viceforretningsfører Abrahamson og Entreprenørerne, gik sidstnævnte efter en meget lang Parlamentering ind paa fremtidig at betale efter Priskuranten, hvorefter Arbejdet genoptoges den 29. Juli.

Alle Steder fra.

Odde. Murmester Mikkel Jensen havde afsluttet Overenskomst med 4 af vore Medlemmer om Udgravning af en Grund. Foruden Betalingen var der i Overenskomsten indflettet den Bestemmelse, at vore 4 Medlemmer skulde have Arbejde ved Bygningen, efter at Udgravningen var færdig.

Under Udgravningen opstod der imidlertid Uoverensstemmelse mellem Arbejderne og Mesteren, og sidstnævnte nægtede at tage de 4 Mand i Arbejde ved Bygningens Opførelse. Efter nogle Forhandlinger er det dog lykkedes vor Afdelingsformand at bringe Sagen i Orden saaledes, at de 4 Mand faar det Arbejde, hvorom de havde Løfte.

Aarhus A. I blandt de mange, med hvem vi har Overenskomst om Arbejdslønnen i Aarhus, er ogsaa Telefonselskabet. Dette fandt paa for kort Tid siden at lave en Akkordpriskurant, efter hvilken Arbejderne ikke engang kunne tjene Daglønnen. Afdelingen protesterede selvfølgelig straks mod denne Vilkaarlighed, og ved Forhandlinger, som nu er afsluttet, er det ogsaa lykkedes os at faa den Sag ordnet til vor Tilfredshed.

Hjørring. Paa Foranledning skal vi meddele, at Understøttelsen til Folk fra Lundegaard Teglværk kun var til en Mand, der blev afskediget, fordi han paatalte formentlig Brud fra Værkets Side, paa den mellem os og Værket oprettede Overenskomst.

Horsens H. Dampskibsexpeditør Knudsen, Horsens, averterer i denne Tid om 10—12 Mand til at losse og lade Det forenede Dampskibsselskabs Skibe, de Eftersøgte maa selvfølgelig ikke være Medlemmer af Fagforeningen.

Efter sikkert Forlydende har der allerede meldt sig en hellig Prærieu kaldet „Mavegnaveren“, og et ungt Individ kaldet „Fyren“, de skal begge være godt kendt af Politiet.

Vi forstår ikke, hvorfor at Knudsen & Brandt, naar de dog skal have Forbrydere alligevel, ikke sætter sig i Forbindelse med Tugthuset, herfra sendes jo, med Alberts Billigelse, Fangerne ud til Gravning paa Heden, kunde Fangerne saa ikke ogsaa sendes ned til Arbejde ved Det forenede Dampskibsselskabs Skibe.

Vi fremsætter Tanken, for at d'Hrr. kan tage den til Overvejelse.

J. N.

Nykøbing F. efterlyser en Mand ved Navn Søren Sørensen, født i Mammen i Jylland. Sørensen er forduftet fra Afdelingen efterladende en større Restance, men foruden dette har han tillige, da han gik for at være en hæderlig Mand, været betroet en af Optræderpladserne, og han har i sin Egenskab heraf opkrævet forskellige Beløb, som han har glemt at indbetale til Kassereren. Afdelingen anmoder om, dersom han skulde vise sig inden for nogen af Forbundets Afdelinger, da at faa Meddelelse herom, saa de kan faa fat i Nakken paa ham.

Aalborg A. Det meddeles herved, at vor tidligere Afdelingsformand, *H. Kilde*, er ekskluderet af vor Forening, grundet paa, at han har forbrugt Penge, der skulde udbetales til Medlemmer, der var ulykkesforsikrede. Penge, der var indsamlede af Kammeraterne til et Medlem, der aftjener sin Værnepligt, har han ogsaa forbrugt. *H. Kilde* har endvidere forbrugt Penge, han skulde betale Kontingent med, i Fællesorganisationen, ligesom han har forbrugt en Del modtagne Indskud.

Kilde, der nu er rejst fra Aalborg, har dækket en Del af det, han har besveget os for, men dog ikke nær det hele, og han er derfor, som nævnt, ekskluderet af vor Afdeling, og maa altsaa ikke optages af nogen anden Afdeling, før han har afviklet sit Mellemværende.

H. Nielsen,
p. t. Formand for Aalborg A.

Fra Kongressen.

Nogle Sange.

Som det sig hør og bør, blev det alvorlige Arbejde paa Kongressen oplivet ved lidt Gemytlighed, dels ved en smuk Sang ved Kongressens Aabning og dels ved en gemytlig dito en Aften efter, at Forhandlingerne for den Dag var endte.

Sangen ved Kongressens Aabning lød saaledes:

Mel.: Socialisternes Marsch.

Vel mødt, Kammerat, til Forhandling i Dag,

vort Forbund, det kaldte paa os, det gælder hver Arbejdsmands dyreste Sag:

Vor Enigheds Magt som jo Trods, skal byde enhver, der ved List eller Slag

forsøger at søndre vort Fag.

En Ting fik vi lært, medens Aarene gik, at, selv om end Stenen er svær, de mange som Regel dog Bugt med den fik,

og bedst man nok kæmper som Hær, thi enkeltvis ævner kun lidt vi nok, men alt, naar vi løfter i Flok.

Vort Forbund blev mægtigt og stort som kun faa,

og ledet med Snildhed og Klogt, hvor gærne man vilde af Marken os slaa, forgæves det dog blev forsøgt.

Den Glæde ej heller skal Fjenden nu faa, at splittet vi Arbejdsmand staa.

Naar Modgang vil søge at knuse vort Værk,

vi tager det sindigt og støt, det højner vort Mod og gør Viljen saa stærk,

at Angrebet kun bliver dødt.

I Modgangens Dage vi Arbejdsmand maa i Forbundet samlede staa.

Kongressen er aabnet, vort Arbejd' i Gang,

vi virker for Fagfællers Vel; tag sindig Beslutning, gør Talen ej lang, saa faar med vor Gærning vi Held.

Vort Maal er at gøre vort Landsforbund stærk, lad det blive Dagenes Værk.

Den gemytlig Sang, der blev sunget den Aften, da de Delegerede, for egen Regning, spiste deres Aftensmad i Fællesskab, er god. Vi hidsætter her et Par af Versene:

Naar man seer hen over Flokken, er der lutter Enighed, selv ham, som der bruger Klokken, har i Aften faaet Fred.

Og de To, som disputerte — de' var nu'nte ment saa slemt — da man Maden dem serverte, saa var hele Striden glemt. —

Førerne spidser Ørene:

„Med en saadan enig Stab er vi godt kørende! —

Det er det vi ska' sørge for at ha', Enighed! det ka' man inte faa for meget a'!“

Lad den Stemning, som i Aften er tilstede, vare ved;

det vil tifold øge Kraften, naar der hersker Enighed!

Her i Broderskabets Rige, her maa ingen sætte Skjel

Egoismen, den maa vige for det store, heles Vel!

Sammenhold! — mere Sammenhold!

Det er Værgen imod Undertrykkelser og Vold!

Skal vi da allesammen ta' og gi'e Organisation her, et højt Hurra! Jack.

Den første af Sangene var en Opmærksomhed fra vor Bogtrykker, *Leisner & Co.*, og den anden var skrevet af en af vore Fagfæller og Delegeret ved Kongressen, *Jacob Larsen*, Støberiarbejdsmand, København.

Rettelser til Afdelingsfortegnelsen.

København:

Garveri-, Hud- og Skindarbejdernes Kasserer, L. Christensen, Henrik Ibssensvej 22³ V.

Kuskenes Afdeling Kasserer A. H. Kalhaug, Emilievej 4² V.

Jylland og Fyn:

Aalborg A. Formand H. Nielsen, Sct. Mortensgade 4. Telefon 549.

Nørre Sundby Formand J. M. Larsen, Vestergade 60.

Vort Billedgalleri.

Efter Opfordring fra mange Sider har Fagbladet besluttet sig til at paabegynde et nyt Billedgalleri, specielt for os Arbejdsmand. Billedrækken vil komme til at omfatte Eksemplarer af de Mennesker, som Skæbnen eller Samfundordenen belærer os Arbejdsmand med, og som paa en eller anden Maade har gjort sig fortjent til mere end almindelig Opmærksomhed.

Der er jo mange Maader at gøre sig fortjent til sine Standsfællers Opmærksomhed paa; man kan være en særlig dygtig Arbejder, en dygtig og trofast Talsmand for egen og for Kammeraternes Sag, eller man kan være en særlig gemytlig og god Kammerat.

Ad de Veje har vort store Forbund mange Mænd, der har gjort sig fortjent til Opmærksomhed, men af den Slags fortjenstfulde Mænd er der heldigvis saa mange, at vi ikke tør begynde paa at lave Billedgalleri over dem.

Vi ser os nødsaget til at indskrænke Billedgalleriet til kun at omfatte dem, der paa andre Maader end de ovennævnte har gjort sig bemærket, nemlig dem, hvis kollegiale Stilling er en saadan, at den fortjener at paatalos.

Et saadant Billedgalleri vil for det første kunne være interessant, og for det andet nyttigt, idet det kan tjene til at holde de Dydsnorme, det kommer til at omfatte, i den Kurs, de fortjener.

Vi begynder altsaa i Dag med en Mand, om hvis Fortjenester Belysningsarbejdernes Forbunds Ledelse giver den mest drastigste Fremstilling.

De forsikrer os, at hans Billede vil vække vild Begejstring blandt de københavnske Gasværksarbejdere, mellem hvilke han har opnaaet at blive skattet og værdsat i en Grad, som vilde bringe selv hans Jordemoder til at faa Samvittighedsnag. Af disse Grunde har vi bestemt os til at sætte ham som Nr. 1. Her er han!

Jens Povelsen, Gasværksarbejder paa Østre Gasværk. Bopæl: Ny Løgef. Boliger, N., København.

Denne Mands Fortjenester består i det Mod, hvormed han blæser saavel sine egne, som sin Families og sine Kammeraters Interesse et langt Stykke, og dernæst den Moral, han har gjort sig selv til en ægte Type for.

Uagtet han meget godt ved, at det er som Følge af Fagforeningens Indflydelse, at hans Løn er bleven forhøjet mod ca. 100 Kr. aarlig, saa tager han desuagtet ikke i Betænkning at bekæmpe Fagforeningen, og han nøjes ikke en Gang hermed, men forsøger oven i Købet at faa andre til at gøre det samme.

En og alene for at spare det Par Øre, som Kontingentet andrager.

Han er Sjælen i et Komplot af ligsindede, hvis Ukollegialitet nylig var Skyld i, at der nær var bleven Strejke paa Gasværkerne.

Tagpap-, Asfalt- og Isoleringsarbejdernes Afd. i København.

Den 27. Februar 1897 traadte Tagpap- og Asfaltarbejderne sammen i København og dannede en Klub, Jord- og Betonarbejdernes Afdeling. Meningen med det var at faa Lønnen forbedret, da Daglønnen kun var 2 Kr. 66 Øre og 33 Øre pr. Time for Overarbejde; der opnaaedes snart en Dagløn af 3 Kr., og den 20. Novbr. samme Aar stiftedes Tagpap-, Asfalt- og Isoleringsarbejdernes Afdeling i Arbejdsmandenes Forbund for København og Omegn.

Medlemsantallet var den Gang ca. 70. Foraaaret derefter — Marts 98 — gennemførtes en Lønforhøjelse saaledes: Fabrikarbejde 3 Kr. 25 Øre, Udearbejde 3 Kr. 50 og 3 Kr. 75. Overarbejde 40 Øre pr. Time, Nat-arbejde 60 Øre pr. Time fra 10 Aften til 6 Morgen, Søn- og Helligdagsarbejde fra 6 Morgen til 4 Eftermd. 4 Kr. 25 Øre. Arbejde paa Landet 5 Kr., Søn- og Helligdage 5 Kr. 50 Øre; naar der ikke arbejdes, betales 2 Kr. i Kostpenge, for Rejse om Natten 2 Kr., fri Rejse pr. Jærnbane og Dampskib med fuld Dagløn; Sko, Hammer, Kniv leveres frit. Denne

Overenskomst blev truffen under den Forudsætning, at Fagforeningen ydede sin Assistance til, at Provinsfabrikerne Løntarif forhøjedes i Forhold til den for københavnske Fabriker foretagne, og at Betalingen for disse Fabrikers Arbejdere stilles lige med de københavnske Fabrikers for Arbejde, der udføres paa Landet.

Foreningen arbejdede nu i 2 Aar efter denne Løntarif, men i Foraaret 1900 gennemførtes atter en Lønforhøjelse, denne Gang forhøjedes Daglønnen for Fabriks- eller Hjemmearbejde til 3 Kr. 50, Udearbejde 3 Kr. 65, og 3 Kr. 85. Overarbejde 50 Øre pr. Time, Søn- og Helligdagsarbejde 5 Kr., Landarbejde 5 Kr. 50, Arbejdstiden er fra 6 Morgen til 6 Aften; dog er der den Bestemmelse, at Arbejdstiden for Udearbejde er den samme som for de øvrige Bygningsfag; til lige er der ved Asfaltarbejdet en Bestemmelse, der siger, at Udlæggerne faar 4 Kr. 20 Øre pr. Dag for 2 Kog, som regnes for 1 Dags Arbejde. Det ses heraf, at vi i Løbet af de 5 Aar, Foreningen har eksisteret, er naaet et godt Stykke frem, og forhaabentlig vil vi kunne naa bedre frem endnu; men for at dette kan ske, maa vi have alle, som er beskæftiget ved vort Fag, ind i Organisationens Rækker, og særlig i Provinserne, saaledes, at de ogsaa kan faa deres Løn og Arbejds- vilkaar forbedret, hvor det tiltrænges, og det gør det sikkert overalt i Provinserne; det er derfor nødvendigt, og en Pligt for alle Arbejdere at organisere sig, for at støtte og oparbejde deres egen Stand.

Asfaltarbejderne i Provinserne bør derfor over alt indmelde sig i Dansk Arbejdsmands Forbunds stedlige Afdelinger!

Kammerater, mærk Eder dette!

Øltafningsarbejdernes Afdeling i København har i de sidste Aar ført en energisk Kamp for at faa alle Øltafningsarbejdere organiseret. Vor Organisation har gennemført store Forbedringer i Løn og Arbejdsforhold, men vi har desuagtet rundt omkring i Byen — hos Ølhændlere, der holder meget af at have Folk udenfor Fagforeningen —, en Del uorganiserede Aftapningsarbejdere staaende, og vi kan ikke faa dem ind i vor Organisation, saa længe de paagældende Ølhændlere foretrækker dem for Fagforeningsmedlemmer. Vi gaar nu imidlertid ud fra, at det vil interessere vore Standsfæller at kende disse Ølforretninger, der er i Kompagni med vore Pappenhejmere, og vi skal derfor efterhaanden præsentere dem her i Fagbladet.

Denne Gang nøjes vi med følgende:

Ølforretningen „Geiser“, Kapelvej 55.

Denne Forretning bestyres af et tidligere Medlem af vor Organisation, som nu finder det passende at være uhøflig overfor vor Forenings Repræsentant, naar han indfinder sig i Forretningen.

M. Christensens Ølforretning, Valdemarsgade 66,

hvor vor Repræsentant heller ikke bliver modtaget med aabne Arme.

Vi beder Kammeraterne mærke sig disse 2 Forretninger.

J. H. Hoppe, Formd. f. Øltafningsarbejdernes Afd.

Brolæggersvendene i København som Arbejdsgivere.

Brolægger-Svendene har den Ordning med Entreprenørerne, at Arbejdsmandene, for visse Arbejdets Vedkommende,

antages af Svendene og lønnes af disse. Dette Forhold har nu udviklet sig saaledes, at medens Svendene, der arbejder i Akkord med Arbejdsmandene som Medhjælper, betaler disse Timeløn og selv beholder hele Akkord-Overskudet, ja saavidt endda, at de nægter Arbejdsmandene Ventepenge, naar det behager Svendene „at kvarte“ og Arbejdsmandene af den Grund ikke kan arbejde.

Dette Forhold vilde Arbejdsmandene gerne have rettet, og de gjorde saa Forsøg paa at faa Svendene til at gøre nogle Forbedringer.

Svendene vilde imidlertid ikke forlade den gamle Ordning (de ønsker fremdeles at udbytte Arbejdsmandene), endskønt alle Veje er prøvede, vil de ikke en Gang forhandle med Arbejdsmandene, trods det, at „De samvirkende Fagforbund“s Forretningsudvalg meget indtrængende har opfordret dem dertil og tilkendegivet en Misbilligelse af, at Svendene udbyttede Arbejdsmandene.

Nu har Svendene imidlertid holdt Generalforsamling, og da de formentlig ikke hidtil selv har været klar over, om de rangerede mellem Haandværksfagene, eller hvor de hørte hjemme, har de behandlet dette Spørgsmaal, og deres Generalforsamling har saa „vedtaget“ at Brolægger-Svendene er et Haandværksfag, hvorefter de formener, at det ikke kommer Arbejdsmandene ved, hvilken Overenskomst de træffer med Entreprenørerne, selv om denne Overenskomst ogsaa gælder Arbejdsmandene.

Vi skal dog siden komme tilbage til denne interessante Sag.

Haas Jensen.

Hr. Forp. Goth paa „Søholt“ som Frihedsforkæmper.

Den 27. Juli afholdtes der et stort offentligt Møde i Fuglede, hvor vor Formand, Hr. Folketingsmand *Lyngsø*, blandt andre talte; ved denne Lejlighed indmeldte de fleste af Arbejderne paa Herregaarden „Søholt“, der drives af Hr. Forpagter *Goth*, sig i Fagforeningen for Holeby og Omegn.

Den 29. Juli fik 5 af Arbejderne, som bor i Gaardens Huse, den Besked, at nu var der ikke mere Brug for dem, den Slags Folk, som vilde lave Strejke og tvinge Folk i Fagforening kunde Hr. Goth ikke bruge. Arbejderne henvendte sig saa til deres Organisation og Formanden for Afdelingen gik til Forpagteren og forsøgte at faa Forholdene i Orden, men uden Resultat.

Der blev derefter sendt Bud efter Undertegnede, og jeg sammenkaldte samtlige organiserede Arbejdere paa „Søholt“; de var alle enige i, at de ikke burde finde sig i, at Hr. Goth saaledes forhindrede dem i at staa i den Organisation, som de ønskede, og alle dem, der ikke var afskedigede, erklærede sig derefter villige til at standse Arbejdet, forsaavidt det ikke lykkedes mig at bringe Sagen i Orden. Jeg gik saa sammen med Afdelingens Formand til „Søholt“, men Hr. Goth erklærede, at han ikke vilde have de Folk igen, naar de vilde strejke. Jeg forsøgte saa at gøre Hr. Goth begribelig, at det at være Medlem af en Fagforening var ikke det samme som at strejke, men Hr. Goth erklærede desuagtet, at han ikke vilde tage de 5 Mand i Arbejde, undtagen de underskrev en Kontrakt.

Efter at jeg havde talt med de 5 Mand om Forholdene, endes vi om, at de gik til Forpagteren og fik udleveret en Kopi af den Kontrakt, han vilde have de skulde underskrive.

Nu saa Hr. Goth anderledes paa Friheden, han beklagede, at de stakels Arbejdere nu ikke længer havde deres Frihed, men at en Mand fra Næstved skulde være medbestemmende om, hvad de skulde underskrive, men Folkene mente, at det var bedre om Fagforeningen vaagede over deres Frihed, end naar Hr. Goth gjorde det. Da de fastholdt deres Forlangende, fik de en Kopi af Kontrakten; den indeholdt en Passus om, at de skulde arbejde paa Gaarden for den Løn, der nu betales og hvis de ønskede

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for

Dansk Arbejdsmandsforbund

Udgivet af Dansk Arbejdsmandsforbund. Redigeret af Johannes Nielsen.

Nr. 9.

Kontor: Gothersgade 42¹

September 1902.

Telefon-Nr.: 2140.

11. Aarg.

Vort Forbunds Virksomhed.

Samlet Oversigt over Bevægelserne i Arbejdsforholdene i de forskellige Brancher i Tiden fra 1. April 1900 til 1. April 1902.

Branche	Samlet Antal Grupper	Vedr. Arbejdslønnen			Vedr. Arbejdstiden		
		Fremgang	Stilstand	Tilbageg.	Forkortelse	Stilstand	Forlænget
Murarbejds- & Betonarb.	68	31	37	0	1	67	0
Fabriker & Haandværk..	60	34	26	0	5	53	2
Købmandsfolk	43	26	17	0	11	32	0
Støberi- eller Maskin- & Skibsværftsarbejdere..	42	12	30	0	2	40	0
Jord-, Vej- & Kloakarb.	38	16	22	0	2	35	1
Stats- el. kom. Arbejdsmand.	36	13	23	0	2	34	0
Teglværksarbejderne...	34	11	22	1	8	25	1
Havnearbejderne	33	15	18	0	2	31	0
Træ- eller Savværksarb.	32	16	16	0	3	29	0
Gasværksarbejderne...	31	15	16	0	7	24	0
Kridt-, Kalk- & Cementarb.	10	5	4	1	0	10	0
Skovarbejdere	9	2	7	0	0	9	0
Kuskene	5	3	2	0	0	5	0
Landbrugsarbejdsmand.	40	16	24	0	6	33	1
Ialt...	481	215	264	2	48	427	5

De til Kongressen udarbejdede Tabeller, der sammenarbejdet tager sig ud som Ovenstaaende, viser, at vi har Medlemmer, der er beskæftigede ialt i 481 Brancher omkring i Landet, og de fortæller, at vi har haft Fremgang i Løn for de 215 Branchers Vedkommende. Brancherne, der har faaet Lønnen forhøjet, omfatter alle vore store Afdelinger og vedrører ialt 19,733 af vore Medlemmer, medens kun to Brancher med 39 Medlemmer har Tilbagegang i deres Løn.

Med dette Resultat for Øje, fremsat som en uigendrivelig Kendsgerning, kommer vi uvilkaarlig til at tænke paa Arbejdsgiverforeningens Formand, Etatsraad N. Andersens bryske Udtalelse den 29. Juni f. A. om, at det nu skulde være Slut med Arbejdsmændenes Trakkasserier, og at man, d. e. Arbejdsgiverforeningen, vilde tage under Overvejelse at sætte os alle paa Gaden paa en Gang.

Vi husker ogsaa noget andet, som ogsaa kom fra Arbejdsgiverne, nemlig Beslutningen om, at Timelønnen for Arbejdsmand i Provinserne burde sættes til 25 Øre, medens den i København skulde være 30 Øre i Timen. Vi husker endvidere, hvorledes Teglværksejerne langs Jyllands Østkyst i Foraaret 1902 næsten alle opsagte Overenskomsterne, de havde med os, og krævede Lønreduktion. Og endelig husker vi, hvorledes Murerimestrene i 9 af Landets største Byer i Foraaret krævede det samme.

Men ingen Steder skete der os nogen

Skade; vi lod os lige saa lidt skræmme af Arbejdsgiverforeningens Trusler, som vi gik ind paa Kravene om Lønreduktion, thi vi havde et Værn at sætte imod deres Overgreb, vi havde vor Organisation, den beskyttede os i Fjor saavel som i Aar, og trods Arbejdsgivernes tiltagende Appetit efter at faa fat i os, tror vi dog, at vi ogsaa i Fremtiden kan vise dem tilbage, naar ikke andre griber ind og tvinger os frem imod vor Vilje.

Tabellerne fortæller endvidere, at det er lykkedes os at faa Arbejdstiden forkortet paa 49 Pladser. Heller ikke dette er sket med Arbejdsgivernes gode Vilje, herom føler vi os ganske forvisset; thi vel holder de ikke selv af at slide fra Solen staa op, til den gaar ned, tværtimod; men at vi stræber efter at naa den samme menneskelige Tilværelse, det vil og kan d'Hr. nu en Gang ikke forstaa.

Paa 5 Pladser er Arbejdstiden blev forlænget.

Tabellen med de skabte Resultater minder os om vore Kampe, snart med et overkapitaliseret Aktieselskab, hvis Direktør faar flere Kroner i Timen end en Arbejdsmand faar Øre, og snart med stærige Arbejdsgivere, der har samlet sig Kapital ved vort Slid og nu modsætter sig enhver nok saa lille Forbedring af vore Forhold. Vi tænker paa Jord- og Betonarbejderne, Trælagerarbejderne, Arbejderne paa Herregaardene og paa Teglværkerne o. s. v. o. s. v., og det viser da klart en Ting, som vi stærkt bør understrege, nemlig

at de danske Arbejdsmands Organisation, som vi har formet den i et samlet Forbund for hele Landet, er den eneste virkelige Værdimaaler for, hvad en Arbejdsmands Arbejde skal være værd; det kan slaas fast med Tal, med tørre uigendrivelige Fakta, at der findes ingen anden Værdimaaler for, hvad en Arbejdsmands to Næver skal være værd, end dette ene: Hvor stærk er vor Organisation, hvor megen Indflydelse har Forholdene tilladt os at øve paa de vedkommende Arbejdsmands Erhvervs-vilkaar.

Arbejdsmand, lad da det, der er skabt, lad de stolte Resultater, Tabellen udviser, være os en Spore til fortsat Arbejde til Gavn for os selv og hele vor Stand. Lad Værket i Dag give Kraft til i Morgen.

Urafstemning Nr. 2.

Den anden Urafstemning indenfor Dansk Arbejdsmandsforbund har fundet Sted i Tiden fra 17. til 31. Aug. d. A. Æmnet for Afstemningen var denne Gang en Uoverensstemmelse mellem vort Forbunds Hovedbestyrelse og Ledelsen for De samvirkende Fagforbund.

Der stemtes i Afdelingerne over to Punkter. Det ene gik ud paa, om Medlemmerne godkendte, at vor Hovedbestyrelse havde tilbageholdt vor Strejkebidragsopgørelse med De samvirkende Fagforbund, indtil det viste sig, om vi i Byerne Aalborg, Horsens, Odense, Nakskov og Esbjerg vilde komme til at slaas for vore Medlemmers Organisationsret, hvilket det længe saa ud til, idet alle Havnenes Arbejdsgivere i de vedkommende Byer var smittede af Brandt og truede med „Havnelaug“ og „Frie Foreninger“.

Det andet Punkt vedrørte, om vi nu, da De samvirkende Fagforbund bestemte forlangte Opgørelse og Indbetaling og ellers truede os med Eksklusion, skulle indbetale og saa haabe, at de foranvænte truede Forhold trak over.

Resultatet af Urafstemningen blev, at det med 2843 Stemmer mod 348 vedtoges at godkende Hovedbestyrelsens Handlemaade. Vedrørende Punkt 2 viste Urafstemningen stærkt delte Meninger. Der var 765 Stemmer for at indbetale straks. For fremdeles at vente med Indbetalingen stemte 1801.

Her stod Stemmerne altsaa omtrent lige, hvortil endvidere kom, at flere Afstemningsmeddelelser var uklear affattede fra Afdelingernes Side.

Vort Forbunds Forretningsudvalg var saaledes ret vanskeligt stillet med Hensyn til Afgørelse af Punkt 2. Udvalget besluttede derfor at overgive Afgørelsen til den samlede Hovedbestyrelse, til hvis Votering Sagen nu, da Fagbladet gaar i Trykken, er indsendt.

Da Tilfældet iøvrigt er kommet os til Hjælp, idet vi i Aalborg og Horsens har opnaaet Overenskomst med Havnenes Arbejdsgivere, og de Forudsætninger, under hvilket Tilbageholdelsen overfor de samvk. Fagfb. er sket, saaledes for en Del er forringede, vil Resultatet sandsynligst blive, at Opgørelse og Indbetaling besluttes.

Vor Margarinefabrik i Svendborg.

Kan en af vore egne gøre det?

Det gaar ofte saaledes, at de mindst tænkende af vore Medlemmer er tilbøjelig til tankeløst at lade Ord falde om, at nu er denne eller hin Plads oprettet, for at en eller anden af vore mest fremskudte Kammerater kan blive anbragt.

Andre af vore Medlemmer tillægger vel ikke saadanne Udtalelser nogen Betydning, men de finder sig i, at Udtalelserne fremsættes, og de føler sig ikke en Gang forpligtede til at gøre den eller de, om hvem Udtalelserne fremsættes, bekendt dermed, og derved gøre det muligt for den angrebne at forsvare sig.

Naar Fabrikens Repræsentantskab hidtil har ladet Fabrikken bestyre af Folk med købmandsmæssig Uddannelse, saa har det været dels af Hensyn til ovenstaaende og dels af Hensyn til, at man med god Grund kunde ræsonnere, at den Mand, som er udrustet med de nødvendige merkantile og tekniske Kundskaber, ogsaa maatte have de bedste Betingelser for at kunde bestyre vor Fabrik paa tilfredsstillende Maade.

Det har jo imidlertid vist sig — desværre for os — at vore hidtidige handelskyndige Bestyrere ikke har søvnet at føre vor Fabrik fremad, og det er rimeligt at en af Grundene her til er, at de ikke var udgaaet fra den samme Stand som vi Arbejdere og derfor har savnet Forstaaelsen af de Krav fra Arbejderne — som Forbrugere af Margarine — der Tid efter anden er fremsat.

Det var derfor velkomment — saavel for Repræsentantskabet som for Hovedbestyrelsen — at Repræsentanterne paa vor sidst afholdte Kongres kraftigt tog Ordet for, at en af vore egne Mænd skulde sættes til at lede Fabrikken.

Dette er nu sket. Repræsentantskabet har engageret vor mangeaarige Kollega i Hovedbestyrelsen, Hr. Ejner Sørensen, som Fabrikbestyrer fra 1ste September.

Sørensen er altsaa tiltraadt sin nye Stilling. Ejner Sørensen er jo godt kendt af Partifællerne Landet over fra hans mange besværlige Rejser og Møder om den kooperative Sags Betydning for Arbejderklassen. Sørensen er af alle kendt som en energisk og dygtig Kammerat, og det vil derfor sikkert glæde alle de mange, som kender ham, at Repræsentantskabets

Valg netop er faldet paa ham. For Sørensen tiltraadte sin nye Stilling, har Repræsentantskabet med Sørensen og den københavnske Forretningsfører meget omhyggeligt gennemgaaet alle Fabrikens Forhold.

Denne Undersøgelse godtgjorde, at Udgifterne ved Fabrikens Drift kunde bringes saa langt ned, at det lod sig gøre med nogenlunde Sikkerhed at paastaa, at Fabrikken, selv med en forholdsvis ringe Produktion, kan bringes til at bære sig.

Vor Formand, Hr. Lyngsie, der ogsaa til en Begyndelse deltog i den forannævnte Undersøgelse, blev ved sin pludselig indtrædende Sygdom, der endnu holder ham fængslet til Sygelejet, forhindret i at være med til at fuldføre disse. Samtidig med foranstaaende foretoges der en Række Kærneforsøg for at opnaa den største Fuldkommenhed. Forsøgene lykkedes over al Forventning, idet vor Margarine nu er saa god som aldrig før, og absolut staa paa Højde med det bedste, der fremstilles af andre Fabriker.

Repræsentantskabet i Forbindelse med Hr. Ejner Sørensen kan jo imidlertid intet udrette, selv med det største Arbejde og den bedste Vilje, hvis vore Standsfæller Landet over vil undslaa sig for at yde deres Medvirksomhed til et gunstigt Resultat, men vi nærer det Haab, at Kammeraterne ikke vil dem lade staa alene i denne Kamp, men at de vil give dem kraftige Hænder og en kraftig Agitation, hver i sin Kreds til Hjælp, og vi lover dem saa, at det gunstige Resultat hurtigt skal vise sig.

Endnu en Gang, Kammerater give os en Haand med for at føre Sagen frem til Sejr under vor Kammerat Ejner Sørensens Ledelse.

Forlang overalt hos Købmanden Margarine fra Arbejdernes Margarinefabrik i Svendborg.

Du gavner derved din Organisation, din Stand og dig selv.

Siden sidst.

Kallundborg. Trælasthanhandelen havde opsagt Overenskomsten med vor Afdeling, den syntes, den betalte for høj Løn. Der er nu ved Forhandling opnaaet Enighed om en ny Overenskomst; ved denne er alle de gamle Priser bibeholdt med Undtagelse af Timelønnen for Arbejdere, der ikke er beskæftiget over 3 Dage, for disse er Timelønnen hævet med 3 Øre.

Horsens 5. Umiddelbart efter, at De samv. Fagforbund havde ladet deres skæbnsvangre 5 Dages Fanfare til vore Havnearbejdere afløse af Retræten, opsagte Arbejdsgiverne ved Horsens Havn Overenskomsten med vor derværende Afdeling og krævede forskellige Forandringer i denne. Vor Afdeling der paa Pladsen, der er den eneste Organisation i det hele Land, Direktør Brandt ikke har magtet at voldtage, optog saa Forhandlingen med d'Hr.; denne, der for de almindelige Bestemmelers Vedkommende nu er afsluttet, er resulteret i, at Timelønnen bliver ved det gamle, det samme gælder ogsaa for Arbejdsreglernes Vedkommende med Undtagelse af, at man

har maattet love d'Hrr., at vore Folk ikke fremtidig vil nægte at arbejde sammen med Folk, der ikke er Medlemmer af vor Organisation, en Bestemmelse, der ikke siger en hel Del, da vore Afdelinger i Horsens i den Retning har den bedste Orden i deres Sager og kun af Navn ved, hvad en uorganiseret Mand er. Efter at Overenskomsten er underskrevet, er der af de respektive Parter nedsat et Udvalg til at udarbejde Forslag til en Akkordpriskurant.

Halborg H. Slet saa godt som i Horsens er det ikke gaet vore Kammerater i Aalborg. Her meldte sig straks ved Havnekonfliktens Udbrud Skruebrækkere nok til at besøge Arbejdet ved D. f. D. S.s Skibe, og da Arbejdsgiverne her jo ligesom andre Steder fik Blod paa Tandene, ved Strejkekretset, man imod vor Protest skabte os, krævede de ogsaa nye Arbejdsregler. Forhandlingerne om disse ere nu afsluttede, og vore Folk har foruden Forpligtelsen til at arbejde sammen med Ikke-Medlemmer maattet indgaa paa nogen Lønreduktion.

Før og nu.

Foredrag af Folketingsmand Lyngsie.

Iblandt de mange Steder, vort Forbunds Formand holdt Møde i sidste Sæson, var ogsaa Holbæk. Han udtalte her bl. a.:

Jeg vil tale om den faglige Arbejderbevægelse, om hvilken der næres delte Meninger af en stor Del Mennesker. Hvad Maal vil den naa, og hvilke Resultater har den allerede nu at opvise. Ja, nye Tider giver nye Skikkelser, og de sidste 50 Aar har vendt op og ned paa alle Ting, paa de økonomiske og politiske Forhold. Arbejdsmaaden er bleven en anden. Det patriarkalske Forhold er gaet i sin Grav, og de nuværende Arbejdere og Arbejdsgivere er ikke længere Kammerater, hvad enten man nu vil beklage det eller ej, thi Arbejdsgiveren har nu kun Øje for egen Profit. Arbejderbefolkningen vil ikke leve under tyngende Vilkaar som tidligere, og de fordrer derfor deres Del af Samfundets Goder; at kunne leve paa den nødtørftigste Maade er dem ikke længere nok. Denne Stræben har ført til Arbejdernes faglige Organisationer, et Middel til at naa Maalet: *Samfundets retfærdighed*. Da Fagforeningsbevægelsen rejste sig i 70'erne, modtoges den med et rasende Skrig fra alt det, der havde Magt og Glans. Trods Grundlovens Bud om Foreningsfrihed benyttede Øvrigheden og Regeringen deres Magt til Forsøg paa at ødelægge de unge Organisationer. Bedsteborgere, der havde deres Gryder fulde, rystede betænkeligt paa deres Hoveder og troede, at nu var der Mord og Brand i det ganske Land.

Disse Barnagtigheder er svundne, og man er nu forholdsvis enige om at rose Danmarks Arbejderstand som intelligent.

Da de patriarkalske Forhold svandt, klagede Arbejderne over den ringe Løn, thi paa Arbejdslønnens Højde beroede hans og hans Families mere eller mindre hyggelige Tilværelse. Hvad Under da, at han stræbte efter at forbedre Forholdene, han maatte jo være et samvittighedsløst Drog, hvis han havde sagt, at han ikke brød sig om at skabe bedre Forhold for sig og sine.

Socialismen har lært os Arbejdere, at Maalet maa være paa Arbejdskraftens Omraade at ophæve Løven om Tilbud og Efterspørgsel; i Fællesskab maa der tages Bestemmelse om Lønnen, saa ikke den ene Arbejder underbyder den anden.

Arbejderne og Arbejdsgiverne har modsatte Interesser, derfor Modstanden mod Fagforeningerne. Men Staten lader ikke engang Brødre og Søstre selv dele deres Arv, Samfundet har Domstole til at ove Ret og Skel, saa den svage ikke lider Uret, hvor kan det da forlanges, at Arbejdsgivere og Arbejdere uden Reguleringsmidlet: Organisation, skulde kunne dele Produktionsfortjenesten nogenlunde retfæ-

digt. Domstolene tager ikke her Af-fære. Dommeren dømmer den Mand, der sulter sine Heste, men skrider ikke ind overfor den Mand, der byder sine Karle en Sulteløn.

Arbejderen maa derfor være sin egen Hjælper, og vi kan roligt tage de sidste 20 Aars Erfaringer til Dommer over vore Bestræbelser. De, der skraalte mod Organisationstanken, danner nu selv Organisationer, og vi kan se, at Fagene med de ældste og stærkeste Organisationer ogsaa har den højeste Løn.

Hvad har vi naaet her i Holbæk? Ja, da vi kom hertil i 1893, søgte man at ødelægge Bevægelsen ved at lægge 40 Øre til de faste Arbejderes Løn og 25 Øre til de løse Arbejderes Løn. Og nogle lykkedes det ogsaa Arbejdsgiverne at bedaare, saa de ræsonnerede, at nu, de havde faaet Paalæg, behøvede de ikke mere at staa i Fagforeningen.

Ræsonnementet er det samme, som om en Landmand vilde sige: Nu har jeg Korn, hvad F..... skal jeg saa saa' for!

Senere fik de løse Arbejdere 45 Øre og en Time kortere Arbejdstid. I 1900 fik Fagforeningen for de løse Arbejderes Vedkommende Lønnen sat op til 3 Kr., medens de faste Arbejdere endnu staa paa 2½ Kr.

Da Fagforeningen kom hertil, var Lønnen ca. 2 Kr., saa det er ingen ringe Forhøjelse af et Par Arbejds-nævers Værdi.

Den, der siger, at han ikke har Raad til at staa i Fagforeningen, er en daarlig Regnemester. Thi han sparer intet — tværtimod! Jeg skal anføre Holbæk for vort Fags Vedkommende, skønt Holbæk har forholdsvis slojere Resultater at opvise, end de fleste andre Byer. Den „løse“ Arbejders Indtægtsforøgelse paa Grund af Fagforeningen har da i de 9 Aar siden 1893 udgjort tilsammen 1170 Kr., dog vel at mærke, hvis han ikke har været arbejdsløs; Aaret regner jeg til 300 Arbejdsdage. Den „faste“ Arbejders Gevinst udgør, regnet paa samme Maade, ca. 1000 Kr.

Hvad har saa Udgiften været? Ja, Kontingentet var i Begyndelsen 45 Øre maanedlig, nu 1 Kr.; i de 9 Aar har Kontingentet gennemsnitlig været 8 Kr. om Aaret, eller ialt — 72 Kr.! Man ser, hvor uhyre Renter disse 72 Kr. har givet.

Disse Tal viser, at intet er dyrere, end at staa udenfor Fagforeningen, og at de, som gør det, ligner den Mand, der vilde sige, at han ikke havde Raad til at købe Tikronesedler for Enkroner.

En saadan Mand er gal; men vi har mange saadanne Mænd, og de skader desværre ikke alene sig selv, men ogsaa andre. Havde de været med, var Fagforeningerne stærkere, og vi havde tidligere, end sket, opnaaet Lønforhøjelser. Saadanne Mænd er daarlige Forsørgere for deres Familier, daarlige Borgere i deres By, dyre Kammerater for alle andre og dyre for Holbæk By.

Maatte det gaa op for dem, hvad der er deres Pligt.

Og nu de religiøse, der af Uforstand staa vrangvillige overfor vor Bevægelse. Deres religiøse Følelse maatte netop paabyde dem at staa i Fagforeningen, thi Fagforeningerne søger nemlig i højere Grad end nogen anden Institution at virkeliggøre det store Bud: Du skal elske din Næste som dig selv.

Det er vort Haab, at vi maa naa til at faa fjærnet al Nød og Kummer, de vigtigste Aarsager til Forbrydelserne. Hvorfor modarbejde os, der vil knæsette dette Princip.

Lyngsie syg.

Vort Forbunds Formand har siden sidste Numer af Fagbladet udkom ligget paa et haardt Sygeleje.

Overanstrengt af det store Arbejde, der i Forsommeren har været lagt paa ham, Stillingen til Fagforbundet, Margarinefabrikkens Stilling, og endelig det store Arbejde, vor Kongres før

og efter dens Afholdelse skaffede ham, rejste Lyngsie dødstræt fra København den 19. August, han var da lige hjemkommen fra et længere Ophold i Svendborg og Nakskov, hans Rejse Maal var Horsens, hvor han skulde afholde et Par Møder, og han skulde derfra til Vejle og til Bøgager, og ordne Sager, Forbundet havde løbende der. Han deltog i et mindre Møde i Horsens, men maatte saa skyndsomst pakke sammen og rejse hjem. Han naaede dødssyg København den 21. August om Aftenen. I 10 Dage laa han stille hen med Temperaturen omkring 40, angrebet af en stærk Influenza i Forbindelse med en heftig Lungebetændelse. Han tog i den Tid slet ingen Næring til sig, og fik af Lægen bestemt Paalæg om ikke at maatte konferere med nogen, selv Forbundets Sekretær var forment Adgang til ham. Lyngsie er nu i god Bedring; hans Jernnatur, der har taalt saa mange Strabadser, har ogsaa denne Gang vundet Sejr over Sygdommen, og i sidste Halvdel af denne Maaned haaber vi atter at have Lyngsie i vor Midte.

Københavns Pakkeekspedition.

Selskabet vil indføre Slavekontrakter.

Københavns Pakkeekspedition opsigte i Maj d. A. Overenskomsten med vor Organisation og stillede derefter hver enkelt af sine Arbejdere en Kontrakt med følgende Indhold:

Imellem undertegnede Aktieselskab „Københavns Pakkeekspedition“ og indgaaes herved følgende Overenskomst.

1. „Københavns Pakkeekspedition“ engagerer herved som Kusk, saaledes at han forpligter sig til at besøge den daglige Kørsel med Selskabets Vogne og iøvrigt at arbejde for Selskabet efter de Bestemmelser og Vilkaar, som han ved Antagelsen er gjort bekendt med.

2. Arbejdstiden begynder Kl. 6 om Morgenen og vedvarer — med fornødent Ophold til Frokost og Middag paa de Tider, Selskabets Tarr tilsteder — indtil den paagældende Dags Arbejde er tilendebragt. Kusken er endvidere forpligtet til at møde hver Søn- og Helligdag Kl. 6 Morgen og udføre det ved Vognene foreskrevne Arbejde, dog ikke udover Kl. 9 Formiddag.

3. For det saaledes præsterede Arbejde opbærer Kusken en fast Ugeløn af 22 Kr., skriver to og tyve Kroner, som udbetales for den forløbne Uge hver Fredag Aften, saaledes at Ugen regnes fra Lørdag Morgen til Fredag Aften. I denne Udbetaling tilbageholdes 1 Kr. ugentlig indtil 50 Kr., hvilket Beløb skal tjene Selskabet til Sikkerhed for Kusken Skyld til dette, være sig forarsaget ved Misligheder med betroede Midler, ved Tjenesteforsælsel eller hvilket som helst andet Brud paa nærværende Overenskomst. I det saaledes opsparede Beløb skal Selskabet være berettiget til at søge Dækning for sit Krav paa Kusken, men skulde denne forlade sin Plads uden at have givet Selskabet den neden for fastsatte lovlige Opsigelse, skal hele Beløbet være forbrudt.

4. Nærværende Overenskomst kan fra begge Sider opsiges med 8 Dages forudgaaende Varsel, medmindre der foreligger grov Forseelse, i hvilket Tilfælde Afskedigelse kan ske straks. København, den 1902.

At underskrive en saadan Kontrakt, efter hvilken Selskabet kan forlange, at Kusken skal arbejde indtil 24 Timer i Døgnet og kun have Spisetid, saafremt der er Tid dertil, og endvidere forlanges der 50 Kr. som Garanti for Selskabet, som det efter eget Forhold kan gøre Udlæg i. Det er Betingelser, der kan klosse. Læser man saa Bestemmelserne i § 3 vil man se,

at der ikke findes den ringeste Beskyttelse for Kusken; de er fuldstændig underkastet Selskabets og Direktør Sevaldsens Forholdsbefindende.

Ved de første Forhandlinger gjorde vi forskellige Forsøg paa at bringe Selskabet til Fornuft, men det var umuligt. Selskabets Svar paa alt var, ingen Overenskomst med Organisationen. Det har senere vist sig, at det ikke alene var Organisationsretten de vilde til Livs, men at Bagtanken var Lønreduktion, idet Selskabet nu har nedsat Lønnen med 2 Kr. pr. Uge pr. Mand.

Selskabet har mange Vanskeligheder ved at faa nye Folk. Stadsfæstemand Hager viser imidlertid her, som ved tidligere Lejlighed, at han er en trofast Støtte for Arbejdsgiverne, hos hvem der er Konflikt, og det er lykkedes ham og Direktør Sevaldsen ved en forvrænget Fremstilling af Forholdene paa Pakkeekspeditionen at faa samlet nogle Folk, hvoraf de fleste dog forlod Arbejdet, saasnart de blev gjort bekendt med Forholdenes rette Sammenhæng. De, der blev tilbage, har Selskabet maattet afskedige som ubrugelige, paa nogle faa Mand nær.

Selskabets Udbytte af Kampen har hidtil kun været det, at de har mistet en hel Del af deres bedste Kunder, fordi disse ikke under de nuværende Forhold vilde betroe deres Varer til Besørgelse af Pakkeekspeditionen, og de kører nu rundt i Byen med tomme Vogne, som Reklame for dem selv og Hædersmændene.

Hvorlænge Kampen skal være er afhængig af Selskabet selv. Vore Folk er fast besluttet paa at holde ud, hvorlænge det end skal være, thi det vilde være et Tilbageskridt i vor Organisations Udvikling, om vore Folk blev tvungne til at underkaste sig Selskabets Slavekontrakter. Vi haaber paa alle ærøker Arbejdere Støtte i denne Kamp for vor Organisationsret og henstiller til enhver, ikke at søge Arbejde ved Københavns Pakkeekspedition, før der foreligger nærmere Meddelelse.

Naar Direktør Sevaldsen giver det Udseende af, at Selskabet nu har gamle og øvede Folk, er det en meget letsindig Omgang med Sandheden, hvad Hr. Sevaldsen iøvrigt aldrig har taget sig saa nær, naar det gjaldt at dække over Selskabets uheldige Stilling.

At Selskabet er i Knibe ses bedst af, at det har ladet nedlægge ikke mindre end 3 Føgedforbud mod Kuskenes Formand og samtidig forlanger det 7000 Kr. i Erstatning. Har Selskabet lidt saa store Tab i saa kort Tid, havde det sikkert været mere fornuftigt at tage mere Hensyn til Kuskenes end til Hr. Sevaldsens forvrængede Fremstillinger, der kun har forstyrret det i Fortiden værende gode Forhold mellem Selskabets Ledelse og dets Arbejdere.

Nielsen.

Alle Steder fra.

Trælagerarbejdernes Afdeling. Med Anmodning om Optagelse har vi modtaget nedenstaaende:

Ærede Kollegaer i Trælagerafdelingen, som har støttet mig under min langvarige Sygdom, takkes paa det hjerteligste, da det har været mig en stor Hjælp. Jeg har modtaget 67 Kr. 90 Øre, hvorfor jeg med Tak kvitterer.

Ærbødigst
L. Jensen, Medlem Nr. 98.

Holstebro. Vor derværende Afdeling indviede Lørdagen den 6. September en ny Fane. Fanen, der er rød, bærer Mottoet: *Kundskab er Magt, Uvidenhed er Trældom*. Festtalen holdtes af Forretningfører H. M. Hansen.

Færøerne. Forbundets Hovedkontor fører for Tiden Korrespondance med Mænd paa Færøerne angaaende Optaaf en Afdeling.

Der er paa Færøerne fundet Kullejer, og man er ved at paabegynde Mine-driften i disse. Maaske vi snart kan byde de første Bjærgmænd Velkommen i vort Forbund.

Arbejdsmændene og Kvinderne.

Bør organiserede Arbejdsmænd arbejde sammen med uorganiserede Kvinder.

Dette Spørgsmaal trænger til en nærmere og indgaaende Drøftelse blandt Danmarks organiserede Arbejdsmænd, hvorfor vi tillader os at lægge Beslag paa nærværende Blads Spalter, for derigennem at gøre Læserne opmærksom paa det forkastelige i, at der paa Arbejdspladser og Fabrikker, hvor der beskæftiges saavel Mænd som Kvinder, kun den ene Part (Mændene) er organiserede; dette gælder navnlig overalt i Provindserne og paa Landet, hvor saadanne Virksomheder findes.

Naar Arbejdsmændene igennem deres gode og kraftige Organisation har høstet de Fordele, de har, da er det kun igennem Sammenholdet, gennem Organisationen, og man maa saa ikke være blind for, at Steder, hvor Kvinderne deltager i Arbejdet, uden at være organiserede, der vil som oftest det Forhold gøre sig gældende, at naar Lønnen er lav for Kvinderne, da vil det ogsaa være besværligt at hæve Lønnen for Mændene, hvorimod det paa Steder, hvor Kvinderne er organiseret, vil være lettere og hurtigere at faa Forbedringer indført baade med Hensyn til Lønsørgsmaal som til Arbejdsforholdene.

Naar dette som jo bevislig er saa, da maa det forundre os en Del, at Arbejdsmændene hidtil har staaet saa uforstaaende overfor Spørgsmaalet om Kvindernes Organisation, at der ikke i en betydelig højere Grad end hidtil er blevet betydet Kvinderne, at en Betingelse for at hæve Niveauet baade for Mænd og Kvinder er denne, man maa organisere sig, man maa gøre Kvinden opmærksom paa, at hun har Forpligtelser baade overfor sig selv og overfor Manden, og denne Forpligtelse bestaar i, at hun organiserer sig.

Naar Kvinden, som det nu er Tilfældet, og som det i Fremtiden endnu mere vil blive, paa Grund af Maskinteknikens Udvikling er blevet kastet ind paa Arbejdsmarkedet, for ved sit Slid at skaffe endnu mere Udbytte til Kapitalen paa Bekostning af den mandlige Arbejder, da har denne baade en Pligt til at medvirke til og en Fordel af, at Kvinderne bliver organiseret for igennem Organisationen at sætte en Stopper for Kapitalens glubende Appetit for mere Udbytte og for en større Overflødiggørelse af den mandlige Arbejder.

Med dette for Øje henstiller vi her-ved til Arbejdsmændene rundt om i Landet, paa Arbejdspladser og Fabrikker, hvor der beskæftiges kvindelige Arbejdere, at de gør disse Kvinder opmærksom paa, hvilken Skade de gør for sig selv og andre ved vedblivende at staa udenfor Organisationen, at de gør dem begribeligt, hvilken Nytte og Gavn Organisationen gør Medlemmerne, at de opfordrer dem til at afkaste den Sløvhedens og Ligegyldighedens Maske, der kun sidder paa dem fordi de ikke kan eller vil se Fordelene ved en kompakt Sammenlutning til Værn for fælles Interesser, thi fælles Interesser har Mænd og Kvinder langt udover kun at slæbe og trække sammen til Arbejdets Udbyttere.

I Haab om, at Arbejdsmændene paa denne Maade vil være os behjælpelig med at faa Kvinderne organiseret, meddeler vi, at alle Oplysninger vedrørende vort Forbund og Formen for vor Organisation straks vil blive givet, og Spørgsmaal desangaaende vil blive besvaret, naar Henvendelse sker til vort Kontor Rømersgade 22, 2. Sal, København K., ligesom Love for vor Virksomhed paa Forlangende vil blive Dem tilstillet.

For Kvindeligt Arbejderforbund

i

Danmark

Olivia Nielsen.

Bryggeriarb. Afd., Kobh., anmodede om, at Forbundet skaffede Afdelingen Løjlighe...

ad 5. 6. Agitationskreds anmodede om et Pengetilskud. Det vedtoges at sende dem 25 Kr.

Kolindsund anmodede om en Taler til et Møde. Overgaves H. M. Hansen.

ad 8. Præsto Afd. meddelte, at den havde opløst sig. Toges til Efterretning.

ad 7. Vejle A. begærede Understøttelse til 5 Mand, som de forment...

Det vedtoges, at Lyngsle skulde rejse til Vejle og søge Sagen afgjort, dog saaledes at der ikke kunne efterbetales...

Københavns Baneg. private Arb. Afd. anmodede om Understøttelse til 5 Mand, der ikke var kommen i Arbejde...

ad 8. De samv. Fagforb. havde fremsendt Skrivelse om, at de ønskede en Opgørelse med os angaaende de paaligede Strejkebidrag.

Det vedtoges at svare dem, at Sagen ved første Lejlighed skulde blive forelagt vor samlede Hovedbestyrelse til Afgørelse.

Angaaende Kongressens Vedtagelse om vor Stilling i De samv. Fagforbund vedtoges det straks at fremsende Kongressens Beslutning.

Uden for Dagsordenen behandledes:

Forretningsførerernes Rejsebeholder. Formanden foreslog, at der udleveredes hver af dem der rejste ud en lille Bog i Lommeformat, hvori de lod...

J. Larsen foreslog, at Bogen indrettedes saaledes, at der indvendig paa dens Omslag anførtes Boghaverens Navn og at Bladene paatryktes følgende Text: Boghaverens Nærsværelse her den... atterstateret... By... den... Underskrift...

Formandens Forslag vedtoges med 3 St., J. Larsens fik 2 St.

Med Hensyn til Rejselisten i Fagbladet foreslog Formanden, at den redigeredes saaledes, at den blot anførte hvilke Byer, der var besøgt.

J. Larsen foreslog, at Rejselisten redigeredes saaledes, at den opførte Besøgets Rejsedage efter Regning.

Formandens Forslag vedtoges med 3 St., J. Larsens fik 2 St.

Mødet hævet. Johannes Nielsen.

Forretningsudvalgsrådet

den 10. August 1902.

Dagsorden:

En Skrivelse fra De samv. Fagforbund.

Formanden meddelte, at han, foranlediget ved, at De samv. Fagforbund havde indkaldt til Repræsentantskabsmøde Mandagen den 11. ds., for dér at behandle vor ved De samv. Fagforbunds...

Strejkeedkret overfor Havnearbejderne indtagne Standpunkt, straks havde givet De samv. Fagforbund Meddelelse om, at vi grundet paa, at vore Mænd vare bundne omkring i Landet, ikke kunde komme tilstede ved det nævnte Møde, dette vare derefter udsat til Torsdagen den 14. ds., til hvilken Tid der var lovet De samv. Fagforbund, at vi skulde være klar.

Da vor Hovedbestyrelse samlet var indbudt til Repræsentantskabsmødet, og de saaledes skulde samles alligevel, havde Formanden indkaldt til Hovedbestyrelsesmøde Onsdag den 13. Aug. i København for at der kunde tages Standpunkt til Forbundets Stilling overfor Fagforbundet.

Det af Formanden foretagne godkendtes. Dagsorden til Hovedbestyrelsesmødet fastsattes saaledes:

- 1. Situationen foraarsaget ved D. s. F. Strejkeedkret ved Havnene.
2. Stillingen overfor D. s. Fagforb.
3. Nogle Meddelelser.

Mødet hævet. Johannes Nielsen.

Hovedbestyrelsesmødet den 13. August 1902.

Dagsorden:

- 1. Løbende Lønsager. a. Kastup Gødning- og Syrefabrik. b. Københavns Pakkeexpedition.
2. Situationen foraarsaget ved De samv. Fagforbunds Strejkeedkret ved Havnene.
3. Stillingen overfor De samv. Fagforbund.
4. Nogle Meddelelser.

Formanden meddelte, at Punkt 1 var kommet paa Dagsordenen paa Anmodning af P. Mikkelsen, der var konstitueret Forretningsfører i København. Til Dirigent valgtes J. Larsen.

ad 1a. Kastup Gødning- og Syrefabrik. P. Mikkelsen meddelte, at Afdelingen med behørig Sanktion havde opsagt Overenskomsten, der udløb 1. Juli d. A., men man var, grundet paa Direktøren var paa Rejse, endes om at arbejde videre efter den gamle Overenskomst, men man frygtede nu for, at Værket vilde trække Forhandlingerne ud til ind i Oktober, til hvilken Tid der ingen nævneværdigt Arbejde vilde være paa Fabriken, og saa kræve Lønreduktion. Afdelingen havde tilbudt at arbejde efter den gamle Overenskomst endnu 1 Aar. Værket havde tilbudt at underskrive den gældende Overenskomst, naar den blev forlænget i 2 Aar. Mikkelsen anbefalede at give Strejkesanktion, dersom den gamle Overenskomsts Forlængelse ikke kunde indskrænkes til 1 Aar.

Formanden bemærkede til Forlængelsen, at det, der nu forelæ, var forudset af Forretningsudvalget, og dette havde ogsaa fraraadet at opsigte Overenskomsten, og det var først paa Afdelingens anden og meget indtrængende Anmodning, at man havde givet Sanktion.

Afdelingens Formand, der var tilstede, gav Formanden Ret i det forkerte i, at Priskuranten var opsagt, han havde ogsaa paa det mest indtrængende fraraadet Arbejderne, at Priskuranten skulde opsiges. Han gav en Fremstilling af det strænge og sundhedsnedbrydende Arbejde, der udførtes paa Fabriken til en Timeløn af 31 Øre — i Kampagnen 33 Øre — han anbefalede at give Strejkesanktion.

Det vedtoges derefter at give Afdelingen Strejkesanktion paa Grundlag af, at den nuværende Overenskomst kun skulde gælde i 1 Aar.

ad 1b. Københavns Pakkeexpedition havde opsagt Overenskomsten med Kuskens Afdeling; de krævede Lønnen, der nu er 22 Kr. om Ugen, reduceret, samt Arbejdstiden forlænget, og krævede de endvidere Ret til at tage Erstatning og Bøder af Folkene, naar disse forsete sig, samt at Folkene skulde underskrive en ganske uacceptabel Enkeltmandskontrakt og deponere hver 50 a 100 Kr.

Selskabet havde iøvrigt brudt den nu gældende Priskurant, der først udløber den 22. August d. A., idet det af Arbejdslønnen havde tilbageholdt 1 Kr. om Ugen for 4 Mand, og endvidere ved ikke at betale noget i Overarbejde...

til 4 Mand, hvilket begge Dele er i Strid med Overenskomsten.

Det vedtoges at give Tilladelse til at standse straks, dersom Folkene bliver forlangt til at underskrive Enkeltmandskontrakten, og vedtoges det endvidere at give Tilladelse til at standse, dersom der ikke kunde opnaaes Overenskomst paa Grundlag af et af Afdelingen fremsendt Forslag til ny Overenskomst.

Mødet hævet.

Arbejds-mænd agitør for Salget af Eders egen Fabriks Produkt.

Afdelinger eller andre, som ønske Oplysninger angaaende Svendborg Margarinefabrik, for at faa oprettet Agitationsudvalg eller for at hente Raad angaaende Agitationen, bedes henvende sig til Hovedbestyrelsesmedlem Ejner Sørensen, Falkonerallé 100A, København F.

H. P. Green, Stempelfabrik, Linnésgade 27, København K, anbefaler Forenings Stempler & Clichéer.

Foreningsplaner, Banner og Emblemer billigst fra Danmarks største Faneforretning. Carl Montad, Falkonerallé 98. Telefon 27192.

Forenings-annoncer. Jylland og Fyn.

Grenaa.

Medlemsmøde afholdes den første Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, og tredje Søndag Efterm. Kl. 5. Kontingent betales og nye Medlemmer optages.

NB. Generalforsamling den tredje Søndag i hvert Kvartals første Maaned Kl. 4.

Gylling.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Medlemsmøde 2den Søndag i hver Maaned, Kl. 6 Aften, hos Formand J. P. Thygesen, Gylling. Alle Medlemmer bedes møde.

Odense A.

Kuskens Klub afholder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, i Forsamlingsbygningen, Kongensgade.

Hadsund og Omegn.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Medlemsmøde første Søndag og anden Tirsdag i hver Maaned hos Kassereren, Chr. Hjort, Had Bund.

Holstebro.

Arbejdsmandenes Fagforening for Holstebro og Omegn afholder Medlemsmøde den anden Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, i Fællesorganisationens Lokale hos C. Petersen, Vesterport, hvor Restancer betales og ny Medlemmer optages.

Kolding.

Arbejdsmandenes Fagforening i Kolding afholder Generalforsamling den første Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, paa Fremad.

Kolding.

Til de organiserede Arbejdsmand. Meld jer ind i Begravelseskassen! 50 Øre i Indskud, 10 Øre til hvert Dødsfald. 200 Kr. i Begravelseshjælp, naar Medlemsantallet svarer dertil.

Indmeldelser modtages, og øvrige Oplysninger gives af Tilidsmanden, Henrik V. Klausen, bag søn. Bestyrelsen.

Odder og Omegn.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Medlemsmøde den anden Søndag i hver Maaned, Kl. 4 Efterm., paa Afholdsholtet, hvor Kontingent betales og ny Medlemmer optages.

Rudkøbing og Omegn.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Medlemsmøde anden Lørdag i hver Maaned Kl. 7 1/2 Eftm. paa Afholdshjemmet.

Seest.

Arbejdsmandenes Fagforening for Seest og Omegn afholder Generalforsamling den 4de Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, hos Th. Hansen, Seest.

Stenstrup.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned hos Husmand Mads Nielsen, Stenstrup.

Udbyneder-Kastbjerg.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Generalforsamling den tredje Søndag i hver Maaned, Efterm. Kl. 2, hos Hans Hansen Gl. Havndal.

Vejle M.

Murerarbejdsmandenes Fagforening i Vejle holder Medlemsmøde 3die Fredag i hver Maaned Kl. 7 1/2, i Forsamlingsbygningen. Medlemmerne bedes møde talrigt.

Viborg.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 2den og den sidste Lørdag i hver Maaned i Arbejderpartiets Lokaler, hvor Kontingent betales og nye Medlemmer optages.

Ørting-Falling.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 3die Søndag i hver Maaned, Eftermiddag Kl. 5 hos Jakob Laursen, Ørting. Alle Medlemmer bedes møde.

København.

Fabriksarbejdernes Forbund.

Kontor: St. Hansgade 12, St., København N Telefon Nr. 8087. Kontoret er aabent hver Søndag fra Kl. 12-2. Tirsdag og Lørdag fra Kl. 7-10 Aften. Kassereren træffes Tirsdag og Lørdag Aften fra Kl. 8-10. Bestyrelsen holder Møde den 1ste og 3die Torsdag i hver Maaned.

Brønderiarbejdernes Afdeling.

Kassereren træffes den 1. og 3. Lørdag i hver Maaned. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Lørdag i hver Maaned.

Bryggeriarbejdernes Afdeling.

Bestyrelsesmøde afholdes den 1ste Onsdag i hver Maaned Kl. 8 Aften i Caféen Nygaardsvvej 15, Stuen, hvor tillige Indmeldelse og Kontingent modtages.

Kastrup.

Arbejdsmandenes Forbund for Kastrup og Omegn. Kontor: Kastrupgade 31, 2. Sal. Bestyrelsesmøde afholdes den anden Lørdag i hver Maaned. Formanden træffes i Reglen hver Dag fra 9-11 Formd. og 6-7 Eftmd. Kassereren træffes hver Søndag fra 9-11 Formd.

Jord- og Betonarbejdernes Afdeling. Bestyrelsesmøde afholdes hver Torsdag Aften Kl. 8 1/2, paa Kontoret, Todeskade 1. Telefon 8496.

Kassereren træffes hver Søndag i Sommerhalvaaret fra 8-10 Formiddag og 6-9 Aften, i Vinterhalvaaret, fra 9-11 Formiddag og 5-8 Aften. Lørdag fra 5-9. Deene Bestemmelse, som er vedtaget paa Generalforsamlingen den 23/12 1900, træder i Kraft den 1ste Februar 1901. Medlemmerne anmodes iøvrigt om at afhente de nye Love paa Kontoret.

Støberi-, Maskin- og Skibsværftsarbejdernes Fællesforbund afholder Bestyrelsesmøde den 1ste Torsdag og 3die Onsdag i hver Maaned paa Kontoret: Lille Kongensgade 16, 2. Sal (Telefon 5170).

Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser hver Søndags Formiddag fra Kl. 8-11. Mandag, Tirsdag og Onsdag Eftermiddag fra Kl. 5-8 1/2, Fredag og Lørdag fra 5-10 Aften paa Kontoret, Lille Kongensgade 16; Opgang gennem Porten venstre i Gaarden.

Formanden træffes som Regel hver Søndag fra Kl. 8-10 Form. og 5-7 1/2 Eftm. Søn- og Helligdage fra 8-10 Form.

Tagpap-, Asfalt- og Isoleringsarbejdernes Afdeling

afholder Bestyrelsesmøde den anden Onsdag i hver Maaned i Elisabeths Minde, Gl. Kongevej Nr. 144. Formandens Adr. L. Larsen, Frihedsv. Nr. 2, 1., F. Kasserer C. Villumsen, Søndevadsgade 8, 1., V.

Teglvarksarbejdernes Afdeling.

Medlemmerne gøres opmærksom paa, at fra den 13. April er Formanden flyttet til Trækronersvej 56, Stuen, Valby, med Kontor samme Sted. Formanden og Kassereren træffes som Regel paa Kontoret hver Lørdag Aften fra Kl. 7-10 og Søndag Form. fra Kl. 9-11. Bestyrelsesmøde afholdes den sidste Fredag i hver Maaned paa Kontoret.

D. Hansen, f. T. Formand.

Trælagerarbejdernes Afdeling

afholder Bestyrelsesmøde den 2den Tirsdag i hver Maaned i Kommunekælderen, Gothersgade 155. Kontingent modtages hver Tirsdag Aften fra Kl. 8-9 i Kommunekælderen og hver Lørdag Aften fra 7-9 hos Kassereren A. Svendsen, Vævergade 6A N. Formandens Adresse er: A. Sørensen, Sindshjilevej 24.

Sjælland og Øerne.

Bloustrød.

Arbejdsmandenes Forbund for Bloustrød og Omegn afholder Medlemsmøde den 2den Søndag i hver Maaned Kl. 8, i Bloustrød Kra Nye Indmeldelser modtages.

Frederikssund.

Arbejdsmandenes Forbund afholder Medlemsmøde den anden Lørdag i hver Maaned Kl. 8 paa Gæstgivergaardene „Dannebrog“.

Frederiksværk.

Arbejdsmandenes Forbunds Lokale er i Foreningsbygningen, hvor Indbetaling af Kontingent finder Sted hver Lørdag Aften fra 6 1/2-8. Husk at lade Bøgerne ordne saavel under Arbejdsløshed som ved Indbetaling af Kontingent.

Frederiksværk.

Al Restance til Arbejdsmandenes Forbund maa være indbetalt senest Lørdag Aften d. 4. August d. A.

Kege.

Arbejdsmandenes Fagforening for Kege og Omegn afholder Bestyrelsesmøde den anden Onsdag og Medlemsmøde den fjerde Onsdag i hver Maaned, Aften Kl. 7 præcis, i „Norske Lové“. Samme Sted modtager Kassereren Kontingent den 2den og 4de Fredag i hver Maaned.

Helsingør.

Arbejdsmandenes Fagforening. De Medlemmer, som staar til Restance, anmodes om at indbetale samme inden 1. Juli.

Herslev.

Arbejdsmandenes Fagforening i Herslev afholder Bestyrelsesmøde og Medlemsmøde den sidste Søndag i hver Maaned paa sædvanligt Sted.

Holbæk.

Arbejdsmandenes Forbund for Holbæk og Omegn afholder Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 1/2 i Folkets Hus.

Roskilde.

Arbejdsmandenes Forbund for Roskilde og Omegn afholder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned Kl. 8 1/2 i Fjordvilla. Kassereren er tilstede i Fjordvilla hver Lørdag fra Kl. 7 til 8 1/2 Aften og modtager Kontingent og Indmeldelser.

N. Olesen, Formand.

Nykøbing paa Falster.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned Aften Kl. 7 1/2 i Forsamlingsbygningen.

Sors.

Arbejdsmandenes Fagforening for Sors og Omegn afholder Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned Kl. 3 Efterm., i Gæstgiver V. Hansens Lokale, hvor Kontingent kan betales og nye Medlemmer optages.

Taastrup og Omegn.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Møde den sidste Lørdag i hver Maaned Kl. 7 i Nykro. Formanden og Kassereren er til Stede ved Møderne.

Taastrup og Omegn.

Arbejdsmandenes Fagforening anmoder de Medlemmer, der staar til Restance med Kontingent, om at betale snarest muligt, da deres Navne ellers vil blive bekendtgjorte i Fagbladets næste Nummer.

Terslev og Omegn.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Medlemsmøde 1ste Lørdag i hver Maaned i Terslev Kro.

Vemmelev.

Arbejdsmandenes Fagforening afholder Bestyrelsesmøde den første Søndag i hver Maaned Kl. 6 Aften. Kl. 7 samme Aften afholdes Medlemsmøde sædvanligt Sted.

Sat hos Leisner & Co., Brolæggerstræde 11, København K Trykt hos N. Cohen

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for

Dansk Arbejdsmandsforbund

Udgivet af Dansk Arbejdsmandsforbund. Redigeret af Johannes Nielsen.

Nr. 10.

Kontor: Gothersgade 42¹

Oktober 1902.

Telefon-Nr.: 2140.

11. Aarg.

Bekæmp vore Fjender.

Er der Forskel paa en hæderlig
organiseret Arbejder og en Skruebrækker?

Ovenstaaende Spørgsmaal har i længere Tid beskæftiget mig, foranlediget ved den tilsyneladende Ligegyldighed, hvormed vi Arbejdsmænd i de sidste Tider har fundet os i, at Skruebrækere optraadte og optog Arbejdet paa Pladser, hvor man af en eller anden Grund var kommen i Uoverensstemmelse med Arbejdsgiveren, og som Følge deraf nægtede denne vor Arbejds-kraft.

Postkuskene strejkede for 1 Aar siden paa Postkontoret.

Strejken var erklæret af Kuskenes Organisation, og de, der optog Arbejdet efter de Strejkende, var og er Skruebrækere.

Trods det, at Hædersnavnet klæbde sig til Bestillingen, og trods dette, at de Mænd, der optog Arbejdet skulde færdes paa Københavns Gader fra Morgen til Aften i en let kendelig Uniform; trods dette, meldte der sig Folk nok, og Postholderen fik sit Arbejde besørget, maaske med en Del Afvigelse, men han fik det besørget, og Publikum fandt sig i, at dette skete ved Skruebrækere.

En lignende Historie har Kuskenes nu atter, det er med Københavns Pakkeexpedition i Ahlefeldtsgade.

Firmaet vilde indføre Slavekontrakter med hver enkelt Arbejder, da Organisationen ikke kunde tillade dette, kom det til Kamp med det Resultat, at Pakkeexpeditionen nu faar sine Ting expederet af Skruebrækere, hvis Gærning bestaar i daglig, i kendelig Uniform og med let kendelige Vogne, at køre om i Københavns Gader til Fabriker og Pakhuse og hente og bringe Varer; de komme daglig i Berøring med mange Arbejdere, og de holder Side om Side med dem ved Jærnbaner, Dampskibe og andre Steder omkring i Byen og de taales.

Det er dette, der har vakt min Forbavselse i allerhøjeste Grad, og som bringer mig til at spørge: „Er der virkelig ikke saameget Forskel paa en Skruebrækker og en hæderlig organiseret Arbejder, at Skruebrækkeren mærker, at han er Skruebrækker?“

Jeg husker andre Kampe om vore berettigede Krav, hvor det er gaaet ganske anderledes til, trods det, at vi har staaet med en mindre vel udrustet Organisation end nu, jeg husker Kampen med Glud og Marstrand, paa Lyneborg o. m. fl., hvor det er

gaaet anderledes til, og hvor Arbejdernes Indignation anderledes har givet sig Udslag i kraftig Demonstration og Protest, saaledes at disse vore Organisationers Skadedyr, have følt Forholdene utaalelige og ere stukne af og — det har bragt os Sejren hjem.

Nu syntes Forholdene at være anderledes og Skruebrækkerbestillingen at være bleven til en ganske pæn Geschæft, der ikke længere generer sin Udøver. Gud bevares, vi ved godt, det er forbudt at spytte paa en Skruebrækker eller at trække ham ned af Vognen og give ham de tørre Tærsk, han mange Gange har fortjent.

Saadan skal vi heller ikke behandle ham, det vilde være dumt.

Nej, det er ikke Vold eller personlig Overlast, vi skal bekæmpe Skruebrækkeriet med. Men der er andre Vaaben, og dem maa vi bruge.

Et af disse Vaaben er Foragten, den tørre Foragt. Selv ikke den usleste Pjalt af en Tyv eller Forbryder kan i Længden bære sine Liges Foragt.

Vi er her i København ca. 42,000 organiserede Arbejdere, hvilket vil sige det samme, som at man paa alle Arbejdspladser, Fabriker etc., beskæftiger Folk, der ere Medlemmer af vore Organisationer, og at man i hver eneste Ejendom i Københavns Arbejderkvarterer kan finde vore Medlemmer i absolut overvældende Majoritet.

Hvis disse vor Bys 42,000 hæderlige Arbejdere overalt vilde vise Skruebrækkerne den Foragt, de fortjener, vilde nægte at bo i Hus sammen med dem nægte at være i Nærheden af dem, i det hele at sky Skruebrækkerne som Pesten, og ved enhver Lejlighed værne sig mod at komme i Berøring med dem og behandle dem som de Skadedyr, de er. Saa havde vi færre af dem og dermed ogsaa færre tabte Strejker.

Skal den Sløvhed, der i Øjeblikket er oppe i saa Henseende blive ved at brede sig, kører vi vor Organisation i Grøften, og det vil blive et svært Arbejde at faa den op igen og kan komme til at skade os meget mere, end nogen tænker, thi der vil blive regnet med det nylig saa flot og ugenert præsterede Skruebrækkerarbejde, baade naar vi vil fremsætte nye Krav og naar Arbejdsgiverne kommer med Krav til os, og lære vi ikke at forandre ved disse ulykkebringende Forhold, vil Arbejdsgiverne sikkert komme og komme i stort Tal og med vidtgaende Krav.

Derfor, Arbejdere, maa den gamle Indignation vækkes og give sig kraftige Udslag, hvor Skruebrækere viser sig, og det skal staa præntet ind i hvert ærligt Menneskes Hjerne, at en Skruebrækker er et Skadedyr, der skal behandles med Foragt, og som

det er uværdigt for enhver hæderlig Mand eller Kvinde at have noget som helst Samkvem med.

Forsøg paa Havnelav i Odense.

Det forenede Dampskibsselskabs Direktør Brandt er nu paa Færde i Odense, hvor han, ved Henviisning til sine Sejre i Forsømmieren og ved Trusler om Inddragning af Odense Ruterne, har foranlediget, at Odense Handelsforening har forelagt Havnearbejderne et Reglement til et Havnelav. De Odense Havnearbejdere, der selvfølgelig ikke vil give Afkald paa deres Medbestemmelsesret om Løn og Arbejdsvilkår, har krævet vort Forbunds Assistance, hvorefter der mellem Forbundets Formand, M. C. Lyngsø, og Handelsforeningens Bestyrelse har fundet en Forhandling Sted. Ved denne hævdede Lyngsø, at det fremlagte Reglement var uantageligt.

Reglementet, der var et Mesterstykke af en Madpose, som Arbejdsgiverne ønsker sig den, var bygget over følgende Grundlag.

1. Medlemmer af Lavet skulle have Fortrinsret til Havnens Arbejde, men Arbejdsgiverne forbeholdt sig Retten til at forøge Lavets Medlemsantal.
2. Medlemmerne maatte ikke være Medlemmer af nogen Fagforening.
3. Medlemmerne kunde komme ud af Lavet med 1 Aars Varsel, og saalænge de var i Lavet maatte de ikke paatage sig andet Arbejde.
4. Lavets Bestyrelse skulde bestaa af et Udvalg af Handelsforeningens Medlemmer og nogle „Tillidsmænd“ valgte af Arbejderne. Det var selvfølgelig ordnet saaledes, at Arbejderne var i Mindretal.
5. De nuværende Akkordtaxter skulde bibeholdes, men Handelsforeningen forbeholdt sig dog at „normere“ Dag- og Timelønnen. Eventuelle ny Akkordtaxter skulde „forelægges“ Arbejdernes Tillidsmænd.
6. Der skulde oprettes en tvungen Syge- og Begravelseskasse, og endvidere ydes anden Pengehjælp til Arbejderne.

For alle disse Lavsgoder skulde Lavmedlemmerne lade sig aftrække 5 Øre af hver Krone, som de tjente ved Havnen og endvidere skulde de yderligere betale 30 Øre ugentlig i 9

af Aarets Maaneder til Sygekassen. Handelsforeningen vilde saa skyde 2 Øre til pr. fortjent Krone.

Der siges i Odense, at nogle Arbejdere have tilbudt sig som Medlemmer af et saadant Lav. Vi tror dog nok, det er en Krønike; thi selv om der er adskillige uvidende Mennesker i Odense, saa kan vi dog ikke tro, at der blandt Havnens Arbejdere findes saa store Idioter, at de godvillig melder sig til en Ordning, hvorefter Arbejderne skulde opgave deres Foreningsret og fremtidig lade Arbejdsgiverne „normere“ Dag- og Timeløn og senere fremlægge ny Akkordtaxter. Lokkemaden om Fortrinsretten til Havnearbejdet, er jo intet værd, naar Arbejdsgiverne forbeholder sig at give denne Fortrinsret til saamange de vil.

At indgaa paa, at binde sig til Lavet i et Aar uden Ret til at paatage sig andet Arbejde, alt uden at tilstrækkelig Fortjeneste til eget og Familiens Underhold sikredes, vilde jo være en Daarskab uden Lige.

Med Hensyn til Lavets Syge-, Begravelses- og Hjælpekasse, da er Forholdene ikke bedre for Arbejderne. Det eneste, der af denne gaves Arbejderne Ret til, var Sygehjælpen og Begravelseshjælpen, der imidlertid ikke er sat højere, end at Arbejderne, i Odense samvirkende Fagforenings Sygekasse, kan erholde endnu højere Understøttelse for 17 Kr. 40 Øre om Aaret, medens Havnelavets Kasse krævede, først indtil 40 Kr. aarlig i Lønafdrag og endelig 11 Kr. 70 Øre i Kontingent, ialt 51 Kr. 70 Øre.

Fra vort Forbunds Side er der nu udarbejdet et Forslag til ny Ordning ved Odense Havn og nu, da Fagbladet slutes, forestaar der ny Forhandlinger.

Siden sidst.

Fabriksarbejdernes Afdeling. Arbejderne paa Tændstikfabriken „Glødefri“ har ved Forhandling faaet Ugelønnen hævet med 1 à 2 Kr.

Samme Afdeling. Arbejderne paa Københavns Farvefabrik og Papirfarveri har faaet Ugelønnen hævet med 1 Kr.

Hjørring. Ved Opførelse af et Gas- og Vandværk blev Arbejdslønnen af to Entreprenører fra Esbjerg, der har Arbejdet i Entreprisen, nedsat til 25 Øre i Timen. Ved Forarbejdet, der var udført direkte under Kommunens Ledelse, var der betalt 30 Øre i Timen. Da Lønneslaget kom, tilkaldtes Forretningsfører Hansen og efter en længere Forhandling opnaede han Enighed med Entreprenørerne om, at de fremtidig skulde betale 27 Øre i Timen.

Naar det ikke lykkedes at faa de 30 Øre, der var stillet Krav om, skyldes dette for en væsentlig Del

Arbejderne selv, der var nemlig en Del af dem, der ikke var Medlemmer af Organisationen, og en stor Del af dem, der var Medlemmer, havde ikke været dette saalænge, at de havde Anciennitet til Strejkeunderstøttelse.

Det bekræfter sig saaledes atter her, at det er dyrt at staa udenfor Fagforeningen og at man, selv om man har Raad til at lide Tab, ikke bør skade andre.

Til De københavnske Arbejds- mænd og deres Hustruer.

Vort Produktionsforetagende „Svendborg Margarinefabrik“ har i det sidste Aarstid virket uheldigt, saavel med Hensyn til at give vort Forbund noget Udbytte, som med Hensyn til at faa solgt Produktet, medens det var friskt og velmagende.

Vi har stadig saavel her i Bladet som paa vore Møder agiteret for, at vi burde støtte vor egen Sag ved at købe vort eget Produkt, (Svendborg Margarine) og en stor Del af os har sikkert lovet os selv, at vi i Fremtiden ikke skulde købe Margarine fra nogen anden Fabrik end vor egen.

Naar vi imidlertid havde købt to Gange og været meget heldige at faa en god og velmagende Vare, saa tredje Gang var vi maaske uheldige at faa en simplere Kvalitet, end vi kunde købe til samme Pris fra en anden Fabrik.

En Gentagelse deraf er resulteret i, at mangen en Husmoder meget bestemt har udtalt: „Nej, jeg køber ikke mere af Svendborg Margarine, for den er ikke saa god, som de skriver og taler om.“

En Del Ret har der været i disse Udtalelser, idet mange Handlende specielt i København ikke har ønsket at sælge Margarine fra vor Fabrik, hvorfor de har ladet den ligge saa længe, saa den er bleven beskadiget, for den er solgt.

Flere Handlende i København har aldrig solgt 1 Pund Svendborg Margarine, uden det bestemt er blevet forlangt, og i mange saadanne Tilfælde har de svaret, at de vilde raade dem fra at købe den, da den ikke var god.

Disse Ting har medført, at der for kort Tid siden næsten ikke blev solgt Margarine fra vor egen Fabrik i den By, hvor Arbejdernes Organisationer har deres Hovedsæde.

Vi har saa godt som hele den Tid, vi har beskæftiget os med at fabrikere Margarine, været af den Opfattelse, at vi havde de bedste Garantier for en hensigtsmæssig Forretningsledelse, naar vi tog den administrerende Ledelse indenfor Handelsstandens og udenfor vore egne Rækker.

Vi har imidlertid fra siden sidste Kongres forandret Opfattelse, og nu taget Fabrikens Leder fra vore egne Rækker, idet som i sidste Fagblad nævnt, vor manganarige, for sin Dygtighed kendte Fagfælle, Ejnar Sørensen, officielt fra den 1. September d. A. har overtaget Ledelsen af Driften.

Det glædelige og gode ved dette Personskifte har allerede vist sig, idet han ved Energi og den fornødne Kløgt paa den korte Tid har været i Stand til at frembringe en endnu i Forhold til Prisen ukendt velmagende og ensartet Vare.

Det af vort Forbund, for København og Omegn, nedsatte kooperative Udvalg har derfor ikke taget i Betænkning paany sammen med øvrige Fagfæller at agitere og skabe Betingelser for, at Arbejdernes eget Produkt kan forhandles i frisk og sund Tilstand, saavel til Glæde som Gavn for Arbejderklassen i sin Helhed. Som Betyggelse for, at Svendborg Margarine ikke i Fremtiden skal blive solgt fra de københavnske Forretninger i beskadedet Tilstand, har nævnte Udvalg, med Fællesbestyrelses-mødets Sanktion, nu oprettet Overenskomst med de 9 nednævnte Forretninger, i Følge hvilken disse er forpligtede til:

1. Altid fortrinvis at sælge Svendborg Margarine.
2. Altid føre en prima Kvalitet og friske Varer.
3. Altid at sælge til billigste Notering.

Forretningerne, der arbejder under Udvalgets Kontrol, er endvidere indgaaet paa at betale nævnte Udvalg Halvdelen af hele deres Handels samlede Nettooverskud, imod at det forpligter sig til at anbefale vore (københavnske) Fagfæller fortrinvis at gøre deres Indkøb af Margarine, Smør, Æg og The i disse Forretninger.

De Forretninger, Overenskomsten vedrører, er følgende:

Smørforsyningen Jomsborg, Nørrebrogade 51. Smørforsyningen Aroma, Fredensgade 15. Smørforsyningen Tordenskjold, Viborggade 26. Smørforsyningen Kronen, Smallegade 54. Smørforsyningen National, Godthaabsvej 25. Smørforsyningen Natura, Torvegade 61. Københavns Smørkompagni, Vimmel-skaffet 47. Smørforsyningen Gylfe, Værnedamsvej 4. Lyngby Smørforsyning, Lyngby Hovedgade 54.

Der er ingen Tvivl om, at nævnte Forretninger, som hører til Københavns elegante Specialforretninger, vil levere ovennævnte Varer til billigste Notering, hvorfor det anbefales vore Fagfæller at gøre deres Indkøb af Varer i disse Forretninger.

Det ser i Øjeblikket bedre ud for Margarinefabriks Trivsel end nogensinde tidligere, kan vor Omsætning nu ikke vinde fremad, er det absolut vor egen Skyld.

Derfor, fremad med Salgd!

Kundskab er Magt.

Arbejdernes Diskussionsklubber.

En af Højres Landstingsmænd udtalte for nogle Aar siden, at naar Landarbejdernes Børn lærte at læse, skrive og regne, saa var det tilstrækkeligt — mere Oplysning behøvede de efter hans Mening ikke. Hvis Arbejderne nu ikke havde andre Opgaver i Livet end at være Arbejdskraft for Godsejere og Kapitalister, saa havde denne Landstingsmand jo ogsaa Ret, dertil behøves ikke mange Kundskaber; tværtimod, jo mindre desto bedre — for Kapitalisten. Men Arbejderne har andre Opgaver. Gennem vore Fagforeninger søger vi at skaffe os en større Del af de Goder, vi selv ved vort Arbejde har skabt, og gennem vore politiske Foreninger søger vi at skaffe os en større Indflydelse paa det Samfund, vi lever i.

I samme Grad, som vi tager Del i disse Bestræbelser for at forbedre Arbejderklassens Kaar, kommer vi til at føle Trangen til Kundskaber. Jo mere vi ved og forstaar, desto bedre er vi i Stand til at tage Kampen op med vore Modstandere, der i Reglen har nyt og bedre Skoleundervisning end vi. De fleste af os er jo bleven temmelig stedmoderligt behandlet i vor Skoletid. Vi har maaske faaet Lov at vogte Kvæg eller arbejde paa en Fabrik i Stedet for at lære noget, og selv det, vi har lært, er gærne af en saadan Art, at det ikke kan komme os til stor Nytte i Livet. Saaledes f. Eks. alle de Salmevers, Skriftsteder og Krigshistorier, vi er bleven proppet

med. Derimod har man klogeligt undladt at meddele os de Oplysninger, vi som Fagforeningsmænd og Socialdemokrater kan have mest Nytte af, nemlig Kendskabet til de sociale og økonomiske Forhold.

Det er Arbejdernes egen Sag at tilægge sig Viden og Forstaelse af disse Forhold, og et af de bedste Midler dertil er Diskussionsklubberne.

I København og de fleste større Provinsbyer har man i flere Aar haft saadanne Klubber, hvor Medlemmerne samles paa en bestemt Aften i Ugen og diskuterer Spørgsmaal, der staar i Forbindelse med den faglige eller politiske Bevægelse. Nogle Steder er disse Klubber ganske vist døde hen af Mangel paa Tilslutning, men hvor de har holdt sig, har de stolte Resultater at pege hen paa. Saaledes er f. Eks. flere af de Mænd, der nu indtager ledende Stillinger i Arbejderpartiet, udgaaet fra disse Klubber.

Arbejdere er nemlig ikke daarligere begavet med Evne til at tænke end Folk fra de andre Samfundsklasser, det, vi mangler, er kun Uddannelse. Hvor ofte hører vi ikke paa vore Møder Folk, der i Virkeligheden har sunde og fornuftige Meninger, men ikke er i Stand til at iklæde dem Ord og gøre sig forstaelig, eller andre, der slet ikke tør fremsætte deres Meninger, fordi de er bange for „at blive til Grin“. Hvilken Betydning det vilde have ikke blot for den enkelte Arbejder, men for hele Arbejderbevægelsen, om alle vore Folk var i Stand til at tage mere aktiv Del i Arbejdet for vor fælles Sag, behøver neppe at paavises.

Naturligvis er det ikke blot et bedre Snakketøj, det gælder om at erhverve sig, men først og fremmest en bedre Indsigt i de Forhold, som gør sig gældende i Samfundet; thi derved lærer vi, hvilke Midler vi selv maa bruge i vor Kamp mod Kapitalen.

De socialdemokratiske Diskussionsklubber har bidraget overordentlig meget til Udbredelsen af Kendskab til de sociale Forhold. Derfor anbefaler jeg vore Kammerater paa de Steder, hvor der findes saadanne Klubber, at slutte sig til dem. H. P.

Understøttelse under Arbejdsløshed.

Tilvejebring Statistik.

Paa vort Forbunds sidste Kongres forelaa forskellige Forslag gaende ud paa at oprette Understøttelseskasser for vore arbejdsløse Medlemmer. Det kan heller ikke nægtes, at der er gode og berettigede Grunde til et fremkomme med saadanne Forslag, da Arbejdsløsheden er i stadig Tiltagen og har været det i flere Aar, uden at vi i Lighed med andre Foreninger har været i Stand til eller gjort Forsøg paa at udbetale Understøttelse til vore arbejdsløse Medlemmer. Det maa dog samtidig bemærkes, at Foreninger, der har ydet Understøttelse til sine arbejdsløse Medlemmer, væsenligst Haandværkerforeninger, kun ved et meget højt Kontingent i Forbindelse med, at Tilgangen til Haandværkerforeningen paa det nærmeste har været let at beregne, ligesom det har været dem muligt at holde nøjagtig Kontrol med Arbejdsløsheden.

Tilgangen hos os Arbejdsmænd lader sig ikke beregne, da alle søger til i vore Rækker, hvorimod vi sikkert paa det nærmeste ved Hjælp af god Vilje hos os alle vil kunne faa Klarhed over Arbejdsløsheden, hvilket er en absolut Nødvendighed, forinden vi forsøger Understøttelsesspørgsmaalet løst.

Vor Kongress maatte da ogsaa erkende, at vi ikke med de foreliggende Oplysninger havde ringeste Betingelser for at skride til Dannelsen af Understøttelseskasser.

En Kommission blev saa nedsat med det Formaal at undersøge Sagen, eventuelt skabe Betingelser for dens Realisation, hvad den sikkert ikke kan, hvis ikke hvert eneste Medlem indenfor vort Forbund vil bringe sin Medvirking dertil.

Naar nøjagtige Oplysninger om Arbejdsløsheden er indhentet, kan der først med Sikkerhed arbejdes paa, hvorledes Reglerne skal affattes, for at Spørgsmaalet kan løses tilfredsstillende indenfor vore Rækker.

Det er paa høje Tid for os Arbejdsmænd, at vi søger en Løsning i nævnte Retning, hvis vi ikke ogsaa paa dette Omraade vil komme bagefter til Skade for os selv.

Vi har en Pligt til at støtte vore arbejdsløse Kammerater, hvad vi ogsaa bør gøre endog af rent egoistiske Grunde, idet vi alle, før eller senere, kan være udsatte for Arbejdsløshed; men vi har en endnu større Pligt at paase, at vi ikke, ved eventuel Hjælp fra Statens Side kommer til at staa udenfor Retten til at nyde Fordel deraf.

Vi havde saaledes ikke været i Stand til at opnaa noget, selv om Socialdemokratiets Forslag paa sidste Rigsdagsamling om Statens Tilskud til Foreninger, der yder Understøttelse til sine arbejdsløse Medlemmer, var bleven til Lov.

Hvis Loven var bleven vedtaget, havde vi dog vidst faaet travlt med at danne Understøttelseskasser for at blive delagtige i Statens Tilskud, Betingelserne for at gøre det paa et solidt Grundlag havde vi saa imidlertid savnet og savner det endnu. Vi mangler ligeledes i høj Grad specificerede Oplysninger om vore Forbundsmedlemmers Indtægter, hvilket er til stor Skade for os under Forhandlinger mellem vore Tillidsmænd og Arbejdsgiverne.

Det er ikke nok at vide Akkord-, Dag- eller Timebetalingen for et bestemt Stykke Arbejde, naar det ikke samtidig vides, hvor meget Arbejde der udføres efter de forskellige Betalingsformer.

Vi bør derfor gøre vor Pligt imod vore arbejdsløse Fagfæller, hvor imellem vi selv kan være, inden vi aner det, ved at vi udfylder eller lader udfyldes de Skemaer eller Bøger, som fra den nedsatte Kommission vil blive omsendte og som nødvendigt maa udfyldes. Hvis vi ikke vedblivende skal udsætte Spørgsmaalet om Understøttelse til vore arbejdsløse Medlemmer, fordi vi mangler Oplysninger.

Det vil være i højste Grad uforsvarligt, om nogen organiseret Arbejder vil unddrage sig sin Pligt til at opgive sin Organisations Tillidsmænd sin Indtægt, hvad vi jo ikke er i Stand til at nægte vore Arbejdsgivere. De ved det bestemt og bruger det imod os, naar vi fremsætter Lønkrav, de holder endog meget af i saadanne Tilfælde at opgive vor Indtægt højere, end den i Virkeligheden er for at bevise, at vi ingen Grund har til at fremsætte Lønkrav.

Vore Tillidsmænd, som kun vil bruge Oplysningerne i vor Interesse, maa ikke nægtes de Vaaben, som vi ikke kan forhindre Arbejdsgiverne i at bruge imod os. A. C. J.

Blokader.

Helsingør. Murmester Grabowsky. Grundet paa Brud paa Priskuranten.

Aarhus M. Murmester N. Nielsen er i Henhold til Overenskomsten mellem os og Mesterforeningen, blokeret for al Arbejdskraft, grundet paa, at han er ekskluderet af Murmesterforeningen.

Ørting. Herregaarden Aakær med tilliggende Gaarde, tilhørende Godsejer Neergaard, er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft, grundet paa, at Gods-ejeren har nægtet sine Husmænd et mindre Løntillæg.

Korsør Margarinefabrik er fremdeles blokeret for Arbejdskraft, da den endnu ikke er enig med vort Forbund. Fabrikken drives udelukkende ved Strejkebrydere. Hvad enhver, der spiser den Margarine, bør erindre.

Bøgager Teglværk er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft, grundet paa, at vor Afdeling der ikke vilde arbejde sammen med en Mand, som med Ejeren Billigelse arbejdede paa at sprænge Foreningen. Værket søger at komme gennem Vanskeligheden ved Hjælp af

Skruebrækkere, af hvilke der er sendt en Del fra „Kristelig dansk Fællesforbund“.

Hadsten. Murmester Hansen er blokeret paa Grund af, at han nægter at betale efter samme Overenskomst, som gælder for de øvrige Murmestre paa Egnen.

Lager- og Pakhusarb. Afd. Urtekræmmer *Fritz Lebahn, Holbergsgade 19, København*, er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft grundet paa, at han forlanger af sine Arbejdere, at de skal underskrive paa Enkeltmandskontrakt, der bl. a. indeholder Bestemmelse om, at hans Folk ikke maa være Medlemmer af Fagforeningen.

Ruskenes Afdeling, Københavns Pakkeekspedition, Ahlefeldtsgade 31, er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft grundet paa, at den forlanger, at Arbejderne skal underskrive Enkeltmandskontrakt.

Frederikssund. Købmand H. R. Lange har erklæret Lock-out overfor Arbejdsmændene, fordi de ikke vil udmelde sig af Organisationen. Uden den stedlige Afdelingsbestyrelses Billigelse maa herefter intet Arbejdsmandsarbejde udføres for H. R. Lange. Lad ham selv prøve at være Arbejdsmand.

Strejkebidrag.

Ny Paaligning fra De samvirkende Fagforbund.

De samvirkende Fagforbund i Danmark har atter paalignet et Strejkebidrag à 15 Øre pr. Medlem. Der er nu ialt fra Fagforbundet i indeværende Aar paalignet 20 Strejkebidrag til et samlet Beløb af 4 Kr. 15 Øre pr. Medlem.

Dansk Arbejdsmands Forbund har som bekendt ikke paalignet noget Bidrag paa sine Medlemmer, men afholdt de ved Paaligningerne forbundne Udgifter af Forbundets Hovedkasse.

Det sidste Strejkebidrag der har været paalignet i vort eget Forbund, er for Ugen fra 26de August til 1ste September 1900.

Hovedkontorets

Kontortider

for Henvendelser, saa vel telefoniske som personlige, er fra

Kl. 10—1 og fra Kl. 5—8.

Sløjbedens Protokol.

Ruskenes Afdeling i København meddeler, at ved Københavns Pakke-Expedition, Ahlefeldtsgade 31, har nedenstaaende Personer optaget Arbejdet:

Ludvig Ferdinand Schmidt, Valdemarsgade 34, 5. Jens Peter Hansen, St. Peders Gæstehjem. N. Petersen, Thuresensgade 3, Kld. Edvard Haullev Paulsen, Lille Kongensgade 17, 4. Joh. Bruscle, Benzonsvej 42, St. J. J. K. Caspersen, Ryesgade 69. Theodor Brocchius, Thuresensgade 24, 2. Hans Peter Jørgensen, Ryesgade 79, 2. Th. Nielsen, Sundevedsgade 9, 1. Sideh. Joh. Jensen, Hørsholmsgade 16, 4. Vilh. Marius Petersen, Brønshøjsgade 10, 5. Postgaard, Blaagaardsgade 7.

Peter Jensen Oggersen, Ryesgade 97, 4. Valtur Ludvig Larsen, Skyttegade 22, 5. L. T. Petersen, St. Hansgade 30, St. tv. hos Kølher. L. J. Larsen, Gasværksvej 19, 5. Julius Rejdendahl, Vesselsgade 22. Sophus A. Svendsen, Krystalgade 11, 2. o. G.

For deres Arbejde vil de ikke blive hædret, tværtimod, i organiserede Arbejders Øjne har de sat en Skamplet paa deres Person, som sent eller aldrig vil glemmes.

Vi vilde nødigt bo i Hus sammen med slige Mennesker.

Nykøbing F. efterlyser en Mand ved Navn Søren Sørensen fra Mammen, han har snydt Foreningen for en Del Penge, han efterlyses nu ogsaa af Politiet.

Aalborg N. At nævnte Personer, der alle arbejdende hos Entreprenør N. C. Christensen, har ladet sig slette af Foreningen, skal vi herved meddele samtlige organiserede Arbejdsmænd i Aalborg:

Christian Andersen, Istedgade 23. Johannes Jacobsen, Istedgade 21. Emanuel Villadsen, Valdemarsgade 30. Peter Villadsen, Valdemarsgade 30. Jens Poul Christensen, Istedgade 21. Christian Nielsen, Dannebrogsgade.

Klip dem ud og husk dem!

Bestyrelsen.

Aarhus F. Nedenstaaende Herrer ere slettede for Gæld, og bedes andre Foreninger ikke optage dem, før de har betalt deres Gæld til os!

P. Petersen, arbejder paa Palmemøllen. A. Andersen, Lollandsgade 48. N. Chr. Nielsen, Munkegade 72. Karl Østergaard, Hinnerup. Mads Jensen, Falstergade 7 og G. Schønning, Banegaardsgade 6.

L. S. Sørensen, Formand.

Orlogsværkets Afdeling. Følgende ere slettede af Afdelingen grundet paa Gæld:

Ved *Snedkerværkstedet*: Hans Larsen, Burmeistergade 4, 4. C, hans Kone er i Cigararbejderforbundet. Værkstedsmænd H. P. Petersen, Niels Juelsgade 7, har været Portner paa Refshaleøen. P. Frandsen, Høkerstiftelsen, Peder Schramsgade 16.

Ved *Flaadens Reparation*: Niels Andersen, født i Sverig. Bopæl: Kirkegaardsvej 11, St. o. G. S.

Ved *Arsenalet*: Carl Halberg, har Rullestue i Reberbanegade 4, Stuen. Er Medlem af Rullefolkene Forening. R. H. Hansen.

Lock-out i Frederikssund.

Frederikssunds største Købmand, H. R. Lange, har den 13. ds. erklæret Lock-out overfor sine Arbejdsmænd.

Fredagen den 10. fik Arbejderne gennem Forvalter Andersen Meddelelse om, at dersom de ikke senest den paafølgende Mandag udmeldte sig af Fagforeningen, vilde de miste deres Arbejde hos Hr. Lange.

Arbejderne foretrak at miste Arbejdet i Stedet for at lade ham være bestemmende om, hvorvidt de skulde være i Organisationen eller ikke, da dette jo vilde betyde, at han ogsaa skulde være enebestemmende om deres Løn- og Arbejdsforhold.

Under disse Forhold haaber vi, at ikke nogen ærekær Arbejder tager Arbejde hos H. R. Lange.

J. C. Larsen.

Alle Steder fra.

Allinge. Den langvarige Stenhuggerkonflikt paa Bornholm er nu afsluttet. Konflikten udbrod i Begyndelsen af April/Maaned og var forarsaget ved, at Arbejdsgiverne ved de større Granitbrud opsagde Overenskomsten med samtlige Organisationer og krævede en ret betydelig Lønreduktion. For Konfliktens Udbrud havde vi faaet

Dansk Arbejdsmands-Forbund

Hovedkontor: Gothersgade 42, 1. Sal. København K. Telefon 2140. Formand M. C. Lyngsie, Privattelefon 6304. Hovedkasserer C. Jensen.

Fortegnelse over samtlige Afdelingers Adresser.

København og Omegn:

Bagerkuskenes Fagforening. Form. O. Sørensen, Nørrebrogade 100 N. Kass. J. Nielsen, Mysundegade 5 V.

Belysningsarbejd. Forbund. Form. C. Pfeiffer, Baggesensgade 3, N. Telf. 16141. Privat Telefon Tagv. 264. Kass. N. C. Nielsen, Broderskabsvej 8, St., F.

Brandfolkernes Organisation, Frederiksberg. Form. C. Hansen, Adilsvej 16, F. Kass. N. P. Jørgensen, Broderskabsvej 11, St. F.

Brønderiarbejdernes do. Formd. J. Jacobsen, Rigensgade 25, K. Kass. Chr. Jensen, Istedgade 66, St., V.

Cokes- og Saltværksarb. do. Formd. H. P. Larsen, Viborggade 24. Ø. Kass. A. Andersen, Minorokagade 22 S.

Fabriksarbejdernes do. Formd. Sophus Mortensen, Sct. Hansgade 12, St. N. Telf. 8087. Kass. L. P. Jakobsen, Estlandsg. 18 V.

Garveri-, Hud- og Skindarbejdernes Forbund. Formd. Johannes Nielsen, Åhornsgade 17, N. - Kass. L. Christensen, Emilievej 8 A, St. V.

Jord- og Betonarbejdernes Afdeling. Formd. H. P. Larsen, Blaaagards Plads 8, Telf. 8496, N. Kass. P. Christensen, Livjægeralle 16, St., Ø.

Jærnbancarbejdernes Fælles-Afdeling. Formd. A. Andersen, Niels Ebbesenvej 15, V. Kass. A. Jørgensen, Brohusgade 29, N.

Kastrup, Amager. Formd. J. P. C. Jørgensen, Kastrupg. 31, Kastrup, Amager. Kass. J. Hansen, Sønderbygade, Kastrup, Amager.

Kuskenes Fællesforbund. Form. P. Mikkelsen, Gothersgade 151, K. Telf. 5640. Kass. A. H. Kalhauge, Emilievej 4, V.

Københ. Banegaardens priv. Arbejdernes Afdeling. Formd. Oluf Petersen, Eriksgade 9, V. Kass. Jens Hansen, Knudsgade 84 V.

Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening. Formd. Peter Andreassen, St. Hansg. 4, St. N. Telf. 5473. Kass. N. V. Hansen, Ryesgade 41, Ø.

Marmor- og Granitlitterens Fagforening. Formd. H. Hansen, Ryesgade 73 A, Ø. Kass. L. G. Scherup, Klerkegade 12, K.

Mælkeriarbejdernes Afdeling. Formd. Ole Christensen, Rofsvvej 80, F. Kass. L. C. Jørgensen, Byggfören. "Venner Hjem", Tre Kroners Vej 58, Valby.

Oljemøllernes Afdeling. Formd. P. Poulsen, Hallandsg. 11, S. Kass. P. Poulsen, Hallandsgade 11, S.

Orlogsværftsarbejdernes Afd. Formd. F. R. Hansen, Gasværksvej 12D, B. Kass. H. Rasmussen, Holmladsgade 41, S.

Petroleumsarbejdernes Afdeling. Formd. A. Christensen, Kingsgade 61, V. Kass. Fr. Hansen, Frankrigsgade 18, S.

Renovationsarbejdernes Afdeling. Formd. Chr. Jensen, Tingvej 12, S. Kass. Jens Peter Nielsen, Englandsvej 14, S.

Sandgravens Afd. Formd. L. Larsen, Dannebrogsg. 49, V. Kass. P. Hansen, Viborggade 73, Ø.

Sandløssernes Afd. Formd. M. Nielsen, L. Colbjørnsensgade 10, St. B. Kass. J. P. Johnsen, Dybensgade 22, K.

Støberi-, Maskin- og Skibsværftsarbejdernes Afdeling. Formd. P. Johansen, Lille Kongensgade 16, K. Telefon 5170. Kasserer C. Madsen, Overgade o. V. 56, C.

Sukkerhusarbejdernes Fagforening. Formd. C. Pedersen, Istedgade 51, B. Kass. N. Jensen, Fredericiagade 61 St. K.

Tagpap-, Asfalt- & Isoleringsarbejdernes Afdeling. Formd. L. Larsen, Frihedsvej 24, F. Kass. C. Willumsen, Sundevdsgade 8, V.

Toldbodarbejdernes Fagforening. Formd. A. C. Jensen, Fiskergade 20, N. Kass. Th. Sundstrøm, Holbergsgade 15 o. G., K

Teglværksarbejdernes Afdeling. Formand Niels Hansen, Tre Kronersvej 56, Valby, Kass. Andr. Frederiksen, Mosedalsvej 6, Valby.

Trælager- og Pladsarbejdernes Afdeling. Formd. A. Sørensen, Sindshillevvej 24, F. Kass. A. Svendsen, Vævergade 6, 1. Sal.

Ølafavningsarbejdernes Afdeling. Formd. J. H. Hoppe, Oehlenschlägersgade 59, V. Kass. V. Kjellmann, Baggesensgade 26, o. G. N.

Jylland og Fyen:

Table with 3 columns: Afdeling, Formand, Bopæl. Lists various local branches across Jylland and Fyen.

Table with 3 columns: Afdeling, Formand, Bopæl. Lists various local branches in the North and Central regions.

Sjælland og Øerne:

Table with 3 columns: Afdeling, Formand, Bopæl. Lists various local branches in the Islands and Sjælland.

Table with 3 columns: Afdeling, Formand, Bopæl. Lists various local branches in the South and Central regions.

Hovedbestyrelsesmedlemmer.

København og Omegn:

Forretningsfører H. Jensen, Kontor Gothersgade 42, K., Telefon 2140. (Bopæl: Hjort Lorentzensgade 7?) - A. C. Jensen, Fiskergade 20, N. - S. Mortensen, St. Hansgade 12, St., N., Telf. 8037. - H. P. Larsen, Blaaagards Plads 8, St., N., Telefon 8496. - P. Mikkelsen, Gothersgade 151, Klid., Privatbopæl Nitivej 1, F., Telefon 5640. - Hovedkasserer for København L. P. Olsen, Hovedkontoret. - Man bedes erindre, at Postdistriktets Bogstav altid skal vedføjes paa Breve.

Jylland og Fyen:

Forretningsfører H. M. Hansen, Kontor Englandsgade 9, Esbjerg. - Viceforretningsfører J. N. Abrahamsen, Allegeade Horsens. - J. P. Gram, Ribe. - R. H. Hansen, Engeltøftsgade 3, Odense. - H. Nielsen, St. Mortensgade 4, Aalborg.

Sjælland og Øerne:

Forretningsfører Jens Larsen, Kildemarksvvej 73, Næstved Telefon 209. - Viceforretningsfører Jens Mortensen, Fax. - H. Stryhn, Afholdshotellet, Vejlegade, Nakskov. - N. Nielsen, Nørregade, Køge. - P. Christiansen, Gartnergade 3, Helsingør.

Forretningsfører for Kvindeligt Arbejderforbund: Fru Olivia Nielsen, Rømersgade 22, København K., Telefon 5123. - Forretningsfører for det svenske Grofarbetare Forbund: Janne Jønson, Villatomtsvægen 6, Møllevægen, Helsingborg Sverig. - Formand for Norsk Arbejdsmands-Forbund: Olaf Strøm, Trondhjemsvej 7, Kristiania.

Branch information for Kolding, Odense og Omegn, Rudkøbing og Omegn, Seest, Stenstrup, Udbyneder-Kastbjerg, Vejle M., Viborg.

Branch information for Ørtting-Falling, København, Fabriksarbejdernes Forbund, Brønderiarbejdernes Afdeling, Bryggeriarbejdernes Afdeling, Kastrup, Jord- og Betonarbejdernes Afdeling.

Branch information for Kassereren, Støberi-, Maskin- og Skibsværftsarbejdernes Fællesforbund, Tagpap-, Asfalt- og Isoleringsarbejdernes Afdeling, Teglværksarbejdernes Afdeling, Trælagerarbejdernes Afdeling.

Branch information for Sjælland og Øerne, Bloustrød, Frederikssund, Frederiksværk, Frederiksværk, Køge, Helsingør, Herfølge.

Branch information for Holbæk, Roskilde, Nykøbing paa Falster, Sørsø, Taastrup og Omegn, Taastrup og Omegn, Terslev og Omegn, Vemmeløv.

Sat hos Leisner & Co., Brolæggerstræde 11, København K. Trykt hos N. Oholm.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for

Dansk Arbejdsmandsforbund

Udgivet af Dansk Arbejdsmandsforbund. Redigeret af M. C. Lyngsle.

Nr. 11.

Kontor: Gothersgade 42¹

November 1902.

Telefon-Nr.: 2140.

11. Aarg.

Et Stormløb mod vor Organisationsret.

Havnelavsbestræbelserne.

Der er for Tiden til os i en god Mening, det er dels Matadorerne indenfor Handelsstanden og i en enkelt By nogle sølle Haandværksmestre, der sægget ved Direktør Brandts Held overfor de københavnske Havnearbejdere, søger at komme os Arbejdsmænd tillivs. I Aalborg, Horsens, Kolding, Nakskov og Odense, ja selv i den lille By, Frederikssund, stræber man vor Organisationsret efter Livet.

I Horsens

er Kampen i fuld Gang. Det forenede Dampskibsselskab forlangte dér af Handelsforeningen, at den skulde skaffe et Havnelav dannet. Handelsforeningen foretrak imidlertid at træffe en ny Overenskomst med vor derved Havnearbejderafdeling, og da Direktør Brandt saa inddrog sin Dampskibsroute Horsens—København, tog Handelsforeningen resolut fat og fik et andet Dampskibsselskab til at etablere en ny Dampskibsroute. Brandt, der selvfølgelig ikke havde tænkt sig den Udgang af Sagen, holdt sig saa i Ro i nogle Maaned, indtil han i Oktober fik nogle Stympere af Haandværksmestre i Horsens til at hjælpe sig, disse brave Danemænd, 25 i Tallet, benyttede deres Stilling som Repræsentantskab for „Horsens Haandværkerforening“ til at gribe ind, og en skønne Dag indeholdt Horsens Højre- og Moderationsblade en glædestraalende Notits om, at nu havde „Haandværkerforeningen“ dannet Havnelav og nu vilde Brandts Skibe igen sejle paa Horsens. Saa var Krigen dér. Haandværkerforeningens onskabsfulde Indgriben vakte en Storm af Harme i Horsens By, og der afholdtes et stort Protestmøde, som enstemmig fordømte dens Adfærd og iøvrigt tilsagde Arbejdsmændene Støtte i deres Kamp mod Lavsslaveriet. Horsens Havnearbejderafdeling, der er en gammel og vel vedligeholdt Organisation, besluttede energisk at tage Kampen op, og til Dato har ikke en Mand af deres Rækker, trods Arbejdsløsheden og Nøden imellem dem, ladet sig friste af Lavet. Denne støtte og energiske Holdning fra vore brave Horsens-Kammeraters Side har da ogsaa medført, at kun 1, siger og skriver én Horsens Arbejder er gaaet i Lavet.

Da Brandts Skibe den 28. Oktbr. kom til Horsens, var der kun 6 Væsner til at losse, og af disse kun 1 Arbejder, der kunde udrette noget ved Losningen. Horsens Havn var sort af Mennesker, og da Lavslaveriet om Aftenen skulde gaa hjem, blev de fulgte af Hundrede af nysgerrige Mennesker. Resultatet blev, at Brandt selv maatte sende Mandskab fra sine Slavehold i København til at besørge Losningen i Horsens.

Mere eklatant er Direktør Brandt aldrig noget Steds blevet slaet tilbage. Vore Afdelinger i Horsens fortjener da ogsaa hele vort Forbunds bedste Tak for deres glimrende Sammenhold og energiske Handlemåde.

I Aalborg har de større Købmænd under Navn af „Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg Havn“ haft mere Held med deres arbejdsvenlige Bestræbelser. De har dér dannet en saakaldt „Fri Forening“ bestaaende af Folk, der har forpligtiget sig til ikke at være Medlem af nogen Fagforening. Med disse Mennesker som Hjælpere, søger de nu at sulte vore Afdelingsmedlemmer ud.

Ved en Overenskomst, som det i September lykkedes at faa i Stand, har Arbejdsgiverne ganske vist forpligtiget sig til ikke fortrinsvis at beskæftige „de frie“, men den Forpligtigelse overholder de ikke, der er i Øjeblikket fra vor Side foranlediget Voldgift herom. At Sagerne staa saa snavs i Aalborg skyldes for en Del, at det i Foraaret let lykkedes Brandt at skaffe et Hold af uorganiserede Arbejdsmænd tilveje til Losningen af hans Skibe. Dette gav selvfølgelig de andre Arbejdsgivere deroppe Blod paa Tanden. Iøvrigt er den væsenligste Aarsag den, at Arbejdsmændenes Organisation i Aalborg er svækket ved en Mængde tilflyttede uvidende Mennesker, der giver Organisationen og deres Stands Livsvilkkaar i det hele en god Dag.

Efterhaanden som disse Mennesker er kommet til Byen, har vore Aalborg Afdelinger ikke faaet dem i Organisationen, og nu er Flokken saa stor, at de Aalborg Arbejdsgivere tror at have Hjælpere nok. Lykkes det for Arbejdsgiverne deroppe, vil de Aalborg

Arbejdsmænd, der har svigtet Organisationen, snart faa at føle, at de Penge, de har sparet i Fagforeningskontingent, vil blive taget tidobbelst igen af Arbejdsgiverne.

Særgeligt er det kun, at de mange gode trofaste Medlemmer, vi har i Aalborg, skal være med til at bløde derfor.

I Kolding og Nakskov

er de lokale Handelsforeninger i Færd med at danne Havnelav. I Kolding har de forsøgt sig med at indbyde et af Arbejdsmændenes gamle Forhandlingsudvalg. Vore Kolding Fagfæller er dog bestemte paa at gøre Modstand til det yderste. I Nakskov forsøges det ved Henvendelse til Byraadet at faa lavet en Havnevedtægt, der forbyder andre Arbejdere end Havnelavsmedlemmer at søge eller paatage sig Arbejde ved Nakskov Havn. Den faar de dog vist næppe ført igennem. Sker det, kommer vore brave Nakskov Kammerater bittert til at fortryde, at de ved sidste Valg til Byraadet i Nakskov blev hjemme og lod Bedsteborgerne vælge deres Kandidater.

Vor Afdeling i Nakskov er imidlertid en gammel og stor Organisation, der ved en beregnet og energisk Benyttelse af sin Magt, kan yde adskillig mere Modstand end de Nakskov Arbejdsgivere støtter om.

I Odense

skulde der allerede den 1ste Oktober været dannet Havnelav. Det forhindredes den Gang ved, at Dansk Arbejdsmands Forbund greb ind og indledede Forhandlinger med Arbejdsgiverne. Disse blev imidlertid afbrudt den 21. Oktober, og Havnelavet skulde saa været traadt i Kraft den 1. November. Dette blev dog atter forpurret ved at der i Odense Bladene rejstes et voldsomt Røre om Sagen og ved et sidst i Oktober afholdt stort Protestmøde, hvor ca. 1400 Mennesker var til Stede. Protestmødet vedtog nemlig en Resolution, der, foruden at dadle Havnelavets Oprettelse, tillige nedsatte et Udvalg bestaaende af to af Odense Bys ansete Købmænd, en Sparekassedirektør og Byens Borgmester.

Dette Udvalg, der straks paatog sig at mægle i Striden, turde de gæve Storkøbmænd ikke afvise, saa der mægles nu, da Fagbladet gaar i Trykken. Selvfølgelig er vore Afdelingers Medlemmer i Odense ogsaa fast bestemte paa at gøre Modstand til det yderste.

I Frederikssund

er det ogsaa galt, der har Byens største Købmand, en Hr. H. R. Lange erklæret Lock-out overfor vore Medlemmer, fordi de ikke vilde melde sig ud af Fagforeningen. Det gaar dog ikke godt for Lange. Vel har han faaet Skruetrækkere, men de duer ikke,

saa hans Vogne kører galt i Byen, ligesom han iøvrigt ikke faar mere end den halve Arbejdsydelse pr. Mand, imod før.

Hvorledes det vil gaa i disse Kampe er ikke godt at sige. Var Kampens Udfald alene afhængig af, om vore Medlemmer holdt sammen, da var der intet at frygte. De er gode nok og beredte paa, at kæmpe til det yderste; de ved, at hele den danske organiserede Arbejdsmandshær staa bag dem og er rede til at bære det Pengeoffer, som selv en lang Kamp vilde lægge paa dem.

Havde Arbejdsgiverne ikke andet at stole paa, end Modløshed og Frafald i vore Rækker, da havde de næppe spillet op til den Dans, de nu har gjort. Nej, Sagen er den, at de stoler paa, at faa de Arbejdsmænd til Hjælpere, som rundt omkring staa udenfor Organisationen. Dér ligger Faren gemt for os, og det er det, vi overalt maa have vor Opmærksomhed henvendt paa.

Vore egne uvidende og usle Kammerater, ført an af Arbejdsgiverne, det er den Fjende, der i Øjeblikket staa overfor os.

Chr. Jensen (Kolding).

Tjent vor Organisation i 10 Aar.

Chr. Jensen kunde den 16. November d. A. fejre 10 Aarsdagen for sin Ansættelse i de danske Arbejdsmænds Organisationer. Den 16. November 1892 valgtes Chr. Jensen nemlig paa Kongressen i Horsens til Forretningsfører for Arbejdsmændenes Forbund for Jylland og Fyn.

Chr. Jensen havde dog allerede den Gang længe beskæftiget sig med Arbejdsmændenes økonomiske Forhold. Allerede i sidste Halvdel af Firserne skrev Chr. Jensen, der den Gang arbejdede paa jyske Herregaarde, flere Artikler i „Demokraten“ i Aarhus om Herregaardsarbejdernes usle Forhold, og i 1889, da han, grundet paa økonomiske Forfølgelser, havde maattet forlade sin Fødeegn og var rejst syd paa til Kolding, tog han ivrigt Del i Dan-nelsen af Arbejdsmændenes Fagforening dér. I Eftersommeren samme Aar var han forrest i Rækkerne for at faa dannet Arbejdsmændenes Forbund for Jylland og Fyn og da de jyske Arbejdsmænd den 2. November 1889 vedtog Sammenslutning i deres Forbund, var det for en ikke ringe Del Chr. Jensen, der havde fremskaffet det benyttede Grundlag, hvorpaa Forbundet blev bygget. Paa Forbundets 2den Kongres, 8—9. Novbr. 1890 i Randers valgtes Chr. Jensen som første Suppleant til Hovedbestyrelsen og indtraadte i samme

den 20. Januar 1891. Paa Kongressen i Aarhus 14—15. November 1891 genvalgtes han til Hovedbestyrelsesmedlem, og paa Jydernes 4de Kongres, den 16. November 1892 valgtes Chr. Jensen til Forretningsfører for Arbejdsmændenes Forbund for Jylland og Fyn, hvilken Plads han uafbrudt beklædte, indtil han den 17. Oktober 1898, paa Dansk Arbejdsmands Forbunds 2den Kongres valgtes til vort Forbunds Hovedkasserer. Denne højtbetroede Tillidsplads har han paa vore siden da afholdte Kongresser beholdt, idet han hver Gang er genvalgt med Akklamation. Chr. Jensens Virksomhed som Forretningsfører i Jylland og Fyn har været daadrig. Hans faste Vilje, hans utrættelige Energi og aldrig svigtende Kærlighed til Arbejdsmændenes Organisationer, har skabt store og gode Resultater og det er Masser af Kroner, som de jyske Arbejdsmænd, under hans Ledelse, har faaet i Lønforhøjelse.

Vi bringer paa alle Kammeraternes Vegne Chr. Jensen en hjertelig Tak for Arbejdet, han har udført til vort fælles Gavn, og vi knytter til dette Ønsket om, at vi længe maa have ham i vor Midte.

Sødrings Sodavand.

Sødring & Co., kongelig privilegeret Mineralvandsfabrik, Østerbrogade 48, København Ø. faar i disse Dage sin Vare godt anbefalet til Publikums Velvillie, særlig Arbejdernes. Alle Landets Blade bringer nemlig Meddelelse om, at nævnte Fabrik, ved Sagsanlæg mod daværende Formand for „Arbejdsmændenes Forbund for København og Omegn“, har faaet sig tilkendt en Erstatning paa 1000 blanke Kroner, fordi det i sin Tid er blevet offentliggjort, at der var Arbejdskonflikt paa Fabrikken, hvilken Meddelelse var ganske sandfærdig.

Hr. Sødring og hans Compagni er vist ganske fortræffelige Mennesker, de har bare den Særhed, at de ikke paa fredelig Maade kunde enes med deres Arbejdere, og desaaarsag heller ikke med vor store, københavnske Organisation.

Retten har nu statueret, at den blotte Meddelelse om dette Forhold, og af, at derefter vilde ingen Arbejder eller Middelestandsmand købe Sødrings Sodavand, har skadet Fabrikken for mindst 1000 Kr.

Du milde Himmel! Naar det er Tilfældet, hvad vil saa den i hele Landet udbasunerede Retskonflikt mellem Sødring og Arbejdsmændenes Organisation, ikke bevirke af Tab for den kære Sødring og hans Compagni.

Det er jo nemlig ganske klart, at har Meddelelsen i et enkelt Blad om selve Arbejdskonfliktens Tilstedeværelse,

kunnet skade for 1000 Kroner, saa vil Meddelelsen nu i alle Landets Blade, ikke alene om Konflikt, med endog om Dommen over Arbejdernes daværende Tillidsmand, skade for 10 Gange 1000 Kroner; thi efter det forud passerede, er der da nu slet ingen Arbejder, der mere vil have Sodrings Sodavand.

Vi gad nok vide, om Sodrings og hans Compagni herefter vil søge Erstatning hos selve Højesteret, for den for Sodavandets Salg saa farlige Dom, der netop publicerer, at Sodrings & Co. ikke kan enes med Arbejderne eller deres Tillidsmand.

Stakkels „kongelig“ privilegerede Sodrings med Compagni, I ere komne af Dynen og i Halmen.

Siden sidst.

Rokes- og Saltværksarbejdernes Afdeling, København, har ved Forhandling med Direktøren paa Christiansholms Fabrikker opnaaet, at der er tilstaaet Arbejderne en aarlig Ferie paa 8 Dage med fuld Dagløn. Endvidere en Lønforhøjelse fra 3 Kr. 40 Øre og 3 Kr. 70 Øre til henholdsvis 3 Kr. 55 Øre og 3 Kr. 75 Øre, samt et Par andre Indrømmelser vedrørende Arbejdsforholdene paa Fabrikken.

Middelfart. En Malermester i Vejle, der har faaet et Hus i Middelfart at opføre, vilde ikke betale Arbejdsmændene efter Vejle Priskurant. Hvad han i Følge tidligere Afgørelse inden for Fællesudvalget er pligtig til, Formanden for Fællesudvalget mellem os og Mestermesterforeningen har imidlertid nu resolveret, at der skal betales efter Priskuranten i Mesterens Hjemsted.

Vejle Priskurant for Murarbejdsmænd er 3 Øre højere pr. Time end Middelfart.

Viborg Afd. har ved Forhandling faaet Daglønnen for Gasværksarbejdere hævet med 25 Øre om Dagen. Den tidligere Dagløn for Gasværksarbejdere var 3 Kr. 50 Øre om Dagen.

Samtidig med Daglønforhøjelsen er der paa Værket indført forskellige andre Smaaforbedringer for Arbejderne.

Sløvhed undergraver!

Du maabende Træl,
der ej gider tænke,
; men taaler din Lænke,
ryst Sønnen af dig, hvis den har dig sløvet.
I Tusinder Aar blev vi slæbte i Støvet,
Tvang blev der brugt og Vold blev der øvet.
Vi slider for Livet, de andre ser efter,
Tyranner gi'r vi vor daglige Kræfter,
vi offer alt, de intet mister,
det er det, der gør os til Socialister.
Robert Wiinblad.

Kamp, stadig Kamp! Udattil mod Arbejdsgiverne og mod Skruebrækkeriet, indattil mod Sløvheden, mod Ligegyldigheden, mod Løgheden, mod Muldvarpearbejdet, kort sagt mod alt, hvad der søger at ødelægge vore Organisationer! I en saa stor og omfattende Organisation som vor er der aldrig Ro, vi maa altid kæmpe og tit med dobbelt Front.

Kampen mod vore aabenbare Fjender, den er saa lige til, den véd vi altid hvad er. Arbejdsgiverne kan være slemme, men de er dog ikke altid de værste, de er dog heldigvis ikke alle af Direktør Brandts Type. Men Skruebrækkerne, hvad enten de importerer eller opdrætter i de kristelige Skruebrækkerudruggningsanstalter, de er langt værre, og de er saa unaturlige.

Vi kunde selv, naar vi tog energisk fat, bidrage en hel Del mere til disse Individvers Udryddelse end vi gør, men vi er for ligegyldige paa dette Omraade. Hvis vi, som der stod i forrige Fagblad, nægtede at bo i Hus sammen

med dem, hvis vi aldrig gjorde vore Indkøb i den Forretning, hvor Skruebrækkeren gør sine, hvis vi skyede den Barberstue, han søger, aldrig satte vore Ben i den Restavration eller den Beværtning, hvor Skruebrækkeren søger, hvis vi i det hele behandlede ham som Jøderne behandlede deres Spedalske og ved alle Lejligheder lod ham føle, at han betragtedes som en af Samfundet udstødt, hvad saa? Ja, saa kunde han som under Havnestrejken, lade sig inde-spærre bag alen høje Plankeværker med Pigtraad, og Uhyret var da i Bur, men han vilde nok faa saa stærke Frihedslængsler, at han betænkte sig to Gange inden han gik derind igen efter at være sluppet ud.

Med vore aabenlyse Fjender kan vi, om det gøres nødvendigt, slaas saa længe der er en Stump tilbage af vore Organisationer; men at kæmpe mod de skjulte — mod Sløvheden, Løgheden og alt det andet, det er næsten et Sisifusarbejde, man kan næsten fortvivle, naar man tænker paa alle de Ærgrelser og alt det Arbejde, sløve Medlemmer skaffer vore Organisationer.

Hvorfor bliver Medlemmerne sløve? Fordi de ikke har søgt at tilegne sig Forstaaelsen af Organisationens Betydning, de følger ikke med i Bevægelsen, kommer aldrig til vore Møder, læser ikke Arbejderpressen, lever i det hele taget helt udenfor den moderne Arbejderbevægelse og mange af dem søge hellere Værtshuset end deres Fagforening. Nu vil maaske en eller anden spørge, hvordan gaar det til, at saa uinteresserede Mennesker kommer ind i Organisationerne? Jo, det er ganske naturligt. Under opadgaende Konjunkturer, naar det gaar Slag i Slag med Lønforhøjelser, da ved de, at der er Forretning at gøre ved at give Fagforeningen en 25 Øre om Ugen og faa et Par Kroner i Stedet, det kan de, trods Sløvheden regne ud at det betaler sig, og de strømmer i Hobe til vore Organisationer. Men naar de daarlige Tider indfinder sig, naar Konjunkturerne er nedadgaende, og der ikke alene ikke kan skaffes Lønforhøjelser, men hvor Organisationerne har Læs med at bevare det alt vundne, da stikker de sløve Medlemmer Hestefoden frem og begynder at søge efter Paaskud til at løbe deres Vej. De bærer sig ad som Morten Henriksen — ham med Pjesen — bjærger hvad de kan, dænger Fagforeningerne til med løgnagtige Beskyldninger og — løber. Da bliver de „Kritikere“ d. v. s. de kører op med Historier som den at Lyngsie har en Herregaard i Jylland, en Villa i Ordrup og holder Ponykøretøj for Arbejdernes Penge, og siger de videre, vi er ikke saa dumme, som de andre, for vore Penge skal der ikke købes Herregaarde, Villaer eller Ponykøretøjer og farvel Fagforening; nu gaar vi — foreløbig. Sløjhedens Frø bærer tit Skruebrækkerne som Frugt.

Men jeg siger til alle, der ved dumme meningsløse og løgnagtige Beskyldninger søger at undergrave vore Organisationer og vore Tillidsmænd, vil I kritisere, da følg med i Bevægelsen, sæt jer ind i Sagerne, og er der noget i Vejen, da sæt Fingeren paa det ømme Sted. Vis os Skavanken, og lad os faa den rettet, men lad være med at sige noget dumt Tøjeri, som I dog ikke kan begrunde, og aldrig, naar det kommer til Stykket, vil staa ved; thi I naar jo dog kun at gøre Eder latterlige.

Hvad blev der af Morten Henriksen og Kusken med de 500 Kr.?

De blev stempede som de Pjalte, de er, og ingen hæderlig Arbejder gider en Gang at spytte paa dem.

Derfor Kammerater, op til Kamp mod Sløvheden; den Sløvhed, der avler de opløste Forhold, som de Sløje iblandt os bruger til Paaskud for at forsvinde fra deres Plads i Rækkerne.

P. Paulsen.

Til de københavnske Arbejdsmænds Hustruer.

Gør deres Indkøb af Smør, Svendborg Margarine, Æg, Fedt og The i nedenstaaende Forretninger:

Smørforsyningen Jomsborg, Nørrebrogade 51.

Smørforsyningen Aroma, Fredensgade 15.

Smørforsyningen Tørdenskjold, Viborggade 26.

Smørforsyningen Kronen, Smallegade 54.

Smørforsyningen Natura, Torvegade 61.

Københavns Smørkompagni, Vimmelskiftet 47.

Smørforsyningen Gyffe, Værnedamsvej 4.

Lyngby Smørforsyning, Lyngby Hovedgade 54.

Thi disse Forretninger forhandler vor egen Fabriks Produkt, hvilket de fleste andre Forretninger ikke gør, hvorfor de heller ikke fortjener vor Søgning.

Ny Afdeling.

Brønderiarbejderne i Roskilde har dannet en særlig Fagforening, der paa Anmodning og efter anbefaling af vor stedlige Afdeling, er optaget i Dansk Arbejdsmænds-Forbund. Vi byder den Velkommen inden for vore Rækker og haaber vi paa et godt Samarbejde.

Rettelser til Afdelingsfortegnelsen.

Siden Afdelingsfortegnelsen sidst var aftrykt i Fagbladet, er følgende Forandringer foretagne:

København og Omegn:

Jord- og Betonarbejdernes Afdeling. Kasserer V. Thomsen, Nordvestvej 42 A, 3. Sal. N.

Renovationsarbejdernes Afdeling. Formand L. P. Madsen, Søborg Allé 5, L. Kasserer J. P. Jensen, Menorkagade 22, 2. Sal.

Jylland og Fyn:

Aalborg C. Formand Chr. Nielsen, Søndergade 11.

Aarhus K. Formand A. Mikkelsen, Helgenøsgade 14, 1. Sal.

Gylling, Formand J. A. Jensen, Gylling pr. Horsens.

Hasle, Formand J. Bøgeskov, Hasle pr. Aarhus.

Herning, Formand Oluf Nielsen, Østergade.

Vejle A. Formandens Adresse rettes fra Bønnegade til Tønnesgade 15.

Sjælland og Øerne:

Fredensborg, Formand Hans Jensen, Endrup pr. Fredensborg.

Hedehusene, Formand Jørg. Olsen, Hedehusene.

Korsør, Formand Hans Bode, Revvej 6.

Roskilde B. Formand Niels Jensen, Rughavevænget 35.

Slagelse F. Formand Hans Nielsen, Fruegade.

Skjeln Ven fra Fjende.

Naar der skal være Valg, det være til Rigsdag eller Kommune, saa er Højrebladene altid arbejdsvenlige. De og deres Partifæller ønsker Arbejderne alt godt og det vil de vise i Gerningen, bare Arbejderne vil stemme paa de af dem anbefalede Kandidater.

Maar Valgene saa er overstaaet, saa er imidlertid Arbejdsvenligheden fløjet. Sker der i det daglige Liv en Tildragelse, der kaster Skygge paa en Arbejder, saa kan man være sikker paa, at det er Højrebladene der udbassunerer det skete som et Bevis paa Arbejderklassens Daarlighed. Angribes Arbejderne, fra den ene eller anden Side, saa kan man ogsaa være vis paa, at Højrebladene Spalter staa aabne for den, der har vendt sig mod Arbejderne. Kan vedkommende Arbejderfjende ikke selv lægge ud i Bladene, ja saa skal Højrebladene nok selv besøge det. Naar og hvor der opstaar en Konflikt mellem Arbejdsgiver og Arbejder, saa vil Arbejderne altid se, at Højrebladene holder med hans Arbejdsgiver og endog efter bedste Evne søger at animere denne til den stærkest mulige Modstand mod Arbejdernes Krav. Sejrer Arbejderne i en Kamp, vil man altid se, at Højrebladene søger at reducere Sejren til det mindst mulige; taber Arbejderne, vil man blive Vidne til at Arbejderne ovenikøbet haanes.

Det var Højrebladene, der i mange Aar, Dag ud og Dag ind, fortalte, at Arbejderne ingen Indflydelse kunde skaffe sig paa deres Arbejdsvilkkaar, selv om de dannede Fagforeninger. Da Arbejderne saa alligevel gjorde det og vi i 1899 fik den store Lock-out, saa var det imidlertid ogsaa Højrebladene, der var de ivrigste til at fortælle, at Arbejdsgiverne var nødt til at lock-oute, fordi at Fagforeningerne havde drevet Arbejdslønnen for højt op.

Nu under de stedfindende Forsøg paa at danne Havnelav i flere Byer, da er det ogsaa Højrebladene, der bekæmper Arbejdernes Organisationsret og støtter Arbejdsgiverne. Saaledes ser vi det i Horsens og i Odense, hvor de stedlige Højreblade tager Ordet for Havnelavens Dannelse.

Overalt, hvor et Højreblad, i en Arbejderkonflikt, har haft Adgang til at række Arbejderne en hjælpende Haand, der har de i Stedet hjulpet Arbejdsgiveren. Derfor, skjeln Ven fra Fjende, og vid, at Højrebladene de er vore Fjender.

Sløjhedens Protokol.

Aalborg. At følgende Medlemmer er slettet paa Grund af Restancer, skal vi herved meddele til samtlige organiserede Arbejdsmænd i Aalborg:

C. Gustavsen, Brandstruggade, (arbejder hos Murermester Cordes). C. O. Nielsen, Danmarksgade 25, (Jysk Kornkompagni's Pakhus). I. P. Larsen, Klokkstøbergade 14. J. Vorsø, Grønnegade 5, Vejgaard, Portlands Cementfabrik, Rørdal. J. C. Sørensen, Dannebrogsgade 12. P. A. Christensen, Priorgade 10. V. Nielsen, Reberbanegade 39, (Kommunens Materialforvalter). N. C. Hansen, Kairosgade 12. N. C. Andersen, Klokkstøbergade 5. C. Andersen, St. Nygade 25.

Bestyrelsen.

Horsens B. I Kampen mod vore Organisationer og som slavebundne Havnelavsmedlemmer har nedenstaaende Individier meldt sig:

Hans Christoffersen, ogsaa kaldet Kajser. Manden havde allerede som Barn sære Instinkter, og blev derfor paa det Offentliges Bekostning opdraget paa Anstalten „Flakkebjærg“ ved Slagelse; en Omgang Opdragelse, der imidlertid ikke har hjulpet.

Hannibal Petersen, der ogsaa har meldt sig, har ogsaa som Barn faaet

nogen Beskadigelse. Hans Fader er ivrig Missionsmand, og lille Hannibal er derfor opdraget i en Barnelærdom, der leder hen til den Art Geschæft, han nu er havnet i.

Jacob Mortensen er tredje Mand paa Skandsen, han er fra Slesvig. Han har tidligere været Medlem af Sænskærernes Fagforening, men optræder altsaa nu som Soldat paa Arbejdsgiverens Side i Kampen mod Organisationer; vi havde hellere set ham blive nede i det tyske end komme herop og lave Ulykke.

Niels Jørgensen er sidste Mand i det Brandt-Knudsen'ske Kompagni, som Horsens Haandværkerforening har lavet.

Manden er fallet Gaardmand fra Klejs og gaar almindelig under Tilnavnet Hyllerup, at han søger Havnelavet og gaar imod os er overensstemmende med Regelen; thi faldede, mislykkede og smudsige Eksistenser søger jo altid til ved slige Lejligheder.

Frederikssund. Hos Købmand H. R. Lange, der har lavet Lock-out mod sine gamle Arbejdere, fordi de ikke vilde udmælde sig af Fagforeningen, har nedenstaaende Hædersmænd optaget Arbejdet: Ungkarl Jens Kristensen, Tømmervend Nelausen, Jens Peter Christiansen, Hans Bernhardt, Alfred Jensen, J. P. Simonsen og August Nystrand, alle af Frederikssund, samt Jens Peter Andersen og Jens Hansen af Sundbylille.

Odense B. meddeler, at Stenhugger Georg Andersen, født i Odense den 8. September 1878, er slettet af Afdelingen grundet paa Restance. Manden arbejder f. T. ved Gedser Færgehavn. Vi advarer vore Afdelinger mod at optage ham før han har klaret sit Forhold til sin gamle Organisation.

Stilling. Hos Teglværksejer Lütgemeyer, der er blokeret fordi han ikke kan(?) eller vil udbetale vore Medlemmer deres fortløbende Arbejds løn, har forhenværende Gaardejer Rasmus Thomsen, der nu er bosiddende ved Stilling St., optaget Arbejdet.

Støberi-, Maskin- og Skibsværftsarbejdernes Fællesforbund, København, meddeler, at Frederik Jacobsen, født den 19. Januar 1877 i Frederikssund, før boende i Fredericiagade 90², og tidligere arbejdende som Forholder paa Refshaleøen, sidst paa Dampskibet Vineland, hvor han var Repræsentant, har ladet sig slette og derefter gjort sig usynlig med en af vore Kupongbøger, hvorpaa er indbetalt Forskud paa Indmeldelse af et Par Mand.

Hvem som træffer ham, bedes skaffe os hans Adresse at vide, at vi kan faa fat i ham og afgjort hans Mellemværende med os.

P. Johansen,
Formand.

Marmor- og Granitsliberne, København.

Herved bringes til Afdelingernes Kundskab, at følgende Personer ere ekskluderede af vor Fagforening: A. C. Andersen og N. Person, arbejder paa E. Nielsens mekaniske Stenhuggeri, Nørrebrogade Nr. 44. L. Møller og M. C. Larsen, arbejder paa Københavns Skifferlager, Svanholmstevej 4.

Enhver hæderlig Arbejder anmodes om at afholde sig fra enhver Berøring eller Selskab med disse Personer, jeg skal i en senere Artikel nærmere belyse deres Meriter.

For Marmor- og Granitslibernes Fagforening
H. Hansen.

Alle Steder fra.

Julesange. Folketingsmand A. C. Meyer og Journalist A. Hansen har udgivet tre stemningsfulde Julesange til Brug ved Foreningsjuletræer.

Vi anbefale vore Afdelinger at anskaffe disse Sange til deres Juletræsfester, i Stedet for at benytte de traditionelle Julesalmer, der dog sjældent har et Indhold, der svarer til Festerne. Sangene, der ere smukt udstyret i Farvetryk, kan paa Forlangende gratis paatrykkes Foreningens Navn.

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for

Dansk Arbejdsmandsforbund

Udgivet af Dansk Arbejdsmandsforbund. Redigeret af M. C. Lyngsle.

Nr. 12.

Kontor: Gothersgade 42¹

December 1902.

Telefon-Nr.: 2140.

11. Aarg.

Julen.

Aar efter Aar, Hundreder af Aar i Træk, har de glædebebudende Strofer om den glade, den kærlighedsfulde Julefest lydt over vort Land, lydt over Jorden. Digtere har sunget til dens Pris, og Klokkelangen har lydt til Menneskene.

Fred paa Jorden, Julefest, Juleglæde, Julefred og Julekærlighed — hvem husker ikke dette fra Barndommen. Særlig Børnenes Længsel krædsede om disse Dage; thi Julen er Barnefest, Barneglæde, Barnefred og Barnekærlighed.

Vi var lykkelige, vi Børn, thi Julen var vor, vi talte Ugerne, Dagene og tilsidst Timerne, til Julen var inde — Julen var vor.

Nu er vi voksne, og vi er af den bitre Virkelighed tvungne til at se anderledes paa Forholdene; vi er af vore Medmennesker paatvungne et andet Syn paa Livet. Vor Julefest og Juleglæde kan ikke være, som den før var. Skyggen af Sultens raa Dæmon, født af Spekulation om lumpen Pengevinding, lægger sig mørk og pinagtig hen over vor Juleglæde og Kærlighed. Ind i Julestemningens bløde Toner trænger som en skærende Dissonans, naar vi tænker paa Havnelavene, paa en hellig Kobbersmed, en forspist Købmand og en kapitalstærk Grosserer, der vil fremskaffe Privilegier til sig og nogle faa. For os betyder deres Planers Realisation Arbejdsløshed, Sult og Nød — deres Handlinger er Misbrug af Magt imod deres svagere Medmennesker, gjort for lumpen Vindings Skyld.

Om slikt har en Præst en Gang sagt:

Hvem er det, Menneskene dyrke, naar de bruger deres Magt til at udbytte deres svagere Medmennesker for at ophobe sig selv Rigdomme? Er det Kærlighedens Gud, er det Barnet fra Bethlehem. — Nej, det er Guldkalven, der er bleven slige Menneskers Gud.

Og det er rigtigt. Er der Glæde i slige Menneskers Hjem, da er det ikke Juleglæde, men kun Glæde frembragt ved Guldets Dyrkelse.

Men Du, Kammerat og Klassefælle, Du Arbejdsmand, der med dine Hænder Værk, med din Hakke og Skovl, ved dit Slid paa Fabriken opretholder dit lille Bo, Du, der ved din Tilslutning til vor Organisation er med til at skabe Betingelser for at højne dit Hjem og dine Kaar og derved skabe en glad Julefest, Dig og dine gælder vor Hilsen:

Glædelig Jul!

Dig og dine sender vi vore bedste Ønsker om, at Klokkelangen maa ringe Fred og Glæde ind i din Hytte. Gid Juleglæden — den blide Gæst — maa komme til Eder med Julevarme og lyst Haab, nu i Vinterens trange, mørke Tid.

Dit Arbejde og din Gerning gennem din Organisation er jo netop Fortsættelse af det, hvorom Julen bringer os Bud — Kærlighed til de svage, til de smaa i Samfundet. — Og Julen er jo ret bleven de fattiges og undertryktes Glædesfest, og derfor har vi, de smaa, der ved Solidaritet og Offervillighed har søgt at hjælpe hinanden frem til at kunne fejre Festen uden alt for bitre Savn, i langt rigere Forstand end de, der plyndrer Samfundet og dets Medlemmer for selv at berige sig, Ret og Krav paa at kunne fejre Julen.

Julen er vor!

Julens glade Bud, det varme, det lyse Budskab, vær da vor Gæst, bring Haab, bring Tro og Fortrøstning ind i vore Hjem, og vi love hinanden med øget Kærlighed af al vor Evne at arbejde paa Budskabets Virkeliggørelse: Fred paa Jorden!

Glædelig Jul!

Du erkender, at Kapitalisten intet godt gør Dig, men alligevel støtter Du ham ved dine Indkøb!

De kooperative Foretagenders Betydning for Arbejderne.

I det kapitalistiske Samfund hersker der en stadig Kamp. Arbejderne har organiseret sig for ved Hjælp af deres Organisationer at naa det størst mulige Udbytte af deres Arbejde. Arbejdsgiverne har ogsaa organiseret sig, og deres Opgave er at holde Arbejderne nede paa en saa lav Levefod som muligt; dette søges opnaaet dels ved at tvinge Arbejderne til at arbejde saa længe som muligt, og dels ved at betale saa lidt som muligt for det udførte Arbejde.

Arbejderne har herimod kun benyttet et Vaaben, eller saa godt som kun et Vaaben, nemlig Strejken, men siden Arbejdsgiverne er bleven organiserede, er Strejkerne for en Del bleven af mindre Betydning for Arbejderne, da en større Arbejdsstandsning let bliver besvaret med en Lock-out, en kunstig Arbejdsløshed.

Da det nu er Fakta, at intet er mere skadeligt og svækkende for vore Organisationer end Arbejdsløshed, saa er det paa Tide, at vi ser

os om efter et andet Vaaben imod de forenede Arbejdsgivere.

Vi er da ogsaa saa heldige at have et saadant Vaaben, det, som det kommer an paa, er blot, at vi rigtig benytter det, og Vaabenet er vore kooperative Foretagender. Hvis vi havde ofret vore kooperative Foretagender samme Interesse, som vi har ofret den faglige Bevægelse, saa havde vi været betydelig stærkere, end vi nu er, selv om det maa siges, at vi har gjort et godt Stykke Arbejde ad faglig Vej. Vi maa derfor interessere os mere for den kooperative Bevægelse. Det er derfor sørgeligt at se den Mangel paa Interesse, Størstedelen af vore Kammerater viser denne Bevægelse ved ikke at købe de Varer, vi selv fabrikerer, men derimod vore Modstanderes. Disse kan maaske i Kraft af deres større Kapital undersøge os i nogen Tid og bringe os Tab, men de gør det kun for at slaa vore Foretagender ned, og for saa senere i langt højere Grad at gøre os til Genstand for deres Udbytning. De vil hellere vedblivende berige vore ærgste Modstandere, end de vil lade den Fortjeneste, der er ved at producere en Vare, tilflyde os selv. Dette er en Forbrydelse.

Hvis alle vore Kammerater rigtig vilde tænke over, hvor dumt de handler, naar de f. Eks. køber en Gammel Carlsberg eller Tuborg i Stedet for en Stjernebajer, saa er det et ligefremt Forræderi imod deres Organisation, som er Medejere af Bryggeriet „Stjernen“.

Gamle Carlsberg giver over en Million Kr. om Aaret i Nettoudbytte og lønner sin Direktør med henimod 100,000 Kr. — Hundrede Tusinde Kroner — om Aaret foruden en Masse andre højtlønnede Funktionærer. Og hvem er det saa, der drikker deres Øl? Ja, man kommer vist ikke Sandheden for nær ved at paastaa, at det meste drikkes af vore Kammerater — af de organiserede Arbejdere. Var det nu ikke rart, om vi selv tjente den Million om Aaret til vor fælles Kasse. Vi trænger saavist nok til den, og at vi kan tjene den, er aldeles sikkert, naar hver organiseret Arbejder vilde sige til sig selv: fra i Dag vil jeg kun drikke Stjernebajer, hver Gang jeg vil drikke en Bajer, saa vilde det ikke være ret længe, før vort Bryggeri vilde være lige saa stort som Gamle Carlsberg.

Kan man tænke sig en lettere Maade at tjene sig en Million Kroner paa end blot ved stadig, naar man vil nyde en Bajer, at forlange, ja, man skal ikke nøjes med at forlange, men simpelthen nægte at modtage nogen anden Bajer end Stjernebajer.

Tænk paa det, alle I Arbejdere, som saa tit har staaet overfor overmodige Arbejdsgivere, som har nægtet Eder en ringe Lønforhøjelse eller maaske smidt Eder paa Gaden, tror I ikke, at deres Mod vilde synke i samme Forhold, som vort vilde stige, hvis vi stod med Millioner i Ryggen.

Naar vi kan tjene saa meget paa Øllet alene, hvad kan vi da ikke tjene paa alle de andre Foretagender, vi har, naar vi blot vilde støtte dem af al vor Evne. Tænk paa vor Bredfabrik. Tænk paa Kødforlyningen og tænk paa vor Margarinefabrik, som

leverer et lige saa godt Produkt som Otto Mønstedts, men ikke har nær saa stor en Omsætning, fordi vore Hustruer ikke vil købe det, de vil hellere berige vore Modstandere end os selv.

Men ak! hvornaar vil vore Kammerater forstaa dette, og hvornaar vil vore Hustruer forstaa det. Hvornaar vil de rigtig benytte de Vaaben, de har i de kooperative Foretagender, og som ingen kan forhindre dem i at bruge. Det er et Vaaben med saa skarp en Eg, som intet andet Vaaben kan sammenlignes med, et Vaaben, der hurtigere, end nogen tror, vil kunne kappe Hovedet af det kapitalistiske Samfund og indføre Samfundstilstande, hvor ingen behøver at sulte, fordi der fabrikeres for megen Føde, kort sagt, hvor ingen behøver at lide Nød paa Grund af Overproduktion. C. P.

Skruebrækkeren foragter Du, fordi han støtter Kapitalisten, men Du og din Hustru gør det samme, hvis I køber hans Varer, i Stedet for Eders egne.

Siden sidst.

Ebeltoft. Paa Initiativ af Garveriarbejdsmændene i København førtes der for et Par Aar siden en ivrig Agitation blandt Garveriarbejderne i Provindserne, denne gav et ret godt Resultat, der senere medførte, at Garveriarbejdsmændene i de fleste Provindsbyer fik deres Løn hævet, mange Steder endog ret betydeligt. Den sidste i Rækken med at fremvise Resultatet, er Ebeltoft, — nu er det kommet.

Hos Garverimester Knudsen, der driver en ret stor Virksomhed, opstod der Uoverensstemmelse mellem Svendene og Mesteren. Lohgarverforbundet henvendte sig saa. jvf. Overenskomsten mellem dem og os, til os og vi enedes om at foretage fælles Aktion mod Knudsen.

Da Knudsen opdagede, at han havde to Modstandere for sig og saa, hvem disse vare, opnaaedes der straks Overenskomst med ham med det Resultat for Arbejdsmændene, at de fra 1. Januar 1903 faar deres Ugeløn hævet med 2 Kr. og deres Arbejdstid forkortet med en halv Time om Dagen.

Med dette glimrende Resultat for Øje, haabe vi alle Ebeltoft Arbejdsmænd kan indse, at det kan nytte noget at møde sig ind i Organisationen og blive i denne, hvad de hidtil ikke ret syntes at have forstaaet, nu haaber vi, det maa komme, der er mange andre Arbejdsmænd i Byen, denne lille Historie kunde gentages for.

Svendborg. Hos Købmand H. J. Kroyers Enke arbejder en 7 a 8 Mand fast, for disse fik Fagforeningen fra Tid til anden Lønnen hævet fra 11 til 16 Kr. om Ugen. Saa var der 4 af de faste Folk, der mente, at nu var der foreløbig ingen Udsigt til yderligere Lønforhøjelse, og saa fik de den fikse Ide, at nu kunde de spare Kontingentet til Fagforeningen, de ønskede dog deres Foresattes — Forvalterens — Tilladelse hertil. Den fik de.

De 4 Mand sparede saa hele Sommeren og samtidig gik de rundt i Byen og fortalte, hvor dumt det var at betale til Fagforeningen osv., og nogle er der jo altid, der hører efter dumme Menneskers Tale, saa Gavn gjorde de just ikke dermed.

Saa skete det for kort Tid siden, at der kom en Skibsladning Brædder til Købmand Kroyers Enke og til Losningen af disse skulde der bruges en Del flere Folk, og da der ikke findes mange Arbejdsmænd udenfor Fagforeningen i Svendborg, og de faa, der er, ikke kan bestille noget, maatte man naturligt tage af vore Medlemmer, og disse forlangte ret naturligt Medlemsbogen præsteret for dem, de skulde arbejde sammen med. Saa stod de 4 Sparegrise der, først var de storsnudede, det hjalp ikke, saa bad de, det hjalp heller ikke, men da saa Skibet havde ligget en Dag, uden at der var losset et Brædt, og der skulde betales Liggepenge, saa hjalp det, for saa fik de 4 Mand, der havde sparet, Besked paa, at enten skulde de ordne deres Sager med Fagforeningen, eller ogsaa maatte der gøres Plads for andre Folk.

Saa maatte de 4 Sparere hjem og ryste deres Grise for deres Indhold, og saa gik Sagen i Orden.

Kapitalistens Pengemagt anvendes til Arbejderklassens Undertrykkelse, men Du giver selv Midlet dertil, naar Du og din Hustru køber hans Varer.

Sangbog.

Forbundets Sekretær, Johannes Nielsen, arbejder for Tiden, ifølge fleres Opfordring, paa at udgive en *Sangbog for Arbejdsmænd*, og anmoder vi i den Anledning alle, der maatte ligge inde med Sange, som de mener kunde egne sig til Optagelse i en saadan, om at indsende disse til ham.

Ved den faglige Organisation er Du medbestemmende om den Løn og Arbejdstid, Du skal have, men ved den kooperative er Du medbestemmende om Prisen paa de Livsforudsindheder, Du og din Familie skal købe.

Op til Kamp mod Skruibrækkerne!

En drakonisk Straf har ramt fem af vore Kamerater i Horsens, en Straf saa haard, at vi Lægmand ikke godt kan fatte det retfærdige deri. Vi kan ikke tænke os andet, end at en Straffelov, der tillader at idømme en Mand Vand og Brød for at slaa Hatten af en Skruibrækker, maa være for antikveret og hurtigt burde forandres.

Hvad mon en Jury vilde have sagt om en saadan „Forbrydelse“, mon den vilde have udtalt sit skyldig over de 5 Arbejdere i Horsens? Det er vel næppe troligt. Og hvad mon den Horsens Dommer vilde have dømt, om det havde været det ovennævnte Forhold, om Skruibrækkeren havde slaaet Hatten

Aalborg H. forespurgte, om der ikke kunde ydes dem nogen Understøttelse da „de frie Arbejdere“ havde frataget dem meget Arbejde.

Sagen henvistes til Hovedbestyrelsen.

ad 6. Aarhus Jord- og Betonarbejdere. Der forelaa Meddelelse fra H. M. Hansen om, at han havde afholdt Fællesmøde med samtlige Arbejdsmænds Bestyrelser i Aarhus, hvor det vedtoges ikke at anbefale Jord- og Betonarbejdernes Optagelse i Forbundet som selvstændig Afdeling.

I Henhold hertil vedtoges det ikke at optage Jord- og Betonarbejderne.

Roskilde. J. Larsen havde holdt Møde med Brænderiarbejderne og Roskilde Afdelings Bestyrelse, hvor det var vedtaget at anbefale Brænderiarbejdernes Optagelse som Afdeling i Forbundet.

Det vedtoges at optage Afdelingen.

Bloustrød meddelte, at Afdelingen var opløst grundet paa manglende Tilslutning. Da Spørgsmaalet om Afdelingen kunde samles igen som passiv Afdeling var rejst, vedtoges det at henvise Sagen til Hovedbestyrelsen.

ad 7. 4. Agitationskreds, Stagelse, havde fremsendt Regnskab, dette godkendtes.

9. Agitationskreds, Fredericia, havde fremsendt Regnskab; da Bilagene for Udgifterne ikke var vedlagt, udsattes Godkendelsen.

Hovedkontoret havde udarbejdet en samlet Oversigt over alle Agitationsudvalgenes Arbejder.

Henvistes til Hovedbestyrelsen.

ad 8. Odense H. Arbejdsgiverne ved Odense Havn havde fremsat et ganske uakceptabelt Forslag til Dannelsen af et Havnelav ved Odense Havn.

Formanden, der i den Anledning havde været i Odense, havde Punkt for Punkt imødegaaet det fremsendte. Arbejdsgiverne havde imidlertid forud forpligtiget sig overfor Direktør Brandt og maatte fastholde Dannelsen af et Lav.

Formanden fik Bemyndigelse til fortsat at handle i Sagen.

Horsens H. Haandværkerforeningen havde her taget Tanken om Dannelse af Lav op, og „Det forenede Dampskibsselskab“ havde derefter lovet atter at aabne Ruten paa Horsens, Formanden havde imidlertid været i Horsens til Forhandling med Arbejdernes Fællesorganisation, og var der samtidig afholdt et stort Protestmøde mod Haandværkerforeningens Beslutning, hvilket Formanden mente kunde resultere i, at Haandværkerforeningen trak Lavet tilbage.

Det foretagne i Horsens godkendtes, og det vedtoges at støtte Arbejderne i Kampen mod Haandværkerforeningen og Det forenede Dampskibsselskab, eventuelt ved pekuniær Tilskud.

Kolding, herfra forelaa ingen Meddelelse, men Hovedkontoret havde kun nogle Avisartikler angaaende det Havnelav der var under Dannelse.

Det vedtoges at afæske Afdelingen Rapport, og at H. M. Hansen straks skulde rejse derover.

Uden for Dagsordenen meddelte Odense B., at Arbejdsgiverne havde forlangt Forhandling om Reduktion af Arbejdslønnen; vilde Arbejderne ikke indgaa herpaa, truedes der med, at de fleste vilde blive afskediget.

Sagen overgaves H. M. Hansen og Hovedkontoret.

Mødet hævet!
Johannes Nielsen.

Smørforsyningen Jomsborg, Nørrebrogade 51.
Smørforsyningen Aroma, Fredensgade 15.
Smørforsyningen Tordenskjold, Viborggade 26.
Smørforsyningen Kronen, Smallegade 54.
Smørforsyningen Natura, Torvegade 61.
Københavns Smørkompagni, Vimmelskaffet 47.
Smørforsyningen Gylfe, Værnedamsvej 4.
Lyngby Smørforsyning, Lyngby Hovedgade 54.

Arbejds- mænd

agitør for Salget af Eders egen Fabriks Produkt.

Afdelinger eller andre, som ønske Oplysninger angaaende Svendborg Margarinefabrik, for at faa oprettet Agitationsudvalg eller for at hente Raad angaaende Agitationen, bedes henvende sig til Fabriksbestyrer, Ejer Sørensen, Margarinefabrikken Svendborg. For Københavns vedkommende bedes man henvende sig til Johannes Nielsen, Gothersgade 42 K.

Til de københavnske Arbejdsmænds Hustruer.

Gør deres Indkøb af Smør, Svendborg Margarine, Æg, Fedt og The i ovenstaaende Forretninger

Thi disse Forretninger forhandler vor egen Fabriks Produkt, hvilket de fleste andre Forretninger ikke gør, hvorfor de heller ikke fortjener vor Søgning.

Klip det ud!

Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening

afholder et stort politisk Møde, Onsdag den 14. Januar, Kl. 8 1/2, Nørrevold 23, Odd-Fellow-Bygningen, for Foreningens Medlemmer, Hustruer og Bekendte.

Hr. Raadmand P. Knudsen og Borgerrepræsentant Hans Jensen har velvillig lovet at komme til Stede som Talere.

Efter Foredraget fri Diskussion.

Forretningsudvalgs mødet
14. og 15. Novbr. 1902.

Dagsorden.

1. Afgjorte Lønsager.
2. Sanktionsbegæringer.
3. Agitationen.
4. Opsatte Overenskomster.
5. Retssager.
6. Forskellige Sager.
7. Understøttelsessager.
8. Angrebene paa Organisationsretten.
9. Forhandlingerne i Jernindustrien.
10. Vor Stilling overfor Lyngby Arbejdsmænd og Murarb. Fagforening her.
11. Regnskabssager.

ad 1. Viborg. Arbejderne paa Gasværket havde ved Forhandling faaet Daglønnen hævet med 25 Øre om Dagen.

Toges til Efterretning.

Ebeltoft. Fra Lohgarverforebundet i Danmark var der rettet Henvendelse til os om Fællesaktion overfor Garvermester Knudsen, der havde foretaget Lønreduktion overfor en Del af sine Svende.

Resultatet af en Henvendelse til Knudsen, fra vor og fra Lohgarvernes Side, var bleven, at Svendene havde faaet deres Sag ordnet tilfredsstillende, og at Arbejdsmændene, der samtidig gennem H. M. Hansen havde fremsat Krav, havde faaet Ugelønnen hævet med 2 Kr. og faaet Arbejdstiden forkortet med 2 Timer daglig.

Toges til Efterretning.

Odense B. var grundet paa Konjunkturerne og paa Konkurrencen fra Ulandet indgaaet paa nogen Lønreduktion, dette var dog ikke godkendt af Forbundet.

Sagen overgaves til Lyngsø og H. M. Hansen.

ad 2. Sorø anmodede om Sanktion til at opsigte Overenskomsten for Murarbejdsmændene. Den nuværende Time-løn er 28 Øre, Krav 30 Øre. Sagen omfatter 25 Mand.

Sanktion gaves.

(Fortsættes).

H. P. Green,
Stempelfabrik,
Linnésgade 27, København K.,
anbefaler
Forenings Stempler & Clichéer.

Foreningsfaner, Banner og Emblemer
billigst fra Danmarks største Faneforretning.

Carl Monrad,
Falkonerallé 95. Telefon 27192.

Julesange
til
Forenings-Juletræsfester.

Til den forestaaende Jul tilbyder Undertegnede at levere de ærede Foreninger

NYE JULESANGE
af A. C. Meyer.

3 Sange pr. Hefte af et smukt Indhold og Udstyrelse.

Prisen vil blive:
for 200 Eksp. . . 4 Kr. + Øre
for 300 Eksp. . . 5 Kr. 50 Øre
og for hvert 100 Stk. herud over 1 Øre pr. Stk.

Foreningens Navn kan tilføjes paa Titelbladet.

Skriftlig Bestilling — som af Hensyn til Trykningen bedes indsendt hurtigst muligt — modtages af med-undertegnede A. Hansen.

Ærbødigst
A. Hansen. A. C. Meyer.
Nørre Farimagsgade 47, s. Sal
(Social-Demokraternes Redaktion).
København K.

Forenings-annoncer.

Jylland og Fyn.

Gronaa.
Medlemsmøde afholdes den første Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, og tredje Søndag Efterm. Kl. 5. Kontingent betales og nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

NB. Generalforsamling den tredje Søndag i hvert Kvartals første Maaned Kl. 4.

Bestyrelsen.

Gylling.
Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde 2den Søndag i hver Maaned, Kl. 6 Aften, hos Niels Rasmussen, Gylling. Alle Medlemmer bedes møde.

Bestyrelsen.

Odense A.
Kuskenes Klub afholder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, i Forsamlingsbygningen, Kongensgade.

Bestyrelsen.

Hadsund og Omegn.
Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde første Søndag og anden Tirsdag i hver Maaned hos Kassereren, Chr. Hjort, Hadsund.

Bestyrelsen.

Holstebro.
Arbejdsmændenes Fagforening for Holstebro og Omegn afholder Medlemsmøde den anden Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, i Fællesorganisationens Lokale hos C. Petersen, Vesterport, hvor Restancer betales og ny Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Kolding.
Til de organiserede Arbejdsmænd.
Meld jer ind i Begravelseskassen! 50 Øre i Indskud, 10 Øre til hvert Dødsfald. 200 Kr. i Begravelseshjælp, naar Medlemsantallet svarer dertil.

Indmeldelser modtages, og øvrige Oplysninger gives af Tillidsmanden, Henrik V. Klausen, Søgade.

Bestyrelsen.

Kolding.
Arbejdsmændenes Fagforening i Kolding afholder Generalforsamling den første Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, paa Fremad.

Bestyrelsen.

Odde og Omegn.
Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den anden Søndag i hver Maaned, Kl. 4 Efterm., paa Afholdstøtlet, hvor Kontingent betales og ny Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Rudkøbing og Omegn.
Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde anden Lørdag i hver Maaned Kl. 7 1/2, Eftm. paa Afholdshjemmet.

Bestyrelsen.

Seest.
Arbejdsmændenes Fagforening for Seest og Omegn afholder Generalforsamling den 4de Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, hos Th. Hansen, Seest.

Bestyrelsen.

Stenstrup.
Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned hos Husmand Mads Nielsen, Stenstrup.

Bestyrelsen.

Udbyneder-Kastbjerg.
Arbejdsmændenes Fagforening afholder Generalforsamling den tredje Søndag i hver Maaned, Efterm. Kl. 2, hos Hans Hansen G1. Havndal.

Bestyrelsen.

Vejle N.
Murararbejdsmændenes Fagforening i Vejle holder Medlemsmøde 3die Fredag i hver Maaned Kl. 7 1/2 i Forsamlingsbygningen. Medlemmerne bedes møde talrigt.

Bestyrelsen.

Viborg.
Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 2den og den sidste Lørdag i hver Maaned i Arbejderpartiets Lokaler, hvor Kontingent betales og nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Ørting-Falling.
Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 3die Søndag i hver Maaned, Eftermiddag Kl. 5 hos Jakob Laursen, Ørting. Alle Medlemmer bedes møde.

Bestyrelsen.

København.

Fabriksarbejdernes Forbund,
Kontor: St. Hansgade 12, St., København N. Telefon Nr. 8037.

Kontoret er aabent hver Søndag fra Kl. 12—2. Tirsdag og Lørdag fra Kl. 7—10 Aften. Kassereren træffes Tirsdag og Lørdag Aften fra Kl. 8—10. Bestyrelsen holder Møde den 1ste og 3die Torsdag i hver Maaned.

Bestyrelsen.

Brænderiarbejdernes Afdeling.
Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Lørdag i hver Maaned Kl. 8 1/2 i Tømmerkroen, Adelgade 27. Sammedets modtager Kassereren Indmeldelser og Kontingent den 1. og 3. Lørdag i hver Maaned.

Bestyrelsen.

Brænderiarbejdernes Afdeling.
Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Lørdag i hver Maaned Kl. 8 1/2 i Tømmerkroen, Adelgade 27. Sammedets modtager Kassereren Indmeldelser og Kontingent den 1. og 3. Lørdag i hver Maaned.

Bestyrelsen.

Kastrup.
Arbejdsmændenes Forbund for Kastrup og Omegn.
Kontor: Kastrupgade 31, 2. Sal. Bestyrelsesmøde afholdes den anden Lørdag i hver Maaned. Formanden træffes i Reglen hver Dag fra 9—11 Formid. og 6—7 Eftmd.
Kassereren træffes hver Søndag fra 9—11 Formid.

Bestyrelsen.

Jord- og Betonarbejdernes Afdeling.
Bestyrelsesmøde afholdes hver Torsdag Aften Kl. 8 paa Kontoret, Blaaagards Plads 8. Telefon 8496.
Kassereren træffes hver Søndag i Sommerhalvaaret fra 8—10 Formiddag og 6—9 Aften, i Vinterhalvaaret, fra 9—11 Formiddag og 5—8 Aften. Lørdag fra 5—9.

Bestyrelsen.

Støberi-, Maskin- og Skibsværftsarbejdernes Fællesforbund afholder Bestyrelsesmøde den 1ste Torsdag og 3die Onsdag i hver Maaned paa Kontoret: Lille Kongensgade 16, 2. Sal (Telefon 5170).

Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser hver Søndags Formiddag fra Kl. 8—11. Mandag, Tirsdag og Onsdag Eftermiddag fra Kl. 5—8 1/2, Fredag og Lørdag fra 5—10 Aften paa Kontoret, Lille Kongensgade 16, Opgang gennem Porten venstre i Gaarden.

Formanden træffes som Regel hver Søndag fra Kl. 8—10 Form. og 5—7 1/2 Efterm. Søn- og Helligdage fra 8—10 Form.

Tagpap-, Asfalt- og Isoleringsarbejdernes Afdeling
afholder Bestyrelsesmøde den anden Onsdag i hver Maaned i Elisabeths Minde, Gl. Kongevej Nr. 144. Formanden Adr. L. Larsen, Frihedsv. Nr. 2, L. F. Kasserer C. Villumsen, Sundevadsgade 8, I, V.

Teglværksarbejdernes Afdeling.
Medlemmerne gøres opmærksom paa, at Formandens Bopæl er Trekronersvej 58; Stuen, Valby, med Kontor samme Sted.

Formanden og Kassereren træffes som Regel paa Kontoret hver Lørdag Aften fra Kl. 7—10 og Søndag Form. fra Kl. 9—11. Bestyrelsesmøde afholdes den sidste Fredag i hver Maaned paa Kontoret.

H. Hansen,
L. T. Formand.

Treløslagerarbejdernes Afdeling
afholder Bestyrelsesmøde den 2den Tirsdag i hver Maaned i Kommunekælderen, Gothersgade 155. Kontingent modtages hver Tirsdag Aften fra Kl. 8—9 i Kommunekælderen og hver Lørdag Aften fra 7—9 hos Kassereren A. Svendsen, Vævergade 61 N. Formandens Adresse er: A. Sørensen, Sindshillevej 24.

Sjælland og Derne.

Frederikeseund.
Arbejdsmændenes Forbund afholder Medlemsmøde den anden Lørdag i hver Maaned Kl. 8 paa Gæstgivergaarden „Dannebrog“.

Bestyrelsen.

Frederiksværk.
Arbejdsmændenes Forbunds Lokale er i Foreningsbygningen, hvor Indbetaling af Kontingent finder Sted hver Lørdag Aften fra 8 1/2—8. Husk at lade Bøgerne ordne saavel under Arbejdsloshed som ved Indbetaling af Kontingent.

Bestyrelsen.

Køge.
Arbejdsmændenes Fagforening for Køge og Omegn
afholder Bestyrelsesmøde den anden Onsdag og Medlemsmøde den fjerde Onsdag i hver Maaned, Aften Kl. 7 præcis, i „Norske Løve“. Samme Sted modtager Kassereren Kontingent den 2den og 4de Fredag i hver Maaned.

Bestyrelsen.

Herslev.
Arbejdsmændenes Fagforening i Herslev afholder Bestyrelsesmøde og Medlemsmøde den sidste Søndag i hver Maaned paa sædvanlig Sted.

Bestyrelsen.

Holbæk.
Arbejdsmændenes Forbund for Holbæk og Omegn afholder Medlemsmøde den sidste Fredag i hver Maaned, Kl. 7 1/2 i Folkets Hus.

Bestyrelsen.

Roskilde.
Arbejdsmændenes Fagforening for Roskilde og Omegn afholder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned Kl. 8 Aften paa Fjordvilla.

Bestyrelsen.

Nykøbing paa Falster.
Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned Aften Kl. 7 1/2 i Forsamlingsbygningen.

Bestyrelsen.

Sorø.
Arbejdsmændenes Fagforening for Sorø og Omegn afholder Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned Kl. 3 Efterm., i Gæstgiver V. Hansens Lokale, hvor Kontingent kan betales og nye Medlemmer optages.

Bestyrelsen.

Sat hos Leisner & Co.,
Broløggerstræde 11, København K.
Trykt hos N. Cohen.

Arbejdsmandenes Fagblad

Organ for

Dansk Arbejdsmandsforbund

Udgivet af Dansk Arbejdsmandsforbund. Redigeret af M. C. Lyngsø.

Nr. 1. | Kontor: Gothersgade 42 | Januar 1903. | Telefon-Nr.: 2140. | 12. Aarg.

Aaret 1902.

Nogle Tal fra Hovedkontoret.

Aaret 1902 har været et strængt Aar for Arbejderklassen i Almindelighed og ikke mindst for os Arbejdsmand. Aaret har været strængt for Tusinder af vore Medlemmer fordi de har manglet Arbejde. For vor Forbundsledelse og ogsaa for vore Afdelingsledelser har Aaret ogsaa været strængt, fordi de har været stærkt bebyrdet med Arbejde i Organisationens Tjeneste.

Forbundsledelsen har i Aarets Løb maattet beskæftige sig med en stor Mængde Sager, nemlig ikke mindre end 539. Mange af disse har været ret vanskelige, dels fordi de paa den ene Side var af større principiel Betydning og paa den anden Side ikke lette at ordne tilfredsstillende, fordi Forholdene ikke gav os ret store Magtmidler at anvende. Takket være et tillidsfuldt og udmærket Samarbejde mellem de forskellige Afdelingsledelser og Forbundsledelsen, er det dog lykkedes at komme over Tingene med et bedre Resultat, end vi egentlig havde Ret til at vente.

Hovedledelsen har imødekommet 47 Sanktionsbegøring fra Afdelingerne, vedrørende Forandring i Løn- eller andre Arbejdsforhold; vedrørende ialt ca. 1700 Mand. Fra Arbejdsgivernes Side har vi modtaget Opsigelse af Overenskomsten i 16 Tilfælde, omfattende ca. 1200 Mand. Vi har i Aarets Løb haft 46 Konflikter, som har begæret Understøttelse til ca. 1000 Mand. Af disse var de 14 Konflikter foranlediget direkte af Arbejdsgiverne.

Hovedkontoret har haft 7 Retssager. Der er i Aaret afholdt 24 Forretningsudvalgs- eller Hovedbestyrelsesmøder. Provinsforretningsførerne, Formanden og andre af Hovedbestyrelsen, har været paa Rejse i 571 Dage, deraf falder de 412 Dage paa Forretningsførerne H. M. Hansen og Larsen, og de 159 Dage paa Formanden og andre af Hovedbestyrelsen.

Hovedkontoret har i 1902 udsendt 33 Cirkulærer, deraf de 20 til Afdelingerne og de 13 til Hovedbestyrelsen. Der er fra Hovedkontoret udgaaet 6 skriftlige Afstemninger, 1 til Afdelingerne og 5 til Hovedbestyrelsen.

Fagbladet er udsendt i 279,000 Eksemplarer; de 264,000 Blade er gaaet til Medlemmerne direkte og 15,000 er anvendt til Agitation eller lignende.

Trods de sløje Tider og den store Arbejdsløshed, der har tvunget Tusinder af vore Medlemmer bort fra deres Erhverv og for manges Vedkommende

bort fra Byerne og Organisationen, er vort Forbunds Medlemsantal ikke væsentligt forringet. Vi begyndte Aaret 1902 med 20,968 Medlemmer og slutter det med ca. 20,000. Maanedsopgørelserne for December er endnu ikke alle indkomne, saa det kan ikke endnu ses bestemt, men under de 20,000 er vort Medlemsantal næppe. De tabte Medlemmer fordeler sig med 386 paa 15 opløste Afdelinger; det er altsaa kun ca. 500 Mand, vore Afdelinger samlet har tabt i Aaret. Næppe ret mange andre Fag er i 1902 sluppet saa vel over det Punkt. For vore Medlemmers udmærkede Sammenhold under Aarets Strid og Sløb siger jeg paa Forbundets Vegne Tak! Jeg takker ligeledes Afdelingsledelserne, den samlede Hovedbestyrelse og navnlig de 3 Forretningsførere for det udmærkede Samarbejde og den gode Forstaaelse, hvormed vi i det forløbne Aar har kæmpet i vort Forbund for at fremme eller forsvare den danske Arbejdsmands og hans Hjem Erhvervsinteresser.

I Januar 1903.

Dansk Arbejdsmandsforbunds
Hovedkontor.

Christian Lyngsø.

Om Resultaterne af Forbundets Virksomhed og de Forhold, der karakteriserer Aaret 1902, skal vi i Fagbladets Februarnummer give en nærmere Oversigt.

Red.

Fagbladet udgaar i denne Maaned med 1 Tillæg, saaledes at Referaterne af alle Hovedledelsens Møder nu er à jour. Vore Afdelingsledelser bedes drage Om-sorg for, at Tillægget følger med hvert Blad.

Fabrikslovgivningen i England.

Af P. Poulsen.

Storindustriens Hjemland er England, der kom Maskinerne først ret i Brug, og med disse fulgte en hidtil ukendt Udbygning af de Mænd, Kvinder og Børn, der blev sat til at passe dem. Denne Udbygning antog tilsidst saadanne Former og udartede sig til en saadan Hensynsløshed, at Samfundet nødsagedes til ved Beskyttelseslove at dæmme op derimod. Om disse Loves Udvikling skal jeg i det følgende give Fagbladets Læsere en kort Oversigt.

Lige fra 1560'erne og til hen mod Slutningen af det attende Aarhundrede gjaldt i England den saakaldte Dronning Elisabeths Lærlingelov. I denne

Lov foreskrevs Regler for Mestres som Svendes og Lærlinges indbyrdes Forhold. I den bestemtes saaledes, at ingen Mester maatte arbejde i noget Haandværk, uden først at have uddannet sig dertil i et Tidsrum af 7 Aar; at en Mester maatte kun holde en Svend for hver 3 Lærlinge; Svende maatte ikke antages for kortere Tidsrum end et Aar, og den gensidige Opsigelse fastsattes til 3 Maanedere. Loven fastsatte ligeledes Regler for Arbejdstiden, der om Sommeren var 12 Timer og om Vinteren, fra Sol stod op og til Skumringen. Efter samme Lov fastsattes Arbejdslønnen for et Aar ad Gangen af Byvrighederne og dertil udnævnte Fredsdommere, der fastsatte Lønnen ikke alene for Svende men ogsaa for Lærlinge. For Storindustrien passede denne Lov slet ikke og da særlig for Bomuldsindustrien efter Spindermaskinens Opfindelse, og efter at det var bleven Brug at drive Spindlerne ved Vals, der sattes i Gang ved Vandrækraft (Arkwright's Patent).

Alle disse Bestemmelser om Læretid, Arbejdstid og Arbejdsløn o. s. v. i Dronning Elisabeths Lærlingelov, var generende for Fabrikkerne; thi til at passe Spindlerne behøvedes ingen videre Uddannelse, selv Børn kunde anvendes i Fabrikkerne. Arbejdstidens Begrænsning smagte heller ikke Fabrikkerne, thi var Efter-spørgslen efter Varer stærk, holdt man gerne Fabrikkerne gaaende saavel Nat som Dag. Med Arbejdslønnens Fastsættelse gik det ligeledes, dens Stigen og Falden rettede sig efter Tilbud og Efterspørgsel og ønskedes ikke fastsat for længere Tid.

Laugene kæmpede længe men haabløst mod Storindustrien. Loven af 1560'erne kunde jo ikke aabent overtrædes, men den kunde omgaaes, idet den kun gjaldt for Byer og Flækker med Torveretigheder. Af dette benyttede Fabrikkerne sig, og anlagde deres Fabriker udenfor Byerne, hvor de ikke kunde rammes af Loven.

Ved Nordenglands Floder anlagdes mange Bomuldsspindrier, der var de udenfor Lovens Rækkevidde, og en anden stor Fordel opnaaedes tillige derved, at Flodernes Vand benyttedes som Drivkraft.

Men ved saaledes at unddrage sig Virkningerne af Dronning Elisabeths Lærlingelov optaarnede der sig en ny Vanskelighed for Fabrikkerne, den nemlig, at ude paa Landet manglede de tilstrækkelig Arbejdsstyrke, særlig Børn, og de maatte derfor se sig om efter Arbejdere fra andre Egne af Landet. Her kom, om jeg saa maa sige, Tilfældet Fabrikkerne til Hjælp.

I sidste Halvdelen af det attende Aarhundrede blev i England Jordfællesskabet ophævet, og det bevirkede, at i Sydengland, hvor Agerbruget var den vigtigste Næringsvej, havde man udsdiftet en hel Del Jord, der laa udyrket hen.

Paa denne "herreløse" Jord havde en Mængde Smaatolk slaat sig ned, bygget nogle Huse og græsset nogle Husdyr, uden at nogen havde lagt dem Hindringer i Vejen. Efter Udsdiftningen blev disse Mennesker husvilde og hjemløse, og de omliggende Landsbyer maatte paatage sig For-

sørgelsespligten overfor dem. Der indtraf samtidig nogle daarlige Høstaar, og Hjemmeindustrien var ødelagt af Fabrikkerne, og Agerbrugeren magtede ikke at gennemføre de Forbedringer ved Driften af sin Jord, der var en nødvendig Betingelse for hans Eksistens; og Fattigbyrden steg samtidig, ganske selvfølgelig, i en foruroligende Grad.

Disse uheldige Forhold for Sydenglands Agerdyrkere benyttede Fabrikkerne sig af og tilbød Kommunerne at tage nogle af de til Fattigforsørgelsen hjemfaldne Børn og beskæftige dem i deres Bomuldsspindrier og Væverier. Kommunerne modtog Tilbudet, og disse stakkels Børn blev Genstand for en Udbygning, der søger sin Lige i Historien. Stuede sammen i store Kaserer, arbejdende holdvis Nat som Dag, deres Senge blev aldrig kolde, daarlig Kost og daarlig Pleje, hærgnet af Febersygdomme, næsten ingen Undervisning og deres sædelige Liv ødelagt, det var Resultaterne af Børnearbejdet i Bomuldsfabrikkerne.

Det var dog ikke alene Børnene, Fabrikkerne ødelagde, men mange Voksne med, ved at tage dem Brødet ud af Munden. Blandt Landmændene ødelagdes Hjemmeindustrien, som før havde været en vigtig Indtægtskilde, og i Haandværkerstanden gik det ikke bedre.

Fabrikkerne kunde producere Varerne langt billigere, og Haandværkeren maatte ligge under i Konkurrencen, og paa Fabrikkerne var der ingen Plads for ham; thi der anvendtes fortrinsvis Børn og ikke faglærte Arbejdere.

Nøden og Elendigheden udviklede sig med rivende Fart, og behjærtede Mænd begyndte at faa Øjnene op for Nødvendigheden af, ved Love at trække Grænser for Fabrikernes umenneskelige Udbygning.

En af dem, Robert Peel den ældre, rejste Spørgsmaalet i Parlamentet ved at stille Forslag til "Lov om Bevaring af Sundhed og Sædelighed for Lærlinge og andre, som beskæftiges i Bomulds- og andre Fabriker", og fik ogsaa Loven vedtaget i 1802.

I Følge den blev det forbudt at lade Børn arbejde om Natten mellem Kl. 9 Aften og Kl. 6 Morgen. Den længste Arbejdstid om Dagen maatte være 12 Timer og indbefattet i den Tid var tillige, i de første 4 Aar af Læretiden, Tid til Undervisning i Regning, Skrivning og Læsning, eller i et af Fagene. Undervisningen skulde foregaa i særlige Lokaler og Religionsundervisningen var henlagt til Søndagen.

Loven indeholdt andre Bestemmelser, saaledes om Opholdsrummernes Rengøring og Udluftning, om Adskillelsen af Kønnene, om Børnenes Beklædning, om hvormange Børn der maatte sove i en Seng og endelig om Kirkebesøg.

Til at vaage over Lovens Overholdelse og til at paatale Overtrædelse, valgtes af Fredsdommeren to upartiske Mænd.

Denne Lov gjaldt imidlertid kun for Uld- og Bomuldsfabrikkerne og angik kun de Børn, der af Kommunerne var anbragte i Fabrikkerne, og der var Mangler ved den, der snart gjorde den betydningsløs.

Dampmaskinens Opfindelse overflødiggjorde for en stor Del Vandet som Drivkraft, og Fabrikkerne flyttede fra Landet til Byerne, væsentligst vel paa Grund af Afsætningsforholdene. Dronning Elisabeths Lærlingelov var vel ikke ophævet, men ingen lagde dog Fabrikkerne Hindringer i Vejen, og vel navnlig af den Grund, at Fabrikkerne bidrog meget til Byernes Opkomst. Her i Byerne tilbød sig en anden Fordel for Fabrikkerne, den nemlig, at her var mange fattige Børn, der kunde benyttes til Arbejde i Fabrikkerne, i Stedet for Fattigvæsenets, og for hine var Robert Peels Lov intet Værn.

Robert Peel, der havde faaet gennemført Beskyttelsesloven af 1802, tog igen fat, da denne Lov, i Følge Forholdenes Udvikling, blev uden Betydning, og fik 1815 en Kommission nedsat, hvis Opgave det var at undersøge Forholdene paa Fabrikkerne.

Denne Kommission kom til det Resultat, at Børnene udbyttedes i Fabrikkerne i en saadan Grad, at det blev nødvendigt, ved en Lov at beskytte ogsaa disse smaa Fabrikarbejdere.

Frugten af Kommissionens Arbejde blev Loven af 1819 om Børns Arbejde paa Bomuldsfabrikkerne. Den indeholdt blandt andre Bestemmelser, disse: At Børn ikke maatte arbejde om Natten og kun 12 Dagtimer, og at ingen Børn under 9 Aar maatte arbejde i Fabrikkerne.

Man kan ikke i en Omtale af de engelske Fabrikarbejdere undlade at omtale en Mand som Robert Owen, som den, der tog sig af deres Sag som faa.

Han var selv udgaaet fra et fattigt Hjem, men kom 1790 til at lede et Bomuldsspindrie, hvori der beskæftigedes ca. 500 Arbejdere, blev derefter Leder af et Twist-Kompagni i Manchester, og dette Kompagni fik ham senere til at overtage et stort Bomuldsspindrie i New Larnach. Spindriet havde tilhørt hans Hustrus Fader.

Nu først begyndte han at tage sig alvorligt af Arbejdernes Sag. Han lod intet Barn under 10 Aar arbejde i Fabrikkerne; han indrettede Skoler for Fabrikbørnene, han lod opføre sunde Arbejderboliger, forkortede Arbejdstiden og forhøjede Arbejdslønnen. Han lærte Arbejderne at skaffe sig billige Fødevarer, ved Fællesindkøb, og gav derved Stødet til den mægtige Brugsforeningsbevægelse, der har bredt sig over hele England (i 1890'erne talte de engelske Brugsforeninger 800,000 Medlemmer og ejede 200 Mill. Kroner). Robert Owen beskæftigede i de Virksomheder, han ledede, mellem 2—3000 Arbejdere, der levede i gode Kaar.

Ved Forsøg paa, dels i England og dels i Amerika, yderligere at forbedre Arbejdernes Kaar, ved Oprettelsen af smaa Samfund (Kommuner), ledede efter socialdemokratiske Grundsætninger og ved at oprette en Bank i London, der skulde virke med Arbejdstimer i Stedet for Penge, tilsatte han sin Formue og døde fattig 1858.

(Fortsættes.)

Leveraab for Arbejdsmændenes Fagforening i Holbæk og for den internationale Socialisme.
Maatte det nu bære god Frugt!
V. N.

Alle Steder fra.

Afdelingsformændene og andre, der modtager Forsendelser fra Forbundet, erindres om altid at holde Hovedkontoret a jour med deres Adresser. Det sker ofte, at vi modtager Forsendelser retur, grundet paa Flytninger, hvorom man ikke har givet os Meddelelse.

Ringsted. Muremestrene har forlangt, at vore Medlemmer skal indgaa paa en Lønreduktion af 2 Øre i Timen. Lønnen er nu 28 Øre i Timen, og den skulle altsaa ned til 26 Øre. Sagen er henvist til Fællesudvalget og vil sikkert der faa en anden Udgang end den, de rare Muremestre ønsker.

Hedehusene Afdl. Næstformanden, Thyge Iversen, er forsvunden fra Afdelingen, efterladende en Gæld paa 48 Kr. 70 Øre, som han har opkrævet i Kontingent hos Medlemmerne. Han har endvidere medtaget nogle Stempler og andre af Foreningens Rekvisiter. Der menes, at han har taget Arbejde som Søfyrbøder. Han efterlyses af Politiet.

Herning og Mørdrup Afdl. er optaget fra halv-til helbetalende Afdelinger af Forbundet.

Vi henstiller til vore halvbetalende Afdelinger, hvis Medlemmer beskæftiges ved industrielt Arbejde, at følge efter, de skaffer derved dem selv og deres Medlemmer mere vægtigt og solidt Grundlag at arbejde paa.

Horsens A. Arbejdsgiverne i Horsens har opsagt Overenskomsten med vor Afdeling. Det fremgaar ikke af Opsigelsen, hvad Grunden er til det foretagne Skridt fra Arbejdsgiverne Side. Der arbejdedes i Horsens under de roligste Forhold, og der har ikke været fremsat nogen som helst Beklagelse, derfor kom Opsigelsen lidt overraskende.

At Arbejdsgiverne i Horsens vil følge den hellige Kobbersmed Nielsens, der var Direktør Brands bedste Hjælper og som stillede sig i Spidsen for det halv-dødfødte Havnelav, tror vi ikke, men vi reserverer os dog for alle Eventualiteter og vil ved alle Midler værne vore Medlemmers Interesser.

Kapitalen.

Karl Marx økonomiske Lære.

(Af H. P.)

III.

Forvandlingen af Penge til Kapital.

I daglig Tale kalder man i Reglen enhver større Sum Penge for en Kapital. I Socialøkonomien skelner man derimod mellem Penge, der kun optræder som Penge, og Penge, der optræder som Kapital.

I den Varekollektion, vi hidtil har betragtet, solgte Varebesidderen sin Vare for at købe en anden, men ved Siden af denne Cirkulationsform udviklede der sig i Tidens Løb en anden: at købe for at sælge. Den simple Bytteproces antog jo Formen: Vare — Penge — Vare. Den nye Cirkulationsform hedder: Penge — Vare — Penge.

Lad os betragte Forskellen mellem disse to Former.

I det første Tilfælde sælger Varebesidderen en Vare, han ikke har Brug for, for at købe en anden, som han har Brug for. Formaålet med Bytteprocessen er altsaa Forbruget. Varen han køber, gaar med det samme ud af Cirkulationen, og Pengene, han giver for den, er en Gang for alle udgivet og vender ikke tilbage til ham igen. Den Vare, han har købt, er forudsat at han ikke

er bleven snydt — af samme Værdi som den, han har solgt.

I det andet Tilfælde derimod køber Pengebesidderen ikke Varen for at bruge den, men for at sælge den igen. De Penge, han giver ud for den, vender tilbage til ham igen, naar han sælger den. Dette Kredsløb vilde nu være ganske meningsløst, hvis han kun fik sine oprindeligt udlagte Penge tilbage. Hvis en Købmand f. Eks. købte for 100 Kr. Kartofler for at sælge dem igen for 100 Kr., saa var han efter Salget naaet lige saa vidt som før Købet; men det er ikke hans Mening. Den, der køber for at sælge, handler for at tjene. Kredsløbet Penge — Vare — Penge forløber kun normalt, naar det slutter med en større Pengesum, end det begynder med.

Penge, der cirkulerer paa denne sidste Maade, er det, man i Socialøkonomien kalder Kapital.

Varecirkulationen er altsaa Kapitalens Udgangspunkt. Historisk begynder Kapitalen sin Livshistorie med Verdenshandelen og Verdensmarkedet i det 16. Aarhundrede og fremtræder overalt overfor Grundejendommen i Form af Penge, som Pengeformue, Købmandskapital og Aagerkapital. Vi behøver imidlertid ikke at fordybe os i Kapitalens Tilblivelseshistorie for at erkende dette; thi den samme Historie foregaar daglig for vore Øjne. Enhver ny Kapital optræder i første Instans som Penge, der kastes ind i Cirkulationen paa den Maade, som vi allerede har betragtet.

Naar Købmanden køber for 100 Kr. Kartofler, er det altsaa ikke hans Mening at sælge dem igen for 100 Kr. — Han kan maaske blive nødt til det, han kan maaske ogsaa blive tvunget af Forholdene til at sælge dem for 50 Kr.; men hans Hensigt er at tjene paa dem, hvad han nok ogsaa i Reglen gør. Lad os antage, at han nøjes med at tjene 10 pCt., han faar altsaa 110 Kr. for dem. Disse 10 Kr., som han tjener ved Handelen, kalder Marx for *Merværdien*.

Hvorledes opstaar nu denne Merværdi?

Det er jo klart, at Kartoflerne ikke er bleven mere værd, fordi Købmanden har handlet med dem. Varens Værdi bestemmes jo af det Arbejde, der er nødvendigt for at frembringe den. Ganske vist kan Prisen overstige Værdien — vi ved f. Eks. alle, at den ene Handelende kan være dyrere med sine Varer end den anden — men dette kan dog kun være Undtagelser, thi hvis alle f. Eks. solgte deres Varer 10 pCt. over Værdien, vilde de ogsaa komme til at købe deres Varer 10 pCt. over Værdien, og saaledes vilde den Gevinst, de opnaaede ved Salget, blive ophævet af det Tab, de led ved Købet.

Hvis A. f. Eks. har 100 Kr., B. har en Sæk Kaffe og C. har 110 Kr., saa har de tilsammen 210 Kr. og en Sæk Kaffe. Køber A. nu Kaffen for 100 Kr. og sælger den til C. for 110 Kr., saa har han ganske vist tjent 10 Kr., men tilsammen ejer de ligesom før kun 210 Kr. og en Sæk Kaffe. Der har ingen Værdiforøgelse fundet Sted.

Man kan altsaa ikke forklare sig Oprindelsen af den Merværdi, Kapitalisterne tilegner dem ved at antage, at de snyder hverandre. Ganske vist gør de maaske nok det, men det kan de ikke allesammen leve af, lige saa lidt som Fiskene i en Sø kan leve af at æde hverandre — hvis ingen af dem faar anden Kost, saa det jo snart ende med, at der kun er en tilbage, der saa maa dø af Sult.

Ligesaa med Kapitalisterne. Ved Handelen skaber de ingen ny Værdi, de tilegner dem kun den Værdi, som er skabt af den menneskelige Arbejds-kraft. Erhvervelsen af Merværdi er derfor betinget af, at den menneskelige Arbejds-kraft optræder som en Vare.

Betingelsen for, at Arbejds-kraften kan optræde som en Vare, er for det første, at Arbejderen er fri, saaledes at han kan sælge sin Arbejds-kraft, og for det andet, at han ikke selv ejer Produktionsmidler; thi i saa Fald vilde han jo producere for egen Regning; men begge disse Betingelser er jo til Stede i det moderne Samfund.

Kapitalisten køber altsaa Arbejds-kraften, som han køber en anden Vare, og han betaler den med dens Værdi; det vil sige, han giver Arbejderen saa meget, som er nødvendigt, for at han kan leve og vedligeholde sin Arbejds-kraft. Kapitalisten bestemmer nemlig Arbejds-kraftens Værdi paa samme Maade som enhver anden Vares ved det, der er nødvendigt til at fremstille den.

Dette er ganske vist forskelligt paa forskellige Steder og til forskellige Tider.

En dansk Arbejder kan saaledes ikke leve saa billigt som en Kineser eller en indisk Arbejder. Ligeledes bruger den danske Arbejder nu mere til sit Underhold end for 50 Aar siden. Han har faaet flere Livsforødheder nu end den Gang som Følge af, at hans kulturelle Niveau er højnet betydeligt.

"I Modsætning til andre Varer indeholder altsaa Værdibesættelsen af Arbejds-kraften et historisk og moralsk Element," siger Marx.

Naar Talen er om "Arbejds-kraftens Værdi", maa dette altsaa ikke forveksles med Udbyttet af Arbejdet. Disse to Begreber er, som vi senere skal se, høist forskellige. (Fortsættes.)

Vort Forbunds Hovedledelse.

(Fortsættelse af Referatet i Tillægget.)

Trælagerarbejdernes Afdl. anmodede om Sanktion paa ny Priskurant for Tommerhandlernes Arbejdere. Nuværende Løn 33¹/₆ Øre i Timen, Krav 35 Øre i Timen. Sagen omfatter 100 Mand. Sanktion gaves.

Jord- og Betonarbejdernes Afdl. anmodede om Sanktion til at indlede nye Forhandlinger med Begravelsesvæsenet. Sanktion gaves.

Vejle A. Afdl. anmodede om Sanktion til at opsige Overenskomsten for Arbejderne ved alm. Løsarbejde, for at faa Priserne noget regulerede. Sanktion gaves.

Skanderborg Afdl. anmodede om Sanktion paa ny Priskurant. Krav 32 Øre i Timen, nuværende Løn 28 Øre. Sanktion gaves.

Fabriksarbejdernes Afdl., København, anmodede om Sanktion til at opsige Overenskomsten med Carl Lunds Fabrikker og til at fremsætte Krav om, at Timelønnen forhøjedes fra 30 til 33 Øre samt Regulering af Akkordpriserne. Sanktion gaves.

Trustrup Afdl. anmodede om Sanktion til at fremsætte Krav om en Timelønsforhøjelse fra 20 til 25 Øre samt paa ny Akkord-Priskurant. Sanktion gaves.

Herning Afdl. anmodede om Sanktion til at forlange Timelønnen hævet fra 30 til 32 Øre i Timen. Sanktion gaves.

ad 7. *Havnelavshistorierne.* I Nakskov og Odense var alle Anstrængelser for at fremskaffe en fredelig Løsning glippede og de førte Forhandlinger blev resultatløse. I Nakskov var Arbejdsgiverne dog ved vor Overenskomst forhindret i at danne Lav før 1. Februar 1904, i Odense kunde de af samme Grund først danne Lav 1. April 1903, men her stod den dog paa Kamp allerede nu, begrundet paa, at Arbejdsgiverne allerede havde begyndt at hverve Medlemmer til Lavet.

I Kolding var der afsluttet Overenskomst mellem Fagforeningen og de lokale Arbejdsgivere, men denne havde Dampskibsrederiforeningen nægtet at godkende og derimod stillet bestemte Krav om, at Arbejderne, der skulde anvendes til at losse og lade Foreningens Skibe, ikke maatte være Medlemmer af Fagforeningen.

Det i Nakskov og Odense foretagne godkendtes, og der gaves de respektive Forretningsførere og Formanden fortsat Bemyndigelse i Sagerne.

Protokollen oplæst. Mødet hævet.
Johannes Nielsen.

Sløjbedens Protokol.

† † †

Odense H. meddeler, at nedenstaaende Personer, der alle hører til den Kategori af lavpandede Sjæle, der med Hud og Haar sælger sig til Kapitalisterne for som Redskaber at lade sig bruge imod deres egne Klassefæller, har ladet sig indtegne som Medlemmer af det vordende Havnelav:

Vilhelm Neumann, Tolderlundsvej 1.
Rasmus Madsen, Kalkvejen 2.
Chr. Petersen, Nørrebro 8.
H. Petersen, Skibhusvejen 64.
P. Cherling, Tolderlundsvej 27.
Carl Petersen, Sct. Hansgade 22.
Chr. Hansen, Skibhusvejen 81.
L. J. Petersen, Sct. Hansgade 8.
Lauritz Petersen, Havnegade 15.
Chr. Hansen, Nørrebro 10.
Peter Jørgensen, Skibhusvejen 80.

Det er altsaa disse 11 Individer, der har solgt deres Frihed og Ret til at være medbestemende om Vilkaarene, hvorunder de og deres Familier skal leve. De har i vore Øjne kastet Smuds paa deres Hjem og forraadt deres Kammerater for Judaspenge og er ikke værdige til at komme i regulære Folks Selskab men modne til Klassefællernes Gabestok.

Vor og alle vore Kammeraters Foragt skal følge dem paa deres smudsige Vej.

† † †

Brabrand Afdeling meddeler, at de har slettet nedenstaaende pæne Mænd af deres Organisation grundet paa Restance.

Peter Petersen, Rasmus Sørensen, P. J. Sørensen, Niels Peter Petersen, Martinus Madsen, Anders Andersen, Niels Andersen og Laurs Nielsen, alle af Brabrand. Martin Brandsrup, Amerika. Anton Sørensen og Anton Knudsen, begge af Aarhus. Karl Sofus Vagner, Jakob M. Hansen, Rasmus Stabel, Peter Chr. Pe-

Smørforsyningen Jomsborg, Nørrebrogade 51.
Smørforsyningen Aroma, Fredensgade 15.
Smørforsyningen Tordenskjold, Viborggade 26.
Smørforsyningen Kronen, Smallegade 54.
Smørforsyningen Natura, Torvegade 61.
Københavns Smørkompagni, Vimmelskiftet 47.
Smørforsyningen Gyffe, Værnedamsvej 4.
Lyngby Smørforsyning, Lyngby Hovedgade 54.

Til de københavnske Arbejdsmænds Hustruer.

Gør deres Indkøb af Smør, Svendborg Margarine, Æg, Fedt og The i ovenstaaende Forretninger

Thi disse Forretninger forhandler vor egen Fabriks Produkt, hvilket de fleste andre Forretninger ikke gør, hvorfor de heller ikke fortjener vor Søgning.

tersen, S. J. Svendsen, Emil Holmgren, Jens Peter Abrahamsen og J. C. Mogenssen. De sidste 8 er bortrejst, saa deres Adresse er ubekendt, men skulde de vise sig i andre af Forbundets Afdelinger, bedes man give os Meddelelse, saa vort Mellemværende kan klares med dem. Jens S. Lottrup, Arbejdsmand paa Rantzaugave ved Odder, Søren Hansen, Aaby, Viktor Hansen, Aarhus, M. D. Mose, Stautrup, Elias Madsen, Stautrup, Jens Nielsen, Aarslev, og Søren Eldrup, Vognmandskusk i Odder.

J. Rasmussen, Formand.

Silkeborg. Følgende Medlemmer er slettede af vor Afdeling paa Grund af Restance: Andreas Nielsen, Nygade, Frederik Bader, Drowsengsgade, Jens Peter Jensen, Østergade (nu bortrejst), og Niels Christensen, Søndergade.

M. Chr. Christensen, Kasserer.

H. P. Green,
Stempelfabrik,
Linnésgade 27, København K.,
anbefaler
Forenings Stempler & Clichéer.

Foreningsfaner, Banner og Emblemer billigst fra Danmarks største Faneforretning.

Carl Mourad,
Falkonerallé 98. Telefon 27192.

Forenings-annoncer.

Jylland og Fyn.

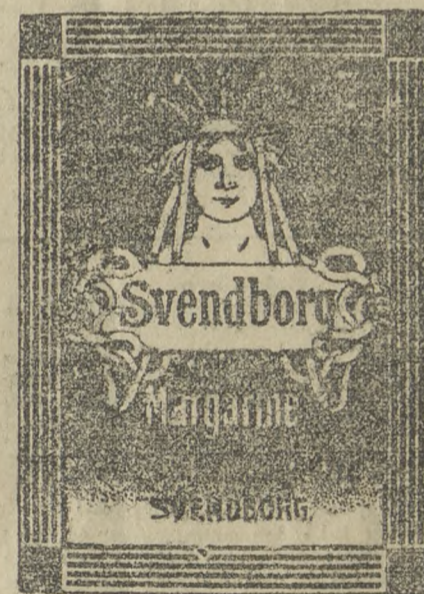
Grenaa.

Medlemsmøde afholdes den første Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, og tredje Søndag Efterm. Kl. 5. Kontingent betales og nye Medlemmer optages. Bestyrelsen.

NB. Generalforsamling den tredje Søndag i hvert Kvartals første Maaned Kl. 4. Bestyrelsen.

Gylling.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde 2den Søndag i hver Maaned, Kl. 6 Aften, hos Niels Rasmussen, Gylling. Alle Medlemmer bedes møde. Bestyrelsen.

Arbejdsmænd

agitør for Salget af Eders egen Fabriks Produkt.

Afdelinger eller andre, som ønske Oplysninger angaaende Svendborg Margarinefabrik, for at faa oprettet Agitationsudvalg eller for at hente Raad angaaende Agitationen, bedes henvende sig til Fabriksbestyrer, Ejner Sørensen, Margarinefabrikken Svendborg. For Københavns vedkommende bedes man henvende sig til Johannes Nielsen, Gøthersgade 42 K.

Tillæg til

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for

Dansk Arbejdsmandsforbund

udgivet af Dansk Arbejdsmandsforbund. Redigeret af M. C. Lyngsie.

Nr. 1.

Kontor: Gothersgade 42.

Januar 1903.

Telefon-Nr.: 2140.

12. Aarg.

Vort Forbunds Hovedledelse.

Forretningsudvalgs mødet

14. og 15. Novbr. 1902.
(Sluttet.)

Dagsorden.

1. Sanktionsbegæring.
2. Agitationen.
3. Opsagte Overenskomster.
4. Rejssager.
5. Forskellige Sager.
6. Understøttelsessager.
7. Angrebene paa Organisationsretten.
8. Forhandlingerne i Jærindustrien.
9. Vor Stilling overfor Lyngby Arbejdsmand og Murarb. Fagforening her.
10. Regnskabsaager.

Mordrup anmodede om Sanktion til at opsigte Overenskomsten paa Nøjsomheds og Klostermosegaards Teglværker og til at stille Krav om en Timeløn af 30 Øre. Sagen omfatter 30 Mand. Sanktion gaves.

Teglværksarbejderne, Kbhvn., anmodede om Sanktion til at stille Lønkrav for Ovnfolkene, Lerlæsserne og Staldpersonalet paa Frederiksholms Teglværker. Lønnen er nu henholdsvis 30 og 32 Øre i Timen og 17 Kr. om Ugen; Krav 35 Øre i Timen for Ovnfolk og Lerlæssere og 18 Kr. om Ugen for Staldpersonalet.

Sanktion gaves med sædvanligt Forbehold.

Kuskene, Kbhvn., anmodede om at maatte stille Krav til Frederiksholm Teglværk om, at Ugelønnen for Kuskene hævedes fra 19 og 20 Kr., henholdsvis for Sommer- og Vinterarbejde, til 22 Kr. om Ugen hele Aaret. Sanktion gaves med sædvanligt Forbehold.

ad 3. **Aarhus** anmodede om, at Lyngsie eller Johannes Nielsen maatte komme tilstedeværende ved et Møde for Jærbanearbejderne. Det vedtoges, at Johannes Nielsen rejser derop.

11. **Agitationskreds** fremsendte Beretning og Regnskab samt Anmodning om nyt Tilskud til Agitationsarbejdet. Sagen henvises til Hovedbestyrelsen.

14. **Agitationskreds** fremsendte Regnskab og Beretning. Regnskabet godkendtes.

Assens F. anmodede om et Møde med Lyngsie som Taler. Vedtoges.

Kallundborg anmodede om et Møde med Lyngsie som Taler. Det vedtoges, at Lyngsie eller Jens Larsen rejser derned.

ad 4. **Aarhus K.** Arbejdsgiverne havde opsagt Overenskomsten med Fagforeningen til Ophør 1. Febr. 1903. Toges til Efterretning.

ad 5. Forhenværende Forretningsfører Rosenvinge-Sørensen var af Højesteret, i en Sag med Mineralvandsfabrikant Sodrting, idomt en Erstatning af 1000 Kr., en Mulkt af 100 Kr. og 100 Kr. i Sagsomkostninger.

Sagen henvises til den samlede Hovedbestyrelse, og det vedtoges at anbefale denne, ikke at udbetale Beløbene, men at disse afskrives paa R. S.s gamle Gæld.

ad 6. **Møns Afdeling** klagede over, at Prisen for Stuvning af Sukkersække var nedtrykket fra 2 til 1 1/2 Øre pr Stk., samt over, at man anvendte Skruebrækker til Losning.

Sagen overgaves til Hovedkontoret.

Holeby havde klaget over, at man paa Sukkerfabriken Presseloft kun fik Betaling for 10 Timers Arbejde, medens de, grundet paa at de ingen ordinær Spisetid havde, tilkom Betaling for 11 Timer.

Sagen var først ordnet overensstemmende med Overenskomsten med Sukkerfabriken, men saa havde Arbejderne taget Klagen tilbage og anmodet om Tilladelse til at arbejde efter de Regler, de tidligere havde klaget over.

Med Misbilligelse af Arbejdernes Vankelmodighed toges Sagen til Efterretning.

Assens J. klagede over, at Cementfabriken „Dania“ vilde indskrænke Arbejdskraften og reducere Lønnen ved de kontinuerlige Schaktove. Der var skrevet til Afdelingen efter nærmere Oplysninger og til Fabriken om en Forklaring. Fabriken havde svaret, at en Reduktion var nødvendig, at de ønskede en Forhandling derom, og at Direktøren kom til København.

Sagen overgaves til Hovedkontoret og H. M. Hansen.

ad 8. **Odense H.** Et paa et offentligst Borgermøde nedsat Mæglings-Udvalg bestaaende af Borgmesteren, 2 Købmænd og en Sparekassedirektor, arbejdede paa at ordne Havnekonflikten, der var god Udsigt til et for os acceptabelt Resultat.

Aalborg H. Arbejdsgiverne havde ikke overholdt den nye Overenskomst med Hensyn til Antagelsen af Arbejdere, herover var der fremsat Klage, og denne var henviset til Afgørelse ved Voldgift, her var dog endnu ikke falden Kendelse, men vore Udsigter vare ikke de bedste.

Kolding. Arbejdsgiverne havde forlangt Forhandling med vor Afdeling om Dannelsen af et Havnelav.

Horsens H. Her var det lykkedes at faa samlet 6 Mand i et Havnelav, og „Det forenede Damskibsselskab“ havde fra København sendt Resten af Mandskabet, der var nødvendigt for at løse Selskabets Skibe.

Det vedtoges at blokere alle Skibe, der ankom til „Det forenede Damskibsselskab“s Ekspeditor, Købmand Knudsen, og eventuelt at tage Knudsens faste Folk ud fra hans Plads.

Endelig vedtoges det overfor Garvermester Kjær, der efter Forlydende havde opsagt sine Arbejdere og fremtidig nægtede at beskæftige Medlemmer af Fagforeningen, efter Samraad med Lohgarverforbundet, at gaa angrebsvis til Værks.

Nakskov. Der gaves forskellige Meddelelser om det eventuelle Lavs Startning.

Frederikssund. Her var afholdt et stort offentligt Protestmøde imod Købmand Langes Angreb paa Organisationsretten.

ad 9. **Forhandlingerne med Mesterforeningernes Udvalg i Jærindustrien.** Ved Forhandlingerne med nævnte Udvalg var der under 1. November d. A. fremskaffet et Grundlag, der bl. a. indeholdt følgende:

Minimalløn 30 Øre i Timen, Overenskomsten gælder til 1. Febr. 1904, og til 1. Febr. 1905 dersom Arbejdsgiverne 1. Februar 1903 hæver Lønnen med 1 Øre i Timen. Tillæg for Specialarbejde som hidtil.

Støbetillæg sættes i Byen til 25 Øre pr. Støbedag for Arbejdsmand, og til 50 pr. Støbedag for Smelteovnsfyrbødere. Hos Burmeister & Wain sættes Tillæg til 1 Øre pr. Time pr. Mand, og maatte der ikke foretages Nedsættelse i nu bestaaende højere Lønninger.

Overenskomsten skulle ogsaa omfatte de københavnske Maskinfabriker, og der indførtes Regler for Afgørelse af faglig Strid.

Dette Tilbud vilde Fabrikterne imidlertid ikke staa ved, men havde under 7 Novbr. fremsat Tilbud, der forandrede det tidligere fremsatte saaledes, at Helsingør Skibsværft kom ind under Overenskomsten, og at man her indgik paa Regulering af Akkordpriserne i nedadgaaende Retning. Endvidere stilledes der Krav om, at Overenskomsten ikke kom til at gælde for Arbejdere under 20 Aar, ældre Folk og Arbejdsinvalid, samt endelig, at Fælles-Værkstedesregler og Regler for Behandling af faglig Strid, blev gældende for os, som de maatte resultere af Forhandlingerne mellem „Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund“ og Jærnfabrikanternes Fællesudvalg.

Mødet hævet.

Mødet genaabnet d. 14. November 1902 Kl. 9 Form.

Dagsorden:

Fortættelse fra sidste Møde.

Formanden oplæste en Skrivelse fra Hovedbestyrelsen fra Arbm. Forbund for København og Omegn, hvori denne foreslog Forretningsudvalget følgende:

- 1) Forretningsudvalget indvilger i, at Overenskomsten udstrækkes til ogsaa at omfatte Helsingør Skibsværft eller
- 2) At der gøres Forsøg paa at erhverve „De samvirkende Fagforbund“s Til-

slutning til at sætte noget ind paa, at Resultatet af 1. November Forhandlingerne føres igennem for den Del, der omfatter de københavnske Skibsværftsarbejdere, eller

3) At der kræves af „De samvirkende Fagforbund“, at der gives Haandværkerne Paalæg om den Holdning, de skal indtage under eventuel Arbejdsstansning af Arbejdsmændene paa de københavnske Skibsværfter.

Efter en meget lang og indgaaende Diskussion vedtoges det, straks at rette Henvendelse til Afdelingerne i Helsingør og gøre dem bekendt med Stillingen og høre deres Mening om Sagen. Og vedtoges det endvidere at søge det i Skrivelser fra Kbhvn. og Omegn under 2 og 3 fremmet, dog saaledes, at man under en eventuel Kamp fastholdt sine oprindelige i Forsommeren fremsatte Krav.

ad 10. **Arbejdsmændenes Fagforening for Lyngby** havde rettet Henvendelse til „Arbejdsmændenes Forbund for København og Omegn“ om Forhandling vedrørende at anerkende hinandens Medlemsbøger.

Forhandlingerne var dog ikke ført til noget Resultat, idet vore Repræsentanter ved Forhandlingerne, for at skaffe Gensidighed, havde krævet, at saa maatte Lyngby Fagforening indmelde sig som Afdeling i „Dansk Arbejdsmands Forbund“.

Murararbejdsmændenes Fagforening, København, havde ved et Byggearbejde ved Kastrup forlangt, at vore Medlemmer derude skulde indmelde sig i Murararbejdsmændenes Fagforening, dette havde disse nægtet, og Murararbejdsmændene truede saa med at blokere Bygningen.

Der var under Arbejdet paa Bygningen, fra vor Afdeling i Kastrup fremsat Priskurantforslag til Muremesteren, der havde Arbejdet. Denne havde lovet at underskrive.

Angaaende Forholdet fra Lyngby var der endvidere rettet Forespørgsel fra Jord- og Betonarbejdernes Afdeling om de maatte slutte Overenskomst med dem.

Det vedtoges at svare Jord- og Betonarbejderne med Henvensning til Forbundslovens § 51, og at det af Udvalget indtagne Standpunkt godkendtes.

Angaaende Murararbejdsmændene godkendtes Bestræbelserne for at faa oprettet Overenskomst med Muremesteren.

Kastrup Afdelingen meddelte, at Formanden for Murararbejdsmændenes Fagforening i København havde fremsat en Del graverende og ærerørig Beskyldninger imod Formanden for „Dansk Arbejdsmands Forbund“.

Det paalagdes Formanden at paatale Beskyldningerne, eventuelt ad Rettens Vej.

ad 11. Hovedkassereren forelagde Bilagene for Juli Kvartal 1902. De blev gennemgaaede og stemplede.

Mødet hævet.

Johannes Nielsen,
Sekretær.

Hovedbestyrelsesmødet i Svendborg den 1.—3. December 02.

Dagsorden:

1. Forbundets Virksomhed.
2. Regnskabet for Juli Kvartal 1902.
3. Vort kooperative Foretagende.
4. Nogle Understøttelsessager.
5. Nogle Forespørgsler vedrørende Lovenes § 5.
6. Agitationen.
7. En Klage fra Arbejdsmændenes Fællesorganisation i Aalborg.
8. De københavnske Murararbejdsmænd og os.
9. En Retssag.
10. Vedrørende Forholdet til Broderorganisationerne i Sverige og Norge.
11. En Forespørgsel fra H. P. Larsen.

Formanden aabnede Mødet, Jens Larsen valgtes til Dirigent.

Formanden foreslog, grundet paa foreliggende Forhold, at der begyndtes med Dagsordenens Punkt 4.

Dette vedtoges.

ad 4. **Svendborg, Aalborg H., Bøgager, Horsens A og H samt Hjørring Afdelinger** anmodede om Understøttelse, alle under ekstraordinære Omstændigheder.

I **Svendborg** skyldtes Anmodningen Medlemmer, der havde nægtet at arbejde sammen med Folk, der var slettet for Restance, denne var efter en kort Strejke inddrevet.

Med Paatale om, at Afdelingen burde have forespurgt Forretningsudvalget, før Arbejdet var standset, vedtoges det at udbetale Understøttelse.

Aalborg H. anmodede om nogen Understøttelse foranlediget ved den Skade, de saakaldte „frie Arbejdere“ havde bragt over Afdelingens Medlemmer ved fortrinsvis at blive beskæftiget ved Losning og Ladning af Skibe. Afdelingen anmodede om, at Understøttelsen sattes til ca. 2500 Kr.

H. M. Hansen foreslog under Henvensning til den forholdsvis lille Understøttelse, der var ydet dem under Havnekonflikten i Maj, at der ydedes dem 600 Kr., hvad han antog svarede til, hvad de ordinært kunde tilkomme.

H. Nielsen foreslog at yde dem 1500 Kr. Efter nogen Diskussion nedsattes der et Udvalg, bestaaende af Formanden, H. M. Hansen og H. Nielsen til at overveje og fremsætte Forslag i Sagen.

Hjørring Afdl. forespurgt, om der kunde udbetales Understøttelse til Medlemmer, der havde mistet deres Arbejde forarsaget ved to andre Fags Strejke paa Hjørring Gasværk.

Ifølge senere Meddelelse var Strejken de to Fag hævet, og Sagen var saaledes bortfalden.

Det vedtoges i lignende fremtidige Sager at lade disse afgøre i hvert enkelt Tilfælde.

Bøgager Afdl. anmodede ved Indstilling fra H. M. Hansen om at faa udbetalt nogen Understøttelse i Anledning af, at Forhandlingerne med Bøgager Teglværk ikke var ført til noget Resultat. Afdelingen havde tidligere under Konflikten med nævnte Teglværk

Arbejdsmændenes Fagblad

Organ for

Dansk Arbejdsmandsforbund

Udgivet af Dansk Arbejdsmandsforbund. Redigeret af M. C. Lyngsie.

Nr. 2

Kontor: Gothersgade 42¹

Februar 1903.

Telefon-Nr.: 2140.

12. Aarg.

Aaret 1902.

Nogle Tal fra Hovedkontoret.

II.

Det var med Alvör i Sindet, at vi i Forbundsledelsen paabegyndte vort Arbejde i Aaret 1902.

Aarets Indledning var meget tryk-kende. De kapitalstærke Dampskibs-selskaber havde allerede ved Slutningen af Aaret 1901 klart og bestemt frem-hævet, at de ved alle Midler vilde føre deres Krig overfor Sømand og Søfyrbedere igennem, samt at de ikke vilde tage noget Hensyn til, om det skulde komme til en stor økonomisk Kamp mellem dem og Organisationerne, og vi Arbejdsmænd var allerede paa daværende Tidspunkt klar over, at der regnedes med, at vi skulde være Med-vægten mod Rhedernes brutale Frem-færd, idet vore Havnebyer kunde ventes at blive draget ind i Kampen med ca. 1500 Mand.

Foruden dette havde Muremestrene i Byerne Nakskov, Odense, Maribo, Hillerød, Ringsted, Ribe, Horsens og Fredericia opsagt de mellem os og dem værende Overenskomster, der til-sammen omfattede ca. 500 Mand.

Vi havde endvidere fra Arbejds-giverne i Marmor- og Granitliberierne i København og i Granitværkerne paa Bornholm faaet Overenskomsterne op-sagte, ligesom Teglværksejerne flere Steder, særlig paa Jyllands Østkyst, rørte sig ret kraftigt og enkelte Steder opsagde Overenskomsterne; en Del andre Arbejdsgivere holdt sig mere til-bage, men syntes dog ved første Lejlig-hed klar til at falde over os.

Saaledes laa Landet for os, da vi paabegyndte vor Foraars-Kampagne 1902.

Med Anspændelse af al vor Kraft lykkedes det os at undgaa at blive ind-draget i Søfyrbederkonflikten ved Aarets Begyndelse, og vi klemte saa straks løs paa Muremestrene i Provinserne, og det lykkedes os ogsaa at faa disse Sager trukket frem i For-grunden, og i Marts Maaned at faa dem afgjorte sammen med Murararbejds-mændenes Lønsager fra Byerne Kalundborg, Viborg og Holbæk, hvor vi havde opsagt Overenskomsterne. Ved disse Sagers Afslutning opret-holdtes Status quo i de 9 Byer, medens Kalundborg fik 1 Øre Tillæg og Ring-sted 1 Øre Reduktion. Som Forhol-dene var, maa vi kalde det afsluttende Resultat af disse Sager tilfredsstillende, det var jo Arbejdsgiverne, der var kørt frem mod os i det langt over-vejende Antal Sager, de blev heller

næppe saa tilfredse med Resultatet, som vi blev det.

Ogsaa paa de andre Pladser, hvor Arbejdsgiverne havde gjort Fremstød mod os, lykkedes det os gennem lange og trange Forhandlinger at holde dem Stangen, og det lykkedes ikke paa en eneste Plads at faa trykket Lønnen ned; paa et enkelt Teglværk lykkedes det os endog at faa indført nogle smaa Forbedringer. Alt afgjortes uden Konflikt. Paa Bornholm blev vi siden af Haandværkerne draget ind i en Konflikt, men før den Tid var der mellem os og Arbejdsgiverne opnaaet Enighed om Priskurant.

Vi mente nu at være over det værste. Foruden de her nævnte Sager havde vi faaet en hel Del fra vore forskellige Afdelinger fremsatte Krav bragte i Orden eller bragt saaledes hen, at de laa tilfredsstillende.

Den 26. April holdt de samvirkende Fagforbund imidlertid Generalforsamling og vedtog den for vort Forbund saa ulykkebringende Beslutning, at vi skulde gaa i Kamp for Sømand og Søfyrbedere med vore Havnearbejdere i alle Provinsbyerne, hvor de var organiserede i vort Forbund. Byerne, hvor de stod i det saakaldte Transport-arbejderforbund, var der ikke Tale om. Nødtvungen parerede vi Ordre, og den 1. Maj stod vi med ca. 1200 Havnearbejdere paa Gaden.

Havnestrejken hævedes ved Beslutning af Repræsentanter for D. S. F. den 5. Maj, men i Stedet for Fred fik vi nu Krig fra Arbejdsgiverne, og vore Medlemmer blev i større eller mindre Udstrækning boycottede i mange Byer, og en af de bitreste Krige, der nogensinde er udkæmpet mellem organiserede Arbejdere paa den ene, og den organiserede Kapital paa den anden Side, tog nu sin Begyndelse; endnu er den jo langt fra afsluttet.

Denne Kamp — Kampen imod Slave-lavene og for vor Organisationsret — har været Aarets Hovedbegivenhed, og bliver det maaske ogsaa for det kom-mende Aars Vedkommende; thi saavel vi som De samvirkende Forbund, der bærer det egentlige Ansvar for Kampen, vil ved alle Midler værre og varetage Kammeraternes Interesser og gøre denne Sag til en fælles Sag for alle Arbejdere, der er organiseret paa et solidarisk Grundlag; Havnehistorierne har i meget stor Udstrækning lagt Beslag paa Forbundets Ledelse, særligt paa

Formanden og Forretningsførerne Han-sen og Larsen. Den har kostet mange Penge og krævet store Ofre.

Af de af Forbundsledelsen givne Sank-tioner er de fleste udnyttede med gode Resultater for vore Medlemmer. Vi skal saaledes nævne: Rudkøbing har gennemført Priskuranten for almindeligt Arbejdsmands-Arbejde over hele Byen. Aarhus Renovationsmænd har faaet ny Priskurant, hvorved de fik Lønnen hævet med 30 Øre om Dagen. Aalborg Renovationsmænd har faaet Arbejds-tiden indskrænket til 8 à 10 Timer daglig. Taastrup Afd., der opløste sig og gik op i Glostrup Afd., har faaet Murararbejdsmændenes Løn hævet fra 30 til 35 Øre Timen, Teglværksarbej-derne paa Frederiksholms Teglværk har faaet Lønnen hævet til 32 Øre i Timen, Trælagerarbejderne har for Ar-bejde paa Tømmerpladsen faaet Lønnen hævet med ca. 15 pCt.

Meget mere kunde nævnes, men det er jo at gentage, hvad vi Maaned paa Maaned giver Meddelelse om under Rubriken „Siden sidst“.

Den største af de givne Sanktioner: Skibsværftsarbejderne i København, til hvilken nu er knyttet Støberiarbejds-mændene i København og Skibsværfts-arbejdsmændene i Helsingør, er ikke bragt til Afslutning, men saavel For-bundets som Afdels Repræsentanter ved de førte Forhandlinger mener, at den vil blive afsluttet i en nær Fremtid, og at den vil give os nogen Lønfor-højelse.

Aaret 1902 har saaledes været rigere paa Farer og Besværligheder, end de nærmest foregaaende Aar, men ikke saa rig paa Fremskridt. Naa, Frem-skridt, store Fremskridt, gjorde vi jo i de gode Aar; hvad det nu gælder om, er at fastholde det tidligere vundne, og dette har vort Forbund ogsaa fuldt ud været i Stand til. Galt vilde det ogsaa se ud for de danske Arbejds-mænd, om vi i de daarligere Aar skulde lade Arbejdsgiverne tage tilbage, hvad vi vandt i de gode Aar, saa kom vi og vore Hjem jo aldrig videre. Her-imod er det, at Dansk Arbejdsmands-forbund med Held har staaet Vagt i 1902.

Siden sidst.

Horsens H. har ved Forhandling med Arbejdsgiverne faaet indført en Akkordpriskurant ved Horsens Havn. Alt Arbejdet ved Havnens var tidligere været udført paa Døgnet, nu skal det prøves med Akkord. Arbejderne mener ikke at tage noget derved.

Aarhus R. Den 31. Oktober f. A. modtog vi ved de københavnske Stæv-ningsmænd en meget højtidelig Op-sigelse af den mellem os og Vogn-

mandforeningen i Aarhus værende Priskurant til Udløb, 1. Februar 1902. Vi tog imod Opsigelsen skønt den, med det forkerte Aarstal, den indeholdt, var ganske ugyldig, Herre Gud, tænkte vi, vil de aarhusianske Vognmænd have den Morskab der kunde følge deraf, saa lad dem faa den. Kuskene i Aarhus er jo ikke tabt bag af en Vogn, og de skal heller ikke komme til Skade saa-længe vi er med paa Organisations-Vognen.

Kort før Jul er der saa en Vogn-mand, S. Madsen, Østergade, der syntes det varede for længe før Priskuranten udløb, og uden videre Varsel trækker han saa af vore Medlemmers Løn. Vi noterede Datoen paa vor Kalender og lod saa Madsen skotte sig selv. Vi skulde nok huske ham naar vor Tid kom.

Den 18. Januar d. A. forlangte Vogn-mændene Forhandling, og ved denne forlangte de Lønnen for de ugelønnede Kuske nedsat til 16 Kr. og for de maanedslønnede Kuske skulde Lønnen endog nedsættes til 55 Kr. og endelig skulde Maanedslønnen for Kuskene, der har Kost og Logi, nedsættes til 25 Kr. Da vi havde sat os ind i d'Hr.s For-slag, var vi altsaa klar over hvad de vilde, men vi satte os ogsaa ind i hvad de Godtfolk magtede, og heldig-vis havde de to Ting ikke meget med hinanden at gøre.

Den 29. Januar søgte vi ny For-handling med Vognmændene, men her udviste de en Stædighed, som hverken gode Ord eller Klapp kunde bringe dem fra. Saa tænkte vi, de maa have Klaps, og alt gjordes fra vor Side klar dertil. Og Søndagen den 1. Februar maatte d'Hr. selv gaa i Stalden til Øgene, hvis de vilde have striglet og muget. Hvor mange af dem, der gjorde dette, ved vi ikke, men da Middag kom var de kede af det, og Afdelingens Formand, A. Mikkelsen og Forretnings-fører H. M. Hansen, blev anmodet om at komme til dem til Forhandling. Denne fandt Sted og Vognmændene gav sig, og Priskuranten blev under-skrævet.

Ved den ny Overenskomst har vi ikke blot paa alle Punkter opretholdt Status quo, men paa enkelte Punkter gennemført Forbedringer, som kan no-teres i nogle Tusinde Kroner om Aaret.

Den raske Vognmand S. Madsen paa Østergade vilde dog endnu ikke bøje sig saa hurtig, der maatte vi saa strejke i 2 Dage; saa kom han og bad for sig, og da han samtidig lovede at af-levere hvad han havde „hugget“ fra Folkene om Julen, fik han Lov at underskrive den ny Overenskomst, som han nu lovede at overholde ubrødelig.

Saaledes endte Historien om Vogn-mændene i Aarhus, der vilde nedsætte Kuskenes Løn.

Odder. Ved Forhandling mellem vor Afdeling, bistaaet af Forretningsfører Hansen, og Muremestrene i Odder, er der opnaaet Enighed om, at Timelønnen for alt Murararbejdsmandsarbejde sættes til 30 Øre, den tidligere Løn var 27 à 29 Øre i Timen. Lønforhøjelsen træder i Kraft 1. April d. A.

Slagelse H. kan notere en lille Sejr for Arbejdsmændene. Den 7. Februar 1902 nægtede pludselig Slagelse Skøjte-løberforening igennem Proprietær Lar-

sen at betale Arbejdsmændene mere end 20 Øre pr. Time, trods det, at den gængse Betaling var 30 Øre pr. Time. Da vi selvfølgelig ikke kunde finde os i denne Lønreduktion selv midt i Vinterens Arbejdsløshed, og Hr. Larsen ved Forhandling kun gav os det Svar, at der var Folk nok i Sla-gelse at faa til 20 Øre i Timen, standsede vi Arbejdet og blokerede Skøjtebanen. Nu viste det sig, at de fuldstændig maatte lukke Banen af Mangel paa Arbejdsstyrke. Naar vi naaede det Re-sultat at faa lukket Banen, skylder vi Tak til dem, der arbejdede der, fordi de ikke stillede Krav om Understøttelse og ikke mindst kan vi takke daværende Formand paa Isbanen H. P. Mortensen, der gjorde fælles Sag med sine Kamme-rater, skønt det var ham meddelt, at han ikke behøvede at forlade sit Ar-bejde, da han var udenfor Lønreduk-tionen, men hans Svar var bestemt „ikke en Time jeg arbejder med Skrue-brækkere“. Resultatet af denne Kamp er nu bleven, at ovennævnte H. P. Mortensen igen er antaget som For-mand og der betales nu 30 Øre pr. Time til alle Arbejdere.

Endnu kan noteres en lille Sejr hos os, idet vi har naaet at faa en Over-enskomst med Slagelse Andelsbageri, hvorved vi har faaet afskaffet en slem Kontrakt, der var paatvungen Brød-kusken.

C. M. J.

Fællesudvalget af 21. Februar 1899

mellem

Murer- og Tømrer-mestrenes Centralforeninger for Jylland og Østifterne og Dansk Arbejdsmandsforbund.

Dette Udvalg, der bestaar af 4 af vort Forbund og 4 af Mesterorganisa-tionen valgte Medlemmer, har til Op-gave at afgøre de Uoverensstemmelser om Løn- eller Arbejdsforhold, der maatte opstaa mellem os og de nævnte Organisationers Medlemmer og som ikke har ladet sig ordne paa første Haand mellem Parterne.

Den 23. Januar d. A. holdt Udvalget sit ordinære aarlige Møde her i Køben-havn. Dagsordenen var:

Valg af Formand og Næstformand, Bestemmelse af Stedet for næste Aars-møde, Lønuoverensstemmelserne i Viborg, i Ringsted og i Middelfart.

Til Formand valgtes Hr. Muremester Hansen, Odense, og til Næstformand genvælgtes vor Kollega, Byrådsmedlem Niels Nielsen, Køge.

Næste Aarsmøde skal afholdes i Odense.

Lønuoverensstemmelsen i Ringsted afgjordes derhen, at Lønnen forblev ved det gamle, den er 28 Øre i Timen. Vore Folk havde opsagt og forlangt 30 Øre i Timen, men Muremestrene vilde have Lønnen ned til 26 Øre. Angaaende Viborg stod der stor Strid i Udvalget. Da man ikke kunde enes, maatte Udvalget konstituere sig som Voldgift. Resultatet blev da det samme som ved Ringsted, Lønnen blev ved det gamle. Lønnen er 30 Øre i

Timen, vore Folk havde forlangt 33 Øre.

Vedrørende Middelfart vedtoges det at fastslaa den fremtidige Regel, at naar en udenbys Murermester faar et Stykke Arbejde i en By, skal han betale sine Arbejdsmand efter de Priser, der gælder i den By hvor han hører hjemme. Er disse Priser lavere end den Bys, hvori Arbejdet udføres, skal han dog betale efter denne. Spørgsmalets Indtægt for Udvalget skete ved, at en Vejle Murermester, der havde faaet et Stykke Arbejde i Middelfart, ikke vilde betale efter Vejle Priskurant. Vejles Priser var 33 Øre og Middelfarts 30 Øre. Denne Regel er jo absolut i vor Førd. Vore Afdelingsledelser bør derfor mærke sig den.

De skandinaviske Arbejdsmandsforbund.

Det norske socialistiske Tidsskrift „Det tyvende Aarhundrede“, der udkommer i Christiania, omtalte isit September-Oktober Hæfte Arbejdsmandenes Centralorganisationer, Hæftets Artikkel er ledsaget af veltrufne Billeder af vort Forbunds Formand *M. C. Lyngsie*, og det svenske „Grofarbetareförbund“s Formand, *Janne Jönsson* og Nordmændenes Formand, *Olav Ström*.

Vi udsætter her Tidsskriftets Artikel:

Det er i de sidste fem—seks Aar, at Organisationen af Arbejdsmandsforbund har slaaet rigtig Rod. Ikke-faglærte Arbejdere kom senest med i Organisation, og da de stod færdige til at komme med, saa var der ikke anvist Plads for dem, som for Smede, Skrædere, Skomagere, Typografer, Snedkere o. l., som havde Organisationen færdig i Fæget paa Forhaand. Men de ikke-faglærte Arbejdere — *unskilled labour*, som det hedder paa engelsk — udgjorde den største Mængde af Arbejdsklassen, og de led som oftest mest ondt. Fra enkelte mindre Organisationer, der gik efter de største og mest ensartede Bedrifters Linjer, førte Udvikling over i Samling af alle Arbejdere udenom Fagene i en Organisation. Det blev Arbejdsmandsforbundene. Med det Arbejde, som disse Forbund har gjort i Danmark, Norge, Sverige under Ledelse af Mand, som er udgaaede fra disse Kredses egen Midte, er det godtgjort, at man her har fundet en Organisationsform, som egner sig til at samle — lad os kalde dem — Udearbejdernes store Masse i en tæt Fylking. Her kommer Landarbejderne og sættes under Paavirkning af en ny stor Ide, og her mødtes Jernbanearbejderne og Skovenes Mænd i fælles Interesser. Uden disse vilde Arbejderorganisationen kun været halv, uden disse vilde den være usammenhengende. Under Arbejdsmandsforbundenes Faner kommer de; de kommer fra hele Landet, i den største Fylking og ofte med de radikaleste Tanker.

Arbejdsmandsforbundenes Organisation kan trygt sættes op som en af de vigtigste Markkepæle i Arbejderorganisationernes lokale Historie. Baade for den nominelle Styrke, de marscherer op med, og den nye materielle og aandelige Kraft, de har tilført Arbejderbevægelsen. Deres forløb er stort; thi deres Arbejdsmark er umaadelig.

De Mænd, som ere skudt frem til Ledere af disse mægtige Bevægelser, fra Arbejdsmandenes egne Rækker, hører til Arbejderorganisationernes interessanteste Skikkelser. Man nævne bare *Keir Hardie* i England, *Samuel Gompers* i Amerika, *Basly* i Frankrig — og nu den fra de sidste Kulstregere i Amerika berømte *John Mitchell*. Vi skal nu i Korthed omtale Lederne for Arbejdsmandsforbundene i de tre skandinaviske Lande. De indtager alle fremragende Stillinger indenfor Arbejderbevægelsen.

Det danske Arbejdsmandsforbund, som er stiftet i 1896, er det største, idet Medlemsantallet drejer sig om 25,000, og Indtægten var sidste Aar 512,440 Kroner. De danske Arbejdsmands Formand, Folkethingsmand *M. C. Lyngsie*, er velkendt over hele Norden. Den lille, undersætsige, blonde Mand med Guldrillerne husker man, naar man

engang har set ham — og hørt ham tale. Han er født i København den 6te Juli 1864. Allerede i en tidlig Alder sattes han til Arbejde og virkede som Arbejdsmand til 1891, da han valgtes til Formand for den Forening af Arbejdsmand, som var stiftet i København. Han var i 1890 blevet afskediget fra sit Arbejde, fordi han havde ledet et socialistisk Møde, og de konservative har siden den Tid ofret speciel Opmærksomhed paa ham. Det er saa rimeligt. Thi han rev med sig den sidste Arbejderskare, som Høje kunde gøre Regning paa at beholde i nogen Tid. Fingrene af Fadet, tænkte de. Men allerede i 1896 var ved Lyngsies og andres Agitation Arbejdet naaet saavidt, at Arbejdsmandsforbundet oprettedes, og den Udvikling, det har haft, har været rivende. Lyngsie, der fra først af var været Formand, redigerer Organisationens Fagblad og er Sjælen i Forbundets store, kooperative Foretagender, hvoraf de største er Svendborg Margarinefabrik og Mejeriet „Enigheden“. I 1898 valgtes Lyngsie til Folkethingsmand for Horsens Bykreds og i 1900 valgtes han som Medlem af Københavns Borgerrepræsentation.

Det svenske Arbejdsmandsforbund er stiftet i 1895, efterat et Forbund, som omfattede søndre Sverige, havde været i Virksomhed siden 1892. Den meget originale Leder for dette Forbund er *Janne Jönsson* i Helsingborg. Han er født i en Husmandsstue i Nærheden af Helsingborg den 27de Juni 1861. Allerede 7 Aar gammel maatte han ud at tjene sit Brød og fik saaledes ikke engang Anledning til at gaa i Folkeskolen. Alle de Kundskaber, han har, og *Janne Jönsson* er en „bildad man“, som det hedder paa svensk, han har erhvervet sig ved Selvstudium. I 1880 forlod han Landarbejdet og blev Kulgrubearbejder. I 1886 blev han Formand i den første, svenske Kulgrubearbejderforening og kom til at lede en 7 Ugers Strejke. Fik saa Afsked for sin Agitations Skyld og led en Tid megen Nød, da der intet Arbejde var at faa. Han havde ogsaa Kone og Barn at underholde. Siden 1890 har han været bosat i Helsingborg og været beskæftiget som Fabrikarbejder, Havnebygningsarbejder o. l. Da „Grofarbetareförbundet“ for det søndre Sverige stiftedes i 1892 blev han først Kasserer og saa Formand for dette, og siden 1897 har han været Formand for det i 1895 stiftede Arbejdsmandsforbund for hele Sverige. Det svenske Arbejdsmandsforbund tæller mellem 7 og 8000 Medlemmer.

Det norske Arbejdsmandsforbund er stiftet i 1900 og er saaledes det yngste. Som Spire til dette Forbund var det i 1895 stiftede Vej- og Jernbanearbejderforbund, hvilket i 1898 uvidedes til et Sten-, Jord- og Bjergarbejderforbund. Fra en beskeden Begyndelse i 1895 er det norske Arbejdsmandsforbund nu naaet et Medlemsantal af henved 5000 i over 100 Afdelinger. Den Mand, som fra først af har staaet i Spidsen for denne Bevægelse, er *Olav Ström*. Han er født i et Kværnhus i søndre Elverum den 25de September 1866. Han voksede op i Nærheden af Grundseth Markedsplads og gik paa Folkeskolen i Elverumsleiret fra sit 8de til sit 14de Aar. Det var ca. 12 Ugers Formiddagskole aarlig. Under Opvæksten arbejdede han dels paa et Bryggeri i Elverum, dels hos Bønderne deroppe. Mellem sit 15—16 Aar var han allerede paa Vejlarbejde, og 16 Aar gammel kom han til Kristiania og begyndte i Bagerlære. Forlod dette efter 1 1/2 Aars Førløb, Arbejdstiden i Bagerierne var dengang 18 Timer i Døgn — Lørdage 24. Der var under disse Forhold ikke tale om nogen Tid til Læsning. Han begyndte saa paa et Teglværk, blev Medlem af socialdemokratisk Forening straks efter dens Stiftelse, og stiftede i Foraaret 1886, ikke fuldt 20 Aar gammel, Kristianias første Teglværksarbejderforening. 1887—88 var han Expeditor for „Social-Demokraten“. Tjente gennemsnitlig 8—10 Kr. om Ugen. Arbejdede i en Tid paa Gravning for Kommunen, og var en Tid Lagerarbejder. Stiftede herunder den første Arbejdsmandsforening i Kristiania. Fra Efteraaret 1891 til Efteraaret 1898 arbejdede han ved forskellige Jernbaneanlæg med ca. 1 Aars Afbrydelse 1893—94, da han var valgt til Sekretær for Arbejderpartiet. Stiftede det Aar en Række

Jernbanearbejderforeninger ved de forskellige Anlæg,

Det er især i de sidste Aar, at vort norske Arbejdsmandsforbund har skudt Vækst, og dette lover godt for Fremtiden. Det er nu Landets største Arbejderorganisation. Det var først i 1899, at Strøm fik Godtgørelse for sit Arbejde som Formand. Lønnen blev da sat til 1300 Kr. om Aaret, hvilket i Foraaret forhøjedes til 1400. I Arbejdet indbefattedes Redaktionen af Fagbladet „Arbejdsmanden“, der udkommer i stort Format 2 Gange om Maaneden og udgaar i 6000 Exemplarer. Strøm har gennem sit Arbejde og sine mange Rejser et udmærket Kendskab til alle Landets Forhold, hvilket har været ham til stor Nytte. Han har aldrig tilhørt noget andet Parti end det socialistiske, hvilke Anskuelse han har holdt helt siden Konfirmationsalderen. Han har gentagne Gange været indvalgt i Styret for Det norske Arbejderparti, er en af vort Partis Repræsentanter i Kristiania Kommunalbestyrelse, Medlem af Sekretariatet for Arbejdernes faglige Landorganisation o. s. v. Desuden er han for Tiden Medlem af en Departemental Komité, som har til Behandling en Række Spørgsmaal vedrørende Statens Tusinder af Arbejdsmand.

Der er ikke Tvivl om andet, end at Arbejdsmandsforbundet i Kraft af sin Stilling og sin Karakter danner Fortroppen i Norges socialistiske Bevægelse, og det skyldes i høj Grad Olav Strøms klare, praktiske Sans, forbundet med en Ungdommens Idealisme, at dette Forbund staaer saa glimrende som det gør, og ejer saa haabefuld en Fremtid.
Kr.

Alle Steder fra.

Svendborg. Fyens Andels-Foderstofforretning har opsagt Overenskomsten med vor Afdeling. Grunden til dette Skridt antages at være den, at de er bleven indstævnet for Retten i Svendborg, fordi de ikke vilde betale nogen af vore Medlemmer tilgodehavende Arbejdsløn.

Mon de vil have Revanche?

Vejle Garveriarbejdsmand har dannet en ny Fagforening. Anbefalet af Arbejdsmandenes Fagforening i Vejle, søger den Optagelse i Forbundet som heltbetalende Afdeling.

Murerarbejdsmændene i København fik som bekendt Understøttelse til næsten alle deres ca. 1200 Medlemmer under hele Lock-out'en i 1899, de stod saa i Forbundet til de i Foraaret 1901 havde faaet gennemført en Priskurant, hvorved de fik Daglønnen hævet fra 333 Øre til 350 Øre, saa meldte de sig ud af Forbundet. De har i Efteraaret, som nævnt i forrige Nummer af Fagbladet, rettet Henvendelse til Aarhus M., Randers og Odense M. om at danne Sørforbund, nu oplyses det tillige, at de ogsaa har været i Lav med Horsens A. om det samme, de har dog alle Steder faaet samme Svar, nemlig det: at saalænge de ikke havde mere Begreb om deres Solidaritetsforpligtelse end de havde udvist tidligere, vilde man ikke have noget med dem at gøre, forøvrigt vilde den rigtige Adresse paa slige Henvendelser være: Dansk Arbejdsmands Forbund.

Hovedkontoret. For Installering af W. C. i den gamle Ejendom, hvori vort Forbund har Hovedkontor, vilde Ejeren have, at vi skulde give 50 Kr. mere i Husleje om Aaret, ellers maatte vi gerne flytte. Forretningsudvalget nægtede selvfølgelig at gaa ind paa Huslejeforhøjeisen, men tilbød Vårten at flytte til April Flyttedag; nu vil han dog ikke af med os før til Oktober. Saa skal vi flytte. Vårtens W. C. kunde snart blive lige saa dyrt som et kongeligt Hundehus.

Kapitalen.

Karl Marx økonomiske Lære.

(Af H. P.)

III.

Merværdien.

Hidtil har vi særlig beskæftiget os med Vareombytningen. Vi har set, hvad der er Betingelsen for, at Genstandene kan ombyttes, nemlig at de har Værdi: at det har kostet Arbejde at fremstille dem. Vi har set, hvorledes de ombyttes, og endelig, hvad Kapitalistens Formaal med Ombytningen er, nemlig Erhvervelse af Merværdi. Men vi har ogsaa set, at denne Erhvervelse af Merværdi er betinget af, at den menneskelige Arbejdskraft kan købes som en anden Vare.

Vi maa derfor nu vende os fra Vareombytningen til Vareproduktionen for at se, hvorledes Merværdien opstaaer.

Til Produktionen hører to Faktorer: 1. Arbejde: maalt bevidst Virksomhed af Mennesket, og 2. Produktionsmidler: Raastof, hvoraf Brugsgenstandene kan fremstilles, og Værktøj, Maskiner etc., hvorved Raastoffet kan behandles.

Naar en Snedker f. Eks. skal lave et Bord, saa anvender han hertil Træ, der er et Naturstof, og ved Hjælp af Sav, Høv og andet Værktøj forarbejder han det til en Brugsgenstand.

Under ethvert Produktionssystem danner Arbejdskraften og Produktionsmidlerne de nødvendige Faktorer, men Produktionens sociale Karakter er forskellig under de forskellige Produktionssystemer. Naar Arbejderne selv ejer Produktionsmidlerne og altsaa producerer for egen Regning, tilfalder det fulde Udbytte af hans Arbejde ham selv. Anderledes derimod, naar han mangler Produktionsmidler: Han maa da sælge sin Arbejdskraft til Kapitalisten, lade sig kontrollere af denne — og hans Arbejdsprodukt tilhører nu ikke ham selv, men Kapitalisten.

Lad os antage, at de Levnedsmidler, der er nødvendige til Arbejdernes Underhold i en Dag, kan fremstilles i 6 Timer og har en Værdi af 3 Kr. (Disse Tal er naturligvis ganske vilkaarlige.) Kapitalisten køber Arbejdskraften til dens Værdi: han betaler Arbejderen 3 Kr. for en Arbejdsdag.

Vil han nu f. Eks. lade ham spinde Bomuldsgarn, køber han Bomuld og Spindemaskine og sætter saa Arbejderen til at forarbejde Bomulden til Garn. Hvis et Pund Bomuld nu er et Produkt af 2 Timers Arbejde, har det altsaa en Værdi af en Krone, og til denne Pris køber Kapitalisten det. I en Arbejdstime kan Arbejderen forvandle 2 Pund Bomuld til 2 Pund Garn, i 6 Timer altsaa 12 Pund Bomuld til 12 Pund Garn. Hvilken Værdi har da et Pund Garn?

Til at fremstille et Pund Garn er medgaaet et Pund Bomuld (= 1 Kr.) + 1/2 Arbejdstime (= 25 Øre) + Slid paa Maskine etc. (f. Eks. = 10 Øre), tilsammen 1 Kr. 35 Øre.

Da Arbejderen i de 6 Timer har spundet 12 Pund Garn, har det samlede Produkt altsaa en Værdi af 16 Kr. 20 Øre. For at opnaa dette Resultat har Kapitalisten maattet afholde følgende Udgifter: 12 Pund Bomuld = 12 Kr., Betalingen for en Arbejdsdag = 3 Kr., Slid paa Maskiner etc. = 1 Kr. 20 Øre, tilsammen 16 Kr. 20 Øre, netop hvad Garnet er værd. Han har altsaa endnu ikke opnaaet nogen Merværdi.

Kapitalistens Formaal med Produktionen er imidlertid ikke at frembringe Nyttegenstande — ganske vist kan han ikke undgaa dette, men hans Formaal er at frembringe Merværdi. Han lader sig derfor heller ikke nøje med at faa den samme Værdi ud af Produktionen, som han har kastet ind i den, han vil have mere. Ganske vist har Arbejderen frembragt Værdier for de 3 Kr., han har faaet, men Kapitalisten siger: „Jeg har betalt Dig Værdien af din Arbejdskraft for en hel Dag, Du har endnu kun arbejdet 6 Timer, Du maa blive ved — hele din Arbejdskraft tilhører mig.“

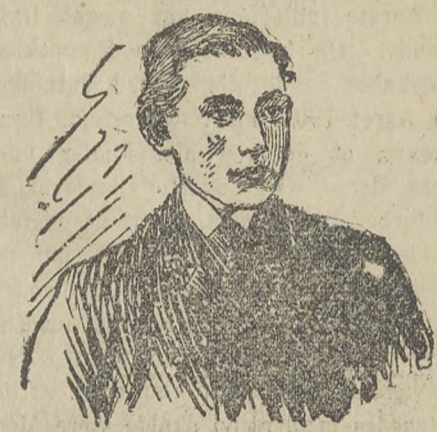
Arbejdsdagen forlænges saaledes ud over den Tid, der er nødvendig for at frembringe de Levnedsmidler (eller rettere sagt Værdien af de Levnedsmidler), som Arbejderen selv behøver i en Dag.

Lad os antage, at Arbejdstiden er 12 Timer om Dagen. I den Tid kan Arbejderen saa producere 24 Pund Garn til en Værdi af 32 Kr. 40 Øre. Kapitalistens Udgifter ved denne Produktion har været 24 Pund Bomuld = 24 Kr., Betalingen for en Arbejdsdag = 3 Kr., Slid paa Maskiner etc. = 2 Kr. 40 Øre. Tilsammen 29 Kr. 40 Øre.

Kapitalisten har saaledes vundet (eller som han foretrækker at kalde det: „fortjent“) 3 Kr. ved Produktionen. Han har erhvervet Merværdien uden at krænke Lovene for Vareombytningen. Han har betalt Bomulden, Maskinerne og Arbejdskraften med deres Værdi, og han sælger Garnet til dens Værdi — hverken mere eller mindre — og dog trækker han flere Penge ud af Kalkulationen, end han oprindeligt satte ind i den. „Saaledes er nu alt paa det bedste i den bedste af alle mulige Verdener.“

Hemmeligheden ved den kapitalistiske Produktion er kun, at Arbejderen maa producere større Værdi, end han selv faar for sit Arbejde. (Forts.)

Vort Billedgalleri.

Jens Hansen, Ungkarl fra Sundbylille.

Ovenstaaende veltrufne Billede er af en Mand, om hvem *Frederikssund* Afdeling skriver:

Maa vi her i Fagbladet for vore Kammerater præsentere en af de pøne Mænd, som under Lock-out'en hos Kømand P. Holten Lange har optaget Arbejdet efter de organiserede Arbejdsmand.

Da Slagteriarbejderne strejkede for et Par Aar siden, modtog han Understøttelse fra denne Fagforening, mens siden han er blevet Skruebrækker, generer det ham ikke at rakke alle Fagforeninger ned.

Da han er en rigtig doven Rad, som ikke kan være andre Steder, har han nu set sig nødsaget til at optræde som Skruebrækker, og derfor har han selvfølgelig nu faaet et skrækkeligt Had til Fagforeningerne.

Med Tiden vil der her i Bladet blive præsenteret nogle flere Blomster af samme Slags, maaske kan dette hjælpe til at udrydde den Slags Snyltedyr, som kaldes for Skruebrækkerne.

Bestyrelsen for Arbejdsmandenes Fagforening Frederikssund.

At Arbejdere, der sidder med en stor Børneflokk, kan lade sig friste til at blive Skruebrækker, er slemt nok; men at en Ungkarl, der kun har sig selv at sørge for, og som jo har den Udvej at tage ud og tjene, alligevel melder sig til Tjeneste for Arbejdsgiverne, naar disse bekæmper Arbejderne, det er endnu grimmere. Vi gad vide, hvilket Pige-barn, der vil have slig en Soldat til Kæreste? Red.

rette eller indirekte, rettet Boykotting. Det foretagne godkendes, og der gives Formanden fortsat Bemyndigelse i Sagen.

ad 2. Opsagte Overenskomster.

Horsens A. Arbejdsgiverne havde opsagt den mellem dem og os værende Overenskomst til 1. April 1903. Afdelingen mente, at Opsigelsen var givet for at faa indført noget Akkordarbejde. Sagen toges til Efterretning og det vedtoges, at H. M. Hansen snarest skal rejse derover og grundigt sætte sig ind i alt Sagen vedrørende.

Vejle A. Afdelingen havde med behørig Sanktion opsagt Overenskomsten. Arbejdsgiverne havde ogsaa opsagt Overenskomsten med den Motivering, at de ikke vilde Lønreduktion, men at de maatte forlange større Garanti for at Overenskomstens Bestemmelser overholdes, og mere betryggende Bestemmelser mod Strejke og Lock-out'er. Sagen toges til Efterretning med Bemærkning om, at Hansen fra Begyndelsen deltager i Forhandlingerne mellem Arbejdsgiverne og Afdelingen.

Svendborg. Fyens Andels-Foderstofforretning havde opsagt Overenskomsten med Afdelingen, grundet paa, at Afdelingen havde støvnet Forretningen til Betaling af 29 Kr. 40 Øre, som nogle Medlemmer havde til Gode for udført Overarbejde. Priskuranten udløber 20. April. Toges til Efterretning.

ad 3. Konfliktsager.

Vejle A. En Bremerdæmper, der som Regel lossedes af Brækkere, havde vore Folk nægtet at losse en Dag, Brækkerne ikke kunde overkomme det. Arbejderne mente, at Brækkerens Udførselse af Losningen var Brud paa Overenskomsten, og at de kunde tilkomme Losningen hver Gang. Arbejdsgiverne hævdede som Modvægt herimod, at Overenskomsten allerede var brudt ved Havnekonflikten 1. Maj 1902 og at det derfor i værste Tilfælde kunde gaa lige op, samt at Arbejderne nu ifølge Overenskomsten var pligtige til at losse Skibet.

Arbejderne ved Statsbanerne havde, den Gang vore Folk nægtede at losse, været Arbejdsgiverne behjælpelige med at losse.

Hansen havde tilraadet Afdelingen fremtidig at losse Skibet og truffet Aftale med Arbejdsgiverforeningens Formand om, at der ikke skulde rejses Sag i det foreliggende Tilfælde.

ad 4. Sanktionsbegæringer.

Birkedal anmodede om Sanktion til at opsigte Overenskomsten med Farum Kalkværk, nuværende Løn 26 Øre, Krav 30 Øre. Sagen omfatter 65 Mand. Sanktion gaves og Sagen overdroges til J. Larsen, der paa Foranledning udtalte, at der ikke kunde tænkes paa at gennemføre Kravet ved Kamp.

Odense B. Arbejdsgiverne havde nægtet at underskrive den tidligere midlertidige Overenskomst i den Affattelse, Hovedkontoret havde givet den. Afdelingen havde derefter opsagt Overenskomsten, denne udløber 1. April 1903. Sanktioneredes.

Faaborg anmodede om Sanktion til at opsigte Overenskomsten med Murerestrene. Nuvarende Løn 28 Øre, Krav 30 Øre i Timen. Sagen omfatter 18 Mand.

Sanktion gaves og Sagen overgaves H. M. Hansen.

Jord- og Betonarb. Afdl. anmodede om Sanktion til at fremsætte Lønkrav for Brolægningsarbejdsmændene. Kravet var tidligere sanktioneret, men Overenskomsten mellem Brolæggerens faglige Afdeling og Brolægnings-Entreprenererne forhindrede dens Gennemførelse. Brolæggerne var gentagne opfordret til at opsigte denne, sidst af De samvirkende Fagforbund. Brolæggerne var nu igen tilskrevet om at opsigte Overenskomsten, men havde svaret herpaa, at det vilde de ikke, men at de dog var villig til Forhandling om Lønforhøjelse for Arbejdsmændene.

Sanktion gaves.

Til de københavnske Arbejdsmænds Hustruer.

Gør deres Indkøb af Smør, Svendborg Margarine, Æg, Fedt og The i ovenstaaende Forretninger.

Thi disse Forretninger forhandler vor egen Fabriks Produkt, hvilket de fleste andre Forretninger ikke gør, hvorfor de heller ikke fortjener vor Søgning.

Smørforsyningen „Jomsborg“, Nørrebrogade 51.

Smørforsyningen „Aroma“, Fredensgade 15.

Smørforsyningen „Tordenskjøld“, Viborggade 26.

Smørforsyningen „Kronen“, Smallegade 54.

Smørforsyningen „Natura“, Torvegade 61.

Københavns Smørkompagni, Vimmelskiftet 47.

Smørforsyningen „Gylfe“, Værnedamsvej 4.

Lynghy Smørforsyning, Lynghy Hovedgade 54.

Svendborg Margarine faas endvidere i nedenstaaende Forretninger i København og Omegn:

- Andersen, Holmbladsgade 34, C. Andersen, Sundevædgade 31, V. Købmand V. Andersen, Glostrup. Smørforsyningen „Triumph“, Godthaabsvej 54, F. Smørforsyningen „Triumph“, Blagaardsgade 20, N. Dujan, Burmeistersgade 11, C. Danske Herregaardes Smøruudsalg, Amagerbrogade 12, S. Frederiksbergs Gasværksarbejderes Handelsselskab, Orla Lehmannsvej 8 F. S. Hansen, Løvstræde 8, K. Georg Hansen, Landskronagade 7. O. Holm, Istedgade 32, V. T. Holm, Borgergade 118, K. Frk. Hermansen, Taarbæk pr. Klampenborg. Jørgensen, Ny Kronprinsessegade 7, K. Larsen, Dybbølsgade 34, V. Nielsen, Sct. Paulsgade 5, K. Nielsen, Dronningensgade 23, C. Nielsen, Knudsgade 30, V. G. Petersen, Kompagnistræde 7, K. Fru Petersen, N. Frihavnsvej 85, O. Raffin, Landemærket 51, K. Carl Schiepler, Ravnsborggade 13, N. Scheutz, Yrsavej 13, F. Sørensen, Trørød pr. Vedbæk. Hørholm-Usserød Brugsforening, Hørholm. Østerbros Husholdningsforening, Lægef. Boliger, Ø. Strandvejskvarterets Brugsforening, Mariegade 1, Str. Vestre Gasværksarbejderes Brugsforening, Søndergade 1, V. Larsen, Adelgade 29, K. Frk. Larsen, Asylgade 8, K. Smørforsyningen „Dagmar“, Vesterbrogade 141, V.

Renovationsarb. Afdeling anmodede om Sanktion til for Dagarbejderne at fremsætte Krav om, at Daglønnes hæves fra 3,50 til 400. Sagen omfatter 50 Mand. Sanktion gaves.

Marmor- & Granitlibernes Afdeling anmodede om Sanktion til at opsigte Overenskomsten med et enkelt Firma og fremsætte Krav om samme Priskurants Gennemførelse hos det, som er gældende for Byens øvrige Firmaer. Sanktion gaves.

ad 5. Understøttelsessager.

Aalborg H. Den paa Hovedbestyrelsesmødet den 1. December 1903 bevilgede Sum paa 1000 Kr. var grundet paa, at der blandt Medlemmerne cirkulerede Lister, der samlede Underskrifter paa Udmeldelse af Dansk Arbejdsmænds Forbund, ikke udbetalt af den stedlige Bestyrelse, men indsat i en Bank. Formanden havde senere paa en Generalforsamling givet Bestyrelsen Handfrihed til at udbetale, naar den skønnede, at saadant burde gøres. Toges til Efterretning.

Roskilde A. anmodede om 2 Ugers Understøttelse til et Medlem, der havde maattet forlade et Arbejde, han midlertidigt havde faaet paa P. Hansens Skævefabrik, grundet paa, at han ikke fik Betaling efter Priskuranten. Anmodningen forkastedes under Hensyn til, at Forbundet ikke kan betale, fordi et Medlem tager Arbejde under hans gældende Priskurant. (Sluttet).

Foreningsfaner, Banner og Emblemer billigst fra Danmarks største Fane-forretning. Carl Mourad, Falkonerallé 98. Telefon 27192.

Arbejdsmænd agiter for Salget af Eders egen Fabriks Produkt.

Afdelinger eller andre, som ønske Oplysninger angaaende Svendborg Margarinefabrik, for at faa oprettet Agitationsudvalg eller for at hente Raad angaaende Agitationen, bedes henvende sig til Fabriksbestyrer, Ejner Sørensen, Margarinefabrikken Svendborg. For Københavns Vedkommende bedes man henvende sig til Johannes Nielsen, Gothersgade 42, K.

H. P. Green, Stempelfabrik, Linnésgade 27, København K., anbefaler Forenings Stempler & Clichéer.

Forenings-annoncer.

Jylland og Frn.

Grenaa.

Medlemsmøde afholdes den første Onsdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, og tredje Søndag Efterm. Kl. 5. Kontingent betales og nye Medlemmer optages. Bestyrelsen.

NB. Generalforsamling den tredje Søndag i hvert Kvartals første Maaned Kl. 4. Bestyrelsen.

Gylling.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde 2den Søndag i hver Maaned, Kl. 6 Aften, hos Niels Rasmussen, Gylling. Alle Medlemmer bedes møde. Bestyrelsen.

Holstebro.

Arbejdsmændenes Fagforening for Holstebro og Omegn afholder Medlemsmøde den anden Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, i Fællesorganisationens Lokale hos C. Petersen, Vestport, hvor Restancer betales og ny Medlemmer optages. Bestyrelsen.

Kolding.

Til de organiserede Arbejdsmænd. Meld jer ind i Begravelseskassen! 50 Øre i Indskud, 10 Øre til hvert Dødsfald. 200 Kr. i Begravelseshjælp, naar Medlemsantallet svarer dertil. Indmeldelser modtages, og øvrige Oplysninger gives af Tillidsmanden, Henrik V. Klausen, Søgade. Bestyrelsen.

Kolding.

Arbejdsmændenes Fagforening i Kolding afholder Generalforsamling den første Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, paa Fremad. Bestyrelsen.

Odder og Omegn.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den anden Søndag i hver Maaned, Kl. 4 Efterm., paa Afholdshollet, hvor Kontingent betales og ny Medlemmer optages. Bestyrelsen.

Rudkøbing og Omegn.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den anden Lørdag i hver Maaned Kl. 7 1/2 Efterm. paa Afholdshjemmet. Bestyrelsen.

Seest.

Arbejdsmændenes Fagforening for Seest og Omegn afholder Generalforsamling den 4de Lørdag i hver Maaned, Aften Kl. 8, hos Th. Hansen, Seest. Bestyrelsen.

Odense A.

Kuskenes Klub afholder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned, Kl. 8 Aften, i Forsamlingsbygningen, Kongensgade. Bestyrelsen.

Hadsund og Omegn.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde første Søndag og anden Tirsdag i hver Maaned hos Kassereren, Chr. Hjort, Hadsund. Bestyrelsen.

Stenstrup.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned hos Husmand Mads Nielsen, Stenstrup. Bestyrelsen.

Udbyneder-Kastbjerg.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Generalforsamling den tredje Søndag i hver Maaned, Efterm. Kl. 2, hos Hans Hansen Gl. Havndal. Bestyrelsen.

Vejle M.

Murerarbejdsmændenes Fagforening i Vejle holder Medlemsmøde 3die Fredag i hver Maaned Kl. 7 1/2 i Forsamlingsbygningen. Medlemmerne bedes møde talrigt. Bestyrelsen.

Viborg.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 2den og den sidste Lørdag i hver Maaned i Arbejderpartiets Lokaler, hvor Kontingent betales og nye Medlemmer optages. Bestyrelsen.

Ørting-Falling.

Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den 3die Søndag i hver Maaned, Eftermiddag Kl. 5 hos Jakob Laursen, Ørting. Alle Medlemmer bedes møde. Bestyrelsen.

København.

Fabriksarbejdernes Forbund. Kontor: St. Hansgade 12, St., København N. Telefon Nr. 8087. Kontoret er åbent hver Søndag fra Kl. 12-2. Tirsdag og Lørdag fra Kl. 7-10 Aften. Kassereren træffes Tirsdag og Lørdag Aften fra Kl. 8-10. Bestyrelsen holder Møde den 1ste og 3die Torsdag i hver Maaned. Bestyrelsen.

Brønderiarbejdernes Afdeling. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Lørdag i hver Maaned Kl. 8 1/2 i Tømmerkroen, Adelgade 27. Samstedets modtager Kassereren Indmeldelser og Kontingent den 1. og 3. Lørdag i hver Maaned. Bestyrelsen.

Brønderiarbejdernes Afdeling. Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Lørdag i hver Maaned Kl. 8 1/2 i Tømmerkroen, Adelgade 27. Samstedets modtager Kassereren Indmeldelser og Kontingent den 1. og 3. Lørdag i hver Maaned. Bestyrelsen.

Kastrup. Arbejdsmændenes Forbund for Kastrup og Omegn.

Kontor: Kastrupgade 51, 2. Sal. Bestyrelsesmøde afholdes den anden Lørdag i hver Maaned. Formanden træffes i Reglen hver Dag fra 9-11 Formid. og 6-7 Efterm. Kassereren træffes hver Søndag fra 9-11 Formid. Bestyrelsen.

Jord- og Betonarbejdernes Afdeling. Bestyrelsesmøde afholdes hver Torsdag Aften Kl. 8 paa Kontoret, Blagaards Plads 8. Telefon 8496.

Kassereren træffes hver Søndag i Sommerhalvaaret fra 8-10 Formiddag og 6-9 Aften, i Vinterhalvaaret, fra 9-11 Formiddag og 5-8 Aften. Lørdag fra 5-9. Bestyrelsen.

Støber-, Maskin- og Skibsværftsarbejdernes Fællesforbund afholder Bestyrelsesmøde den 1ste Torsdag og 3die Onsdag i hver Maaned paa Kontoret: Lille Kongensgade 16, 2. Sal (Telefon 5170).

Kassereren modtager Kontingent og Indmeldelser hver Søndags Formiddag fra Kl. 8-11. Mandag, Tirsdag og Onsdag Eftermiddag fra Kl. 5-8 1/2, Fredag og Lørdag fra 5-10 Aften paa Kontoret, Lille Kongensgade 16, Opgang gennem Porten venstre i Gaarden.

Formanden træffes som Regel hver Søndag fra Kl. 8-10 Form. og 5-7 1/2 Efterm. Søn- og Helligdage fra 8-10 Form.

Tagpap-, Asfalt- og Isoleringsarbejdernes Afdeling afholder Bestyrelsesmøde den anden Onsdag i hver Maaned i Elisabeths Minde, Gl. Kongevej Nr. 144. Formændens Adr. L. Larsen, Frihedsvej Nr. 2, 1. F. Kasserer C. Villumsen, Sundevædgade 8, 1. V.

Teglværksarbejdernes Afdeling. Medlemmerne gøres opmærksom paa, at Formandens Bopæl er Trekronersvej 56; Stuen, Valby, med Kontor samme Sted.

Formanden og Kassereren træffes som Regel paa Kontoret hver Lørdag Aften fra Kl. 7-10 og Søndag Form. fra Kl. 9-11. Bestyrelsesmøde afholdes den sidste Fredag i hver Maaned paa Kontoret.

H. Hansen, f. T. Formand.

Treløsgarbejdernes Afdeling afholder Bestyrelsesmøde den 2den Tirsdag i hver Maaned i Kommunekælderen, Gothersgade 155. Kontingent modtages hver Tirsdag Aften fra Kl. 8-9 i Kommunekælderen og hver Lørdag Aften fra 7-9 hos Kassereren A. Svendsen, Vævergade 6 N. Formandens Adresse er: J. P. Johnsen, Amagerbrogade 243, St. S.

Frederikssund. Arbejdsmændenes Forbund afholder Medlemsmøde den anden Lørdag i hver Maaned Kl. 8 paa Gæstgivergaarden „Dannebrog“. Bestyrelsen.

Frederiksværk. Arbejdsmændenes Forbunds Lokale er i Foreningsbygningen, hvor Indbetaling af Kontingent finder Sted hver Lørdag Aften fra 6 1/2-8. Husk at lade Bøgerne ordne saavel under Arbejdsløshed som ved Indbetaling af Kontingent. Bestyrelsen.

Værlose. Medlemsmøde 2. Søndag i hver Maaned.

Køge. Arbejdsmændenes Fagforening for Køge og Omegn afholder Bestyrelsesmøde den anden Onsdag og Medlemsmøde den fjerde Onsdag i hver Maaned, Aften Kl. 7 præcis, i „Norske Love“. Samme Sted modtager Kassereren Kontingent den 2den og 4de Fredag i hver Maaned. Bestyrelsen.

Hertfølge. Arbejdsmændenes Fagforening i Hertfølge afholder Bestyrelsesmøde og Medlemsmøde den sidste Søndag i hver Maaned paa sædvanlig Sted. Bestyrelsen.

Holbæk. Arbejdsmændenes Forbund for Holbæk og Omegn afholder Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned, Kl. 7 1/2, i Folkets Hus. Bestyrelsen.

Roskilde. Arbejdsmændenes Fagforening for Roskilde og Omegn afholder Medlemsmøde den 3die Lørdag i hver Maaned Kl. 8 Aften paa Fjordvilla. Bestyrelsen.

Nykøbing paa Falster. Arbejdsmændenes Fagforening afholder Medlemsmøde den sidste Lørdag i hver Maaned Aften Kl. 7 1/2 i Forsamlingsbygningen. Bestyrelsen.

Sorø. Arbejdsmændenes Fagforening for Sorø og Omegn afholder Medlemsmøde den 1ste Søndag i hver Maaned Kl. 8 Efterm., i Gæstgiver V. Hansens Lokale, hvor Kontingent kan betales og nye Medlemmer optages. Bestyrelsen.

Sat hos Leisner & Co., Brolæggerstræde 17, København K. Trykt hos N. Cohen.